NC
8
00078626

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018

MAUNG TET PYO'S

CUSTOMARY LAW OF THE CHIN TRIBE.

TEXT, TRANSLATION, AND NOTES,

WITH A

PREFACE

BY

JOHN JARDINE, ESQ., H. M'S. BO. C. S.,

JUDICIAL COMMISSIONER OF BRITISH BURMA, AND PRESIDENT OF THE EDUCATIONAL SYNDICATE OF BRITISH BURMA.

4977.

78626

ae

N C-8

THE ... OF ...

RANGOON:

PRINTED AT THE GOVERNMENT PRESS.

1884.

00078626

PREFACE

By John Jardine, Esq., of H. M.'s Bombay Civil Service, Judicial Commissioner of British Burma, and President of the Educational Syndicate of British Burma.

LITERARY effort being extremely rare among the Burmans of the present time, a few words on the author of this compilation will fitly introduce his work to the world. Maung Tet Pyo is a gentleman of an old Burmese family, that of the Myo-thugyi of Nyaungbinzeik in the Thayetmyo district. The genealogy runs back to five generations before the time of Alompra. He has been employed under the British Government as a Magistrate and Judge since 1859 in the Thayetmyo district, where there are many Chins. An active man and a good sportsman, he has had much contact with this race, and as he states in his preface it appeared to him to be his duty to understand their laws and manners as he had to judge their disputes. To enable other officers to do the same, he set to work and compiled this account from what the Chins told him and what he learned in his transactions with them. The literary form adopted is that of the Burmese Dhammathats, to which he occasionally refers. The work was brought to my notice by Mr. Thirkell White, Junior Secretary to the Chief Commissioner. After consulting with Dr. Forchhammer, we recommended that it should be printed and edited, both for the sake of effecting the benevolent design of the author and as a statement of a tribal law deeply interesting to students of ethnology and social science. The compilation has, in our opinion, another and peculiar value: it may be usefully compared or contrasted with both the Buddhist law-books of Burma and the earlier Indian law on which these latter are based.

Whether the author has treated expressions of opinion as proof of custom in stating the more intricate rules about marriage and inheritance, or whether he has generalised from actual instances, I am unable to say. It is probable that in the more civilized parts the Chin customs are under the influence of changes which began

soon after their subjugation by the Burmese. I am told that the practice of tatooing the faces of girls is being dropped. Mr. Copleston, in his report on the Census of 1881, writes: "On the "Pegu side of the Arakan Yoma the Chins are gradually adopting "Burmese habits and clothing. Their language is also giving way, "especially in the Thayetmyo district, to Burmese. In the latter "district there are 16,416 Chins; Kyaukpyu comes next with "11,617. There are more than 10,000 in Prome, chiefly in the "Padaung township; and in Henzada there are 3,652 of this curious "race; altogether there are upwards of 55,000 Chins within the "province, or only about 4,000 more than in 1872."

The Burmanizing and civilizing processes have, we may suppose, not advanced as far among the Chins of the hills of Arakan described by Major Hughes (*The Hill Tracts of Arakan*: Government Press, Rangoon, 1881) as elsewhere. The enactment of Penal Codes and Land Acts of general application abrogates a large part of tribal law; and the tendency of tribal custom is to disappear along with the language of the tribe. Where however the law has been codified long ago, as among the Burmans and some of the nations of India, it imbeds many of the ancient customs. When comparing these two sets of law, I have been much impressed by a remark of Mr. J. D. Mayne in his Hindu Law and Usage. He thinks that "those parts of the Sanscrit law "which are of any practical importance are mainly based upon "usage, which in substance, though not in detail, is common both "to Aryan and Non-aryan tribes."

The customs of the Chins by which a woman on marriage enters her husband's clan and must on his death marry in preference her husband's brother are by no means peculiar to the Chins. For instance, in the account of the Hindu tribes in Gurgaon in the Punjab (see 2, Tupper's Customary Law) it is said that marriage is a form of sale by which the girl is transferred to the boy's family. On the death of the husband the widow must either remain a widow or marry her husband's brother, unless the agnates sell her to a stranger of the same tribe.

The law by which the youngest brother succeeds in preference to the elder is noticed by Sir John Lubbock as existing among the Tartars, the Shans and Kachyins of Western Yunnan visited by Dr. Anderson, and the Mrus of the Arrawak hills described by Captain Lewin (*Origin of Civilization*, p. 465). "Duhalde mentions "that among the Tartars the youngest son inherits the property, "because the elder ones as they reach manhood leave the paternal "tent and take with them the quantity of cattle which their father "chooses to give them." A similar custom "prevailed in Picardy

"and Artois, where it was known as maineté, *i.e.*, *minor natu*, and "even in some districts of our country under the name of Borough-"English."

It is clearly visible in the Burmese Dhammathats, which represent existing custom in this matter. If we refer to the Hindu law, we find that the *aurasa* means not always the eldest son but the son of most merit, which is judged chiefly by his performance of filial duty. Of this, in both systems, staying at home with the father is evidence: here I incline to think is the origin of the law of partition, and I doubt if its ancient basis was the increase of religious merit by creating separate sacrificial performances as the Brahman books would lead us to believe. The account of the law of the Sclavonians in Turkey given by Sir Sumner Maine in his *Early Law and Custom*, p. 253, might be taken as a fair statement of what is done by the Burmans. He adds: "The evidence of ancient "law and usage would seem to show that it was usually the youngest "son who remained at home with his father to serve him through "life and succeed to his remaining property at his death; and thus "the Sclavonian usage accurately reflects the earliest stage of the "English custom of Borough-English."

Dr. Forchhammer's explanations tell us that among the Chins the youngest son stays at home, while the elder go to the wars. The same reason is assigned for the custom in the Kangra district in the Punjab (2, Tupper's Customary Law, 183). "In the "first place, the allotments were only capable of maintaining one "family; in the second place, the eldest son used to be away in "his father's lifetime, doing *chakari* or feudal service of some kind "to the Raja, and could generally manage to get a grant of land "elsewhere, while the younger son stayed at home with his father "and succeeded him." Among the Burmans of the plains the elder children often marry and go to houses of their own; the younger children remain at home.

The Burmans have been influenced by Buddhism, which revolts at superstitions; and their law of inheritance is not, at least not now, connected with funeral sacrifices. The Brahminical religion takes the opposite view, and the Hindu law gives great weight to these rites. The Chins not being Buddhists seem to have kept the old ideas about attending to the comfort of the deceased in the future life. It is curious to notice how closely the sentiment and its expression resemble the old law of Rome. "The Romans "devoutly believed that the spirits of their fathers moved round the "household hearth and fed on the ghosts of the food offered up to "them. These offerings the son alone would or could make" (Lubbock). To provide substitutes, wills and adoptions were

invented. "No adoption was allowed to take place without due "provision for the *sacra* of the family from which the adoptive son "was transferred; and no testament was allowed to distribute an "inheritance without a strict apportionment of the expenses of these "ceremonies among the different co-heirs." The Hindus, actuated by similar feelings, had recourse to adoptions "with a view," says the Hindu doctor, "to the funeral cake, the water, and the solemn sacrifice:" (Maine's Ancient Law, c. 6).

Whether or not we are at liberty to infer that the rituals which the pontiffs at Rome and the Brahman priesthood in India regulated with many forms had their origin in wilder customs like those now used by the Chins, we may I think take these laws into account in considering the subjects of the man's separate property and the woman's dowry in primitive law. The notions about property centre round the recognized form of marriage, which is itself a negotiation involving transfers of goods. I incline to search here for the original meaning of *stridhan*, which, as observed by the High Court of Madras, has been whittled away by the Brahman lawyers. A husband may marry again when the wife dies, or he may take other wives during her lifetime. To prevent the second wife or her children depriving the children of the first marriage of their share of the goods, it is of great importance to distinguish the property, dowry or *stridhan*, of the mother from the original property possessed by the father at the time of the marriage and from the later acquisitions made jointly by the married pair. Similar necessities arise when the widow takes a second husband after the death of the first. In the Chin law the subject receives attention; and it comes to the front in the customary law of the Punjab, which Sir Sumner Maine considers to be a very early form of Hindu law. I have procured a copy of the Thasawalamy, which is a compilation made by the Dutch Government of Ceylon in 1707 of the laws and customs of the Tamils of Jaffna. I refer to it now because Mr. J. D. Mayne expresses an opinion that it may be taken as a statement of the Hindu law of Southern India before English Courts with Brahman shastries as assessors began the process of applying the Brahman laws found in the Sanscrit books to the people under them. The first clause of the Thasawalamy divides property into these three classes,—husband's original property, wife's dowry or *stridhan*, and later acquisition. If during coverture the wife succeeds to property by inheritance, it follows the same rule as dowry. The resemblance to the Burmese Dhammathat is the more remarkable as the High Court of Madras, following the Sanscrit books of law, have held that property inherited after marriage is not *stridhan*. The jealousy of encroachment by stepfathers and stepmothers is

so apparent in the four systems of primitive law I have compared as to deserve fuller treatment than it has yet received. In the Sanscrit law-books of India very far-fetched reasons are given for very ordinary customs which can be accounted for by family affection or convenience. The Buddhist law-books of Burma describe a son as taking the inheritance of his father and supporting the rest of the family. These and other natural results of the paterfamilias growing old are otherwise explained by the Brahmans who find a secular custom and invent a religious reason for it (Sir Sumner Maine on Early Law and Custom, page 89). I hazard a conjecture that the same thing has been done with woman's property as with ordinary inheritance and partition; and it is rather by a direct inquiry into existing customs than by attempts to construe old books that the British Courts will find out what rules have really been followed by the people. The text-book writer may have generalized correctly, but by assigning a wrong reason derived from his theology have led to wrong analogies and applications in later times.

The rules of the Chins about betrothal, marriage, and divorce require no particular notice here, such rules being similar among many rude tribes. I may remark that there are no such signs of differences of caste nor any catalogue of the 12 or 16 sons which the Burmese law-books following those of India contain. The system is patriarchal: damages for assaults are measured by respect for age or relationship and not, as in King Wagaru's Dhammathat, by the social rank of the injured man. The primitive state of things is shown by compensation being estimated in rice-beer (kaung), pork, a pig, a full-grown hog, or a bullock. The procedure is not altogether judicial. The Chins ought, it seems, to settle their own quarrels: if the injured person will not accept a little pig, the other is advised to offer a big one: if a father-in-law in rebuking his daughter's husband goes too far and hurts the feelings, he is to solace them with a pot of beer.

The question remains, what happens to a Chin if he disobeys a rule? In British Burma a Chin seeking legal redress would have to go to the ordinary Courts, which apply the Procedure Codes, the Penal Code, the Contract Act, and the Specific Relief Act.

There is no statute which perpetuates Chin customs or gives the Chins a right to Chin laws. If any rule contained in the book I am editing is alleged as a custom, it would have to be proved if not admitted by the other party. The doubtful traditional opinion of an old Chin would not amount to proof. What the Court would desire would be evidence of actual instances in which the alleged rule, say of partition or inheritance, was followed. The Court

would then consider whether the general use of the rule was proved and whether it was in its nature so reasonable as to be entitled to the recognition of a Court of Equity. In such a state of things the Court might think it right to apply the rule, because it is proved that it was with reference to the rule that the parties contracted or lived together. It becomes part of the implied contract under which their lives develop, and, subject to the judicial maxims applying to custom, is treated as such.

The tendency however of making a formal record of customs is to give the customs a fixity and uniformity which they never acquire in the native society, where they would fluctuate, change, or disappear under the influence of new sentiments, new laws, and other changing conditions of life and government. Even where, as in Bombay, under the profound and far-seeing policy of Mountstuart Elphinstone, the record of customs was compiled as a corrective of a tendency to apply with fixity and uniformity ancient Sanscrit law texts as existing law, this result may occur; and I take the judgment of the High Court of Bombay in Mathura Naikin's case (1 L.R.,4 Bombay, 546) to be in point of fact a judicial declaration against giving any such weight to customs which the people have discarded as unsuited for present times. In II *Notes on Buddhist law* I have discussed that decision as an authority for the Courts recognizing a new and good usage rather than an old and bad one, and for their leaning towards the opinion of the more enlightened part of the community. The Courts must support the policy of the British law which has far-reaching effects. The penal quality stamped on adultery and the abolition of slavery make the reasons underlying much of the primitive law of the Chins, the Burmans, and the Hindus inoperative now. The change from status to contractual relation is always going on and affects, both in and out of Court, the view which people take of many affairs of life.

The same caution is necessary in dealing with matters of fact about the Chins. We have thought it well to insert in this volume the account of the Chins in the Thayetmyo district given by Colonel Horace Browne in his *Statistical and Historical Account* of that district (Rangoon, Albion Press, 1874). It is the statement of an officer of long experience and full of interesting matter. While doing this, I think it important to draw the reader's attention to Mr. Copleston's remarks in his census report already quoted, which shows that the Chins are merging their own peculiar habits in those of the Burmans as they settle down as cultivators of the land. A similar amalgamation of the Talaings with the Burmans is going on in the delta of the river Irrawaddy.

In preparing this book for the press, both Dr. Forchhammer and myself have been hampered by want of time. My learned friend has put together such notes as could be compiled without delay. I hope however in course of time to issue a second edition of his notes which form the third part of the work in order that more of his stores of information may be accessible to others. But with this apology I have decided to issue the book before going on furlough, moved by the hope that other persons who come in contact with the Chins will favour myself or Dr. Forchhammer with corrections or information on the subjects it contains.

I would in conclusion invite some competent person to frame a record of the peculiar customary law of the Karens and the Shans. As to the Karens, there is, I believe, some material in English and Burmese print, and it is probable that any imitator of Maung Tet Pyo might collect valuable knowledge about the original nature of Shan institutions and government. Information of this kind will help future scholars to separate from the Hindu part of the Burmese law the part which has a different origin and so clear up some of the questions discussed in our edition of King Wagaru's Dhammathat.

RANGOON:
The 31st March 1884.

JOHN JARDINE.

မာတိကာစဉ်။

အခဏ် ၁။

ဆိုင်ရာမောင်နှမတို့အကြောင်းနှင့်။ ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်ရန်။ ဆက်လက်ထိုက်သူတို့အကြောင်း။

၁။ "ဘမိတို့တွင် သားသမီးအနည်းအများရှိရာ။ အမျိုးဘာသာအလိုက်မောင်နှင့်နှမတို့ကို။ ဆိုင်ရာပြု၍အပ်နှံအမိန့်ပေးထားခြင်းတရားလမ်း။

၂။ "ဘမိတို့အပ်နှံသည့်ဆိုင်ရာနှမကို။ ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဂင်းမောင်သားမြေးတို့။ဘမိကဲ့သို့ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေးထိုက်ခြင်းထုံးစံကိုဖျက်၍ မကျွေးမမွေးနေလျှင်။ ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်းတရားလမ်း။

၃။ "အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်၍။ မောင်နှင့်မောင်သားမြေးတို့။နှမကို မထိန်းမအုပ်မကျွေးမမွေးသော်။ဆိုင်ရာပြတ်၍။သားသမီးခြင်းမဆက်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၄။ "ညီအစ်ကိုတို့သေ,မယားကျန်ရှိလေရာ။ ကျန်ရှိရစ်သူညီအစ်ကို တို့တွင် မယားမရှိက။ ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅။ "ညီအစ်ကိုတို့ သေမယားတွင် သားသမီး မကျန်မရှိသော်လည်း။ မယားမရှိသူညီအစ်ကို တို့နှင့်လက်ထပ်ရန်။ဆိုင်ရာမပြတ်သင့်သည့်တရားလမ်း။

၆။ "လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေ၍။ မယားတွင်အလွတ်သူညီမအစ်မကျန်ရှိရစ်သော်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်လင်ယောကျ်ားနှင့်ဆိုင်ရာပြု၍။လက်ထပ်သင့်သည့်တရားလမ်း။

၇။ "သားနှင့်ခြွေးမကိုလက်ထပ်သည့်နောက်။သားသေသော်။ အဘတွင်မယားမဲ့သားမရှိ။ အဘတွင်သားမယားမဲ့ဖြစ်ချေက။ခြွေးမသဘောတူလျှင်ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်သင့်သည့်တရားလမ်း။

၈။ "ချင်းလူမျိုးတို့ပူဇော်ပေးလျော်ရန်။ပစ္စည်းများတို့၏အဘိုးတန်တရားလမ်း။

အခဏ် ၂။

လက်ထပ်ရန်ဆိုင်ရာဖြစ်သည့်အကြောင်း။

၉။ "ဆိုင်ရာမောင်နှမတို့ သားသမီးချင်း။ဆိုင်ရာပြု၍ လက်ထပ်လင် မယားဖြစ်သင့်သည့်အကြောင်း။ဆိုင်ရာတရားလမ်းကိုဖျက်၍ဆိုင်ရာနှမသားဖေါက်ပြန်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။မောင်သွီးသစ္စာဖျက်၍အခြားလင်ယူချေလျှင်လည်း။ ပေးလျော်ရန်တရားလမ်း။

၁၀။ "မောင်သွီးသစ္စာဖျက်၍။ နှမသားနှင့်လက်မထပ်။ အခြားယောကျ်ားနှင့် လက်ထပ်သော်လည်း။ နွားဘူပူဇော်မခံသင့်သည့်အကြောင်းတရားလမ်း။

၁၁။ ။နှမသားမြေးများနှင့် မောင်ညီးမြေးတို့။တလည့်စီဆိုင်ရာမလိုက် အခြားလင်မယားယူ၍။ တလည့်စီဟုက်ကွက်သော်လည်း။အလျော်မယူက မြစ်ချင်းဆိုင်ရာပြု၍ လက်ထပ်သင့်ခြင်းတရားလမ်း။

၁၂။ ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်းနှမ်ရင်းတို့။ သားမြေးမြစ် ဥဆက်မြောက်သံ့စွာဟုက်၍။ အခြားလင်မယားယူချေသော်။ ၂ဘက်တွင်အလျော်မယူသေးက။ ဥဆက်မြောက်တွင်။ ဟုက်ကွက်သည့် အဋ္ဌက်။ ဥပ-ဥလီ။ ဌေးပိ အ လျော် ပေးထိုက်သည့် တရားလမ်း။

၁၃။ ။သားမြေးလက်ထက်တွင်။ တလည့်စီဟုက် ကွက်ပြီးနောက်။ မြစ်လက်ထက်တွင်ထပ်မံဟုက်ကွက်ပြန်သော်။ အလျော်ဥပိသာ ပေးလျော် ယူငင်ထိုက်ခြင်းနှင့်။ ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်းတရားလမ်း။

၁၄။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးမြစ်တို့။ လက်ထပ်ရန်ဝတ်တရားကိုဖေါက်ပြန်၍အလျော်စားယူပြီးနောက်။ ၎င်းတို့သား မြေးချင်းဆက်လက်ထိမ်းမြား ပြန်ချေသော်။ အထက်စားယူသည့်အလျော်ငွေကို။ အလုံးဖြစ်စေ။ အမျိုးဖြစ်စေ။ ပြန်ပေးသင့်သည့် တရားလမ်း။

၁၅။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးမဟုတ်။ အလွတ်သူတို့သားမြေးချင်းလက်ထပ်ပေးမြားမည်။ဘမိတို့ဂတိထားပြီးမှ။ ဂတိသစ္စာကိုဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်သော်။ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၁၆။ ။လက်ထပ်ရန် ဂတိထားကာမျှမဟုတ်။ လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်။ ဝက်သဝက်အုပ်ကြည့်ရှု။ ကာမ ရောစပ်ပြီးမှ။ ဖေါက် ပြန်ဟုက်ကွက် သော်။ ပေးလျော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၁၇။ ။လက် ထပ်ရန် ဂတိထား၍။ လက် ထပ် ပစ္စည်း များကို ပြုပြင်။ ကာမ ရောစပ်၍သန္ဓေ စွဲကပ်ပြီးမှ။ ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်ချေသော်။ အလျော်ပေးထိုက်ခြင်း တရားလမ်း။

၁၈။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးမြစ်ချင်း။လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုပြင်ဆင်။ ကာမရောစပ်ပြီးမှ။ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်ချေသော်။ အလျော်ပေးရန်ပူဇော်ရန်တရားလမ်း။

၁၉။ ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်း နှမရင်းတို့မြေးမြစ်လက်ထက်။ လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်၍။ကာမရောစပ်ပြီးမှဖေါက်ပြန်သော်လည်း။ ဆိုင်ရာမောင်ရင်းမရှိက။ နွားနှစ်ကောင်ဖူးမံ့ထိုက်သည့်အကြောင်းတရားလမ်း။

၂၀။ ။မိန်းမဘက်ကဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်သော်လည်း။နွားနှင့်ဝက်များကိုယောကျ်ားဘက်ကမရမယူထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၂၁။ ။မိန်းမတွင်လင်သေသည့်နေ့။လင်၏ညီအစ်ကိုတို့ကလိပ်ပြာခေါ်သည့်အခါ။ ဆိုင်ရာဒုနိသည့်အထိုင်း လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုသင့်ခြင်း။ မပြောလျှင် ဆိုင်ရာအဖြစ်မှပြတ်ကင်းထွက်သွားသင့်ခြင်းတရားလမ်း။

၂၂။ ။လိပ်ပြာခေါ်သည့်အခါ။ သေသူ၏ ညီအစ်ကိုတို့က လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုပါလျက်။ မိန်းမငြင်းပယ်ထွက် သွားသော်။ ရှိပစ္စည်းကို သိမ်းယူပိုင်ခြင်း။ သားသျှီးတို့ကို ခေါ်ထားနှိုင်ခြင်းသည်။မနေလိမျော်ပိုက်ကမခေါ်ရခြင်းတရားလမ်း။

၂၃။ "မိန်းမတွင်လင်သေဆုံးသည့်နောက်။ လင်လိပ်ပြာကိုမခေါ်မိလင့်ကို ယူချေသော်။ ရှိပစ္စည်းကို သေသူ၏ညီအစ်ကိုတို့သို့ အလုံး ပေးကမ်း ရသည့်ပြင်၊ ၅ဆုပ်ဝက်ခေါင်း ၅ဘူးများနှင့်ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၂၄။ "မိန်းမတွင်လင်သေဆုံး ၌။ သေသူလင်ယောကျ်ား၏ညီအစ်ကိုမယားမရှိသူနှင့်လက်ထပ်ပါမည်မိန်းမ ဆိုလျက်။ယောကျ်ားဟုက်ကွက်ချသော်။အလျော်ပေး၌ဆိုင်ရာပြတ်ကင်းထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၂၅။ "လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေရာ။အလွတ်သူ မရှိးခယ်မတို့နှင့်။ ဆိုင်ရာ၅နှစ်သည့်အတိုင်းဆက်လက်ရန်။ယောကျ်ားမထံပန့်ကြားသင့်ခြင်း။လက်မဆက်သော်လည်း။မရှိးခယ်မတို့က အလျော်မရှိ။ ဆက်လက်လိုကြောင်းနှင့် မကြားမ့ပြောဘဲ မယားယူသော်။ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၂၆။ "လင်ဖြစ်စေ။မယားဖြစ်စေ။ သေဆုံးရာ။အလွတ်သူမတ်ခဲ့အို။ မရှိခယ်မတို့ရှိက။သူစိမ်းဖြစ်သည်။ ဆိုင်ရာဆွေမျိုးဖြစ်သည်ဟူ၍ မကွဲမပြား။ အတူဆိုင်ပိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

အခဏ် ၃။

လက်ထပ်ရန်မှန်သော်လည်း။အထူးသူနှင့် အခွင့်ပေးရန်အကြောင်း။

၂၇။ "မောင်နှမသားသို့မဟုတ်လက်ထပ်ရန်ဆိုင်ရာမှန်သော်လည်း။ အရွယ်မတူမမျှက။ပန်ကြားပြောဆို၍လက်ထပ်လင်မယားပေးယူနိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

၂၈။ "ဆိုင်ရာမောင်သို့အရွယ်ရောက်၍။ဆိုင်ရာနှမသား အရွယ်မရောက်သော်။ပန်ကြားပြောဆို၍လင်ယူနိုင်ခြင်း။မပန်မကြားဘဲမယူရခြင်းတရားလမ်း။

အခဏ် ၄။

လင်မယားကွာခြင်း၏အကြောင်း။

၂၉။ "မယားကိုအပြစ်မဲ့နာကျင်အောင်ရိုက်နှက်သော်။ မယားဆင်းသွားနိုင်ခြင်း။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ကခေါ်ယူနိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၀။ "ရိုက်နှက်၍မယားဆင်းသွားရင်းကွာ လိုလျှင်။ အလျော်ပေး၌ ရှင်းကွာ ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၁။ "မယားကို။ လင်ရိုက်နှက်၍လက်ခြေကျိုးပျက်ရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေးထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၂။ "မယားကိုလင်ရိုက်နှက်၍။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ခေါ်ထားသည့်နောက်။မယားကြေနပ်၍ခေါ်ယူလိုသော်။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ကိုပူဇော်ရသည့်တရားလမ်း။

၃၃။ "ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့က။နွား။ဝက်၊ ခေါင်းဘူးများကိုစားယူနိုင်သည့်အကြောင်းတရားလမ်း

၃၄။ ။ဗိုက်နာက်ရာ။သေဆုံးသည့်တရားလမ်း။

၃၅။ ။မယား၀ေါက်ပြန်၍ အခြားလင်ငယ် ယူရာ။ ရှင်းကွာ ပြတ်ကင်း ထိုက်ခြင်း။ နှင့် ထုတ်နှိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၆။ ။လင်ယောကျ်ားပြောဆိုဆုံးမသည်ကို။ မယားမနာမယူ မလုပ်မကိုင်လင်ကို ရန်တွေ့ တတ်ချေသော်။ ၀တ်ခတ်ဆုံးမပိုင်ခြင်း။ ဆုံးမသည်ကိုမျှမနာမယူသော်။ ကွာရှင်း ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၇။ ။လင်မယားတို့တွင်အပြစ်မဲ့ရှင်းကွာလိုသူတို့က။အလျော်ပေးထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

၃၈။ ။မယား ရှိလျက်။ မယားငယ်ယူ၍မိန်းမရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေးထိုက်သည့် တရားလမ်း။

၃၉။ ။ဘမိအိမ်တွင် မဟုတ် အိမ်သီးခြားနေမှ၊ မယားငယ်ယူ၍ မိန်းမရှင်းကွာရသော် ပေးလျော်ရယူထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၄၀။ ။မယားကိုလက်ထပ်၍ခေါ် ယူပြီးလျှင်။ အကြောင်းမဲ့ ဦးယူခုနှစ်တိတ် မသွင်းဘဲထား သော်။မိန်းမဘမိတို့ပြန်သိမ်းခေါ်ယူရှင်းကွာစေနိုင်သည့်တရားလမ်း။

၄၁။ ။ဦးယူခုနှစ်သွင်းပြီးနောက်။ ယောကျ္ဍမအိမ်တွင်အခြားပြွေးမမရှိဘဲလျက်။ ဆင်း သွားလို၍။မဆင်းရသောကြောင့် ရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေး၍ရှင်းကွာထိုက် ခြင်းတရားလမ်း။

၄၂။ ။ယောကျ္ဍမဆိုးသွမ်းလျှင်။ အရပ်အိမ်နီးချင်းတို့ထံ ဥကြိမ်မြောက်တိုင်ပြော၍။ ထပ် မံဆိုးသွမ်းလျှင်။ လင်ကိုခေါ်ယူသိမ်းခြောနေထိုင်ရန်။ ယောကျ္ဍမအိမ်ကဆင်းသွား နိုင်သည့်တရားလမ်း။

၄၃။ ။ယောကျ္ဍမ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်၍။ ဥကြိမ်မြောက်တိုင် ပြောပြီးမှ ပြွေးမဆင်း သွား။ လင်ကို ခေါ်ရာ။ မလိုက် မဟ၍ ရှင်းကွာရသော်။ အလျော် ရထိုက်ခြင်းတရား လမ်း။

အခဏ် ၅။

လင်မယားထိမ်းမြားပြီးနောက်။ မင်္ဂလာကြွေးမဆောင်မိမယား သေဆုံးရာ။အလောင်းကိုမချမီ။ ထုံးစံမပျက် အောင်မင်္ဂလာကြွေးထပ်မံဆောင်ရ မည့် အကြောင်း။

၄၄။ ။မင်္ဂလာကြွေးမဆောင်မိ မယားသေဆုံးသော်။ မယားမောင်နှင့်ဘမိတို့ကို ကျေနပ် ၀မ်းအောင်မင်္ဂလာကြွေးဆောင်ပြီးမှ။အလောင်းကိုသင်းဖြိုးထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၄၅။ ။မယားသေဆုံးရာ။ မင်္ဂလာကြွေးမဆောင်ဘဲ။ မယားအလောင်းကို လင်ယောကျ်ား သင်းဖြိုးချေသော်။ ဆိုင်ရာယောကျ်ာန့် ယောကျ္ဍမတို့ကို။ ပူဇော်ထိုက်သည့်တ ရားလမ်း။

၄၆။ ။မင်္ဂလာကြွေးမဆောင်မိမယားသေဆုံး၍။ မင်္ဂလာကြွေးမဆောင်ဘဲ။လင်ကသင်းဖြိုးပို ချေသော်။ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်း။ လက်ထပ်ရာပေးဘွဲသည့်ပစ္စည်းများကို ပြန်ပေးထိုက် ခြင်းတရားလမ်း။

၄၇။ ။မဂိလာကြီးမဆောင်မီ လင်သေဆုံးရာ။ပေးကမ်းယူငင်ခြင်းထရားလမ်း။

အခဏ် ၆။

နှုတ်လွန်လက်ရောက်ပုတ်ခတ်၍။ပေးလျော်ပူဇော်ခြင်း အကြောင်း။

၄၈။ ။ဦးရိုးယောက္ခမကို။ တူသမက်နှုတ်အလွန် ဆဲရေးကျူးလွန် ချေသော်။ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၄၉။ ။တူသမက်ကို။ဦးရိုးယောက္ခမအပြစ်မဲ့မျှားစွာဆဲရေးချေသော်။အချက်ပြေပေးကမ်းထိုက်သည့်အကြောင်း။

၅၀။ ။သူစိမ်းယောက္ခမကို။သူစိမ်းသမက်ဆဲရေးချေသော်။ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၁။ ။သူစိမ်းသမက်ကို။ သူစိမ်းယောက္ခမအလွန်ဆဲရေးချေသော်။ အချက်ပြေပေးကမ်းထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၂။ ။ဆိုင်ရာနှမမောင်ကို။ဆိုင်ရာနှမလင်အလွန်ဆဲရေးချေသော်။ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၃။ ။ဆိုင်ရာ ယောကျ်ားကို။ ဆိုင်ရာ နှမမောင် အလွန်ဆဲရေး ချေသော်။ အချက်ပြေအောင်ပေးကမ်းသင့်သည့်တရားလမ်း။

လက်ရောက်ပြုလုပ်သည့်အကြောင်း။

၅၄။ ။ဦးရိုးယောက္ခမကို။ တူသမက်လက်ရောက်ပြုလုပ်နာကျင်၍။ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၅။ ။သူစိမ်းယောက္ခမကို။ သူစိမ်းသမက်နာကျင်အောင် ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၆။ ။နှမမောင် ယောကျ်ားကို။ နှမလင်ပုတ်ခတ် ရိုက်နှက်၍ နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၇။ ။ဆိုင်ရာ ယောကျ်ားက။ နှမလင်ကို ပုတ်ခတ်နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

၅၈။ ။ဦးရိုးယောက္ခမက။တူသမက်ကိုရိုက်နှက်နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

အခဏ် ၇။

အမွေခံထိုက်သောသားသို့းတို့၏အကြောင်း။

၅၉။ ။အမွေခံထိုက်သောသားသို့းတို့၏အမည်။

သားရင်းသိုးရင်းမှန်လျက်ဖြစ်စေ။အထူးသူသားသိုးကိုကောက်
ယူမွေးထားသည့်သားသိုးပြုလုပ်နေသူတို့ကိုဖြစ်စေ။
အမွေပြတ်ကင်းသည့်အကြောင်း။

၆၀။ ။သားရင်းသိုးရင်းမှန်လျက်ဖြစ်စေ။ အထူးသူသားသိုးကိုကောက်ယူမွေးထားသည့်
သားသိုးပြုလုင်နေသူတို့ကိုဖြစ်စေ။အမွေပြတ်သည့်သားသိုးများအကြောင်း။

၆၁။ ။ဦးယူခုန်နတ်ဆွင်းသည့်အကြောင်း။

၆၂။ ။ဦးယူခုန်နတ်အသွင်းခံသော်လည်း။အမွေပုံကိုတူ၍မရမ ယူထိုက်သည့်အကြောင်း။

အခေတ် ဂ။

အမွေခွဲဝေပိုင်ဆိုင်ခြင်း၏အကြောင်း။

၆၃။ ။ဘမိတို့အမွေကိုမခွဲးမဝေမီ။ထိန်းသိမ်းပိုင်သောသားသိုးတို့၏အကြောင်း။

၆၄။ ။သားကြီး။ဘားလပ်။သားငယ်။သားထွေးတို့။အမွေပုံကိုခွဲဝေရယူခြင်းအကြောင်း။

၆၅။ ။သားမရှိသိုးသာရှိ၍။ဘမိအမွေကိုခွဲဝေမခွဲဝေရခြင်းအကြောင်း။

၆၆။ ။လက်ထပ်ပြီးမဟုတ်က။မခွဲမဝေနိုင်သည့်အကြောင်း။

၆၇။ ။သိုးအများကျန်ရှိကြသည့်အနက်။ သိုးတယောခံသာလက်ထပ်မယူကြောင်းကျန်သည်ရှိ
သော်။အမွေပုံကိုခွဲဝေနိုင်သည့်အကြောင်း။

၆၈။ ။ဘမိသေဆုံး၍။သားသိုးတို့အမွေခွဲဝေရသည့်အခါ။ ဘမိတို့၏အစိုးအနှင်းအဆောင်
အရွက် အသုန်းအဆောင်ကို။ အမွေပုံပြု၍မဝေဘဲချန်လှပ်၍။ ကျန်ပစ္စည်းများကို
သားသိုးတို့ရယူနိုင်သည့်အကြောင်း။

၆၉။ ။အမိသေ။အဘနှင့်သားဝေရာသောတရားတပါး။

၇၀။ ။အမိသေ။အဘနှင့်သိုးဝေရာသောတရားတပါး။

၇၁။ ။အဘသေ။အမိနှင့်သိုးဝေရာသောတရားတပါး။

၇၂။ ။အဘသေ။အမိနှင့်သားဝေရာသောတ်ရား။

၇၃။ ။အမိသေ။ အဘမယားငယ်နေ။မယားကြီးသားနှင့်မယားငယ်သား၊ ဝေရာသော
တရားတပါး။

၇၄။ ။သားသေ၍။ အဘနှင့်ခြွေးမပေါင်းသင်းရာ။ ခြွေးမသားနှင့်။ သားရင်းတို့ဝေရာ
သောတရား၂ါး။

၇၅။ ။အမိသေ။အဘမယားငယ်နေ။ အဘသေ။မိထွေးတွင်သားမရှိ။ ၎င်းမိထွေးနှင့်အဘ
ပါသားတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၇၆။ ။အဘသေ။အမိနောက်လင်နေ။အမိသေ။ ဘထွေးတွင်သားမရှိ။ ၎င်းဘထွေးနှင့်အမိ
ပါသားဝေရာသည်တရားတပါး။

၇၇။ ။အဘသေ။ အမိနောက်လင်နေ။ ဘထွေးနှင့် ရသည့်သား အထက်ပါသားတို့ ဝေရာ
သောတရားတပါး။

၆၈။ ။ဥပါးစုံသားရင်းသွင်းရင်းတို့ရှိ။ကောက်ယူပွေးစားသည့်သားနှင့်သားရင်းသွင်းရင်းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၆၉။ ။အဓိသေ။ အဘမယားငယ်နေ့။မယားပါသား။ လင်ပါသား။နှစ်ပါးစုံသားဥဩးတို့။ဝေရာသောတရားတပါး။

၇၀။ ။သားကြီးသားလတ်တို့သေ။ ငင်းတို့သားသွင်းကျန်ရှိသည့်နောက်။အိုးဘွားတို့သေကျန်ရှိရစ်သည့်သားရင်းသွင်းရင်းများနှင့်။မြေးရင်းတို့ခွဲဝေရာသောတရားတပါး။

၇၁။ ။မိဘဥပါးမသေမီကဖြစ်စေ။ သေပြီးနောက်မဖြစ်စေ။သားသေခြင်းမကျန်ရှိရစ်ရာ။ခြွေးမနှင့်သားရင်းသွင်းရင်းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၇၂။ ။သားရင်းသွင်းရင်းမှနှုတ်လျက်။ဘမိတို့အမွေကိုမခံရသည့်တရားတပါး။

၇၃။ ။သားရင်းသွင်းရင်းမှနှုတ်လျက်။ အမွေမခံထိုက် အောင်ပြုရှိပယ် ရှားပြီးမှ။ ဘမိမသေမီ အမွေခံထိုက်အောင်ပြုပြုနိုင်။အမွေခံရာသည့်တရားတပါး။

၇၄။ ။အဘိုးသေဘွားမနောက် လင်နေ့။ နောက်သား နောက်သွီးမရှိ။ အဘွားသေ။ အဘိုးထွေးနှင့်အဘွားပါရင်းမြေးတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၇၅။ ။ဘွားမသော။ အဘိုးနောက်မယားနေ့။ အဘိုးသေ။ဘွားထွေးနှင့်အဘိုးပါမြေးဝေရာသောတရားတပါး။

၇၆။ ။ဘမိရှိစဉ်သားသီးခြားနေ့။ လယ်ယာဥယာနကျွန်းမြင်းဆင်တို့ကို။ ပေးကမ်းလုပ်စားစေသည့်အတွင်း။ငှင်းသားသေ။ခြွေးမဘွင်အမွေခံသားသွီးမကျန်မရှိ။ ခြွေးမလက်ဘွင်။ အထက်ပေးထားသည့်ကျွန်းမြင်းဆင်တို့ကို။ယောကျ္ဍမကပြုနိုင်ယူရာသည့်တရားတပါး။

၇၇။ ။ငင်းနည်းသားကိုလက်ထပ်မယားပေး၍။ငင်းသားနှင့်မိရင်ဘရင်းတို့သေ။မိရင်းဘရင်းတို့တွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်သားနှင့်။သေသည့်သားတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်မယားတို့။ အထက်ပေးခဲ့သည့်ပစ္စည်းကို။ရရာမရရာသောတရားတပါး။

၇၈။ ။သားကိုလက်ထပ်ပြီးနောက်။လက်ထပ်သည့်သားနှင့်ဘမိတို့သေ။ဘမိတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်သားသွီးနှင့်ခြွေးမတို့။ အမွေဝေရာ။မဝေရာသည်ဟရာတပါး။

၇၉။ ။သွီးကိုလက်ထပ်၍ လင်နောက်သို့လိုက်သွားပြီးနောက်။ငင်းလင်သေ။မိရင်းဘရင်းတို့အမွေကိုခံရာမခံရာသည်တရားတပါး။

၈၀။ ။သားငယ်သည့်။ဘမိတို့အရုကို ရသင့်သဲ့သည်ဟူ၍ထုံးဟောင်းရှိလျက်။ငင်းဘမိတို့အရုကို။သားကြီးသားလတ်တို့ခံယူရှိင်သည့်တရားတပါး။

၈၁။ ။သွီးကိုလက်ထပ်လင်ပေး၍။လင်နောက်သို့လိုက်သွား။ ၄င်းလင်နတ်တွင်ရှိနေသည့်အတွင်း။မိရင်းဘရင်းတို့သေ။ကျန်အမွေကိုရရာမရရာသည်တရားတပါး။

၈၂။ ။ဘမိဥပါးဃသည့်နောက်။ သားရင်းသွီးရင်းတို့သေ။ ခြွေးမနှင့် သွက်တို့ဝေရာမဝေရာ။ရရာမရရာသည်တရားတပါး။

မြေးချင်းဝေရာသောတရား။

၈၃။ ။အမွေရှင်ဘမိ ဥပါးသေသည့်နောက်။ သားသွီးတို့သေ။ ငင်းသားသွီးတို့သေဆုံးကြသည့်နောက်။မြေးချင်းဝေရာသောတရားတပါး။

၉၄။ ။မြစ်ချင်းဝေရာသောတရားတပါး။

၉၅။ ။သားမြေးမြစ်တို့အမွေကို။ ဘမိတို့ဘွားတို့နှင့်အဘေးတို့က။ခံယူထိုက်သည့်တရား တပါး။

၉၆။ ။ဘမိနှစ်ပါးရှိစဉ်။ သားကြီးသို့ကြီးတို့အသိးစားရှိအခြား နေ ရာနှိုက်။ လယ်မြေ ဥယာန် ကျေးကျွန်ဆင်မြင်း သက်ရှိသက်မဲ့ကို။ အပိုင်မပေးဘဲသီးခြားယူရှိလုပ် ဆောင်သုံးစားရာ။ ဘမိ၂ပါးသေ။ မွေးပေါက်ဖေါ်တို့နှင့် ဝေရာမဝေရာသည့်တ ရားတပါး။

၉၇။ ။သားလပ်။ သို့းလပ်။ သားငယ်။ သို့းငယ်တို့သိးခြားယူရှိ။ ဘမိအမွေကိုသုံးစား လုပ်ကိုင်နေရာ။ဘမိ၂ပါးလေ။ဝေရာမဝေရာသည့်တရားတပါး။

၉၈။ ။ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားနှင့်။သားရင်းသို့းရင်းတို့ဝေယူရာသည့်တရားတပါး။

၉၉။ ။ဘမိတို့နှင့်သား။သို့း။သွက်။ ခြွေးမ်တို့အတူနေရာ။ သားရင်းသို့းရင်းတို့သေ။ ခြွေးမ သွက်တို့နှင့်ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၀၀။ ။ဘမိတို့တွင်သားတယောက်သာရှိရှိ။လက်ထပ်မယားပေးမြားအတူနေထိုင်ရာ။သား သေ။ခြွေးမတွင်သားသို့းမကျန်မရှိ။ ယောကျ်မအမွေကို ဝေရာမဝေရာသည်တရား တပါး။

၁၀၁။ ။သားသို့းတို့လက်ထပ်လင်မယားယူသည့်နောက်။အသိးစားရှိအခြားနေပြီး၌။ဘမိ အိမ်သို့သားသို့းတို့တက်ရောက်နေထိုင်လာသည့်အတွင်း ၎င်းသားသို့းတို့သေ။ အ မွေကို။ယောကျ်မနှင့်။ခြွေးမသွက်တို့ဝေရာမဝေရာသည့်တရားတပါး။

၁၀၂။ ။သားသို့းတို့ကို၊ လက်ထပ်လင် မယားပေးမြားပြီးနောက်။ သားရင်းသို့းရင်းတို့ သေ။၎င်းတို့တွင်။သားသို့းအမွေခံမကျန်မရှိ။ သေသူ၏အမွေကို။သို့းရှင်သားရှင်ဘ မိတို့ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၀၃။ ။၂ပါးစုံဘွားမြင်သည့်သားသို့းတို့အနက်။တဦးဦးသားသို့းကျိုးကန်းဆွံ့အ။နာ့းမျှမ ကြားရှိသော်လည်း။အစုရှုနိရာဝေထိုက်သည့်တရားတပါး။

၁၀၄။ ။လင်ယောကျ်ားသည်။မယား ၁ယောက်။ ၂ယောက်။ ၃ယောက်။ ၄ယောက်ယူရှိ မယားကြီးနှင့်အတူနေထိုင်ကြရာ။ ကျန်အမွေကိုမယားကြီးမယားငယ်တို့ဝေယူကြ သည့်တရားတပါး။

၁၀၅။ ။မယားကြီး၁။ အပြောင်မယား၁။ ကျန်မယား၁နေ။ လင်သေသည့်နောက်။ဝေရာမ ဝေရာသောတရားတပါး။

၁၀၆။ ။မယား ကြီးသား။ အပြောင်မယားသား။ ကျန်မယားသား။ ဝေရာ သော တရား တပါး။

၁၀၇။ ။မယားကြီးသေ။လင်ယောကျ်ားသည်ကျန်မကိုမယားပြုရှိ နေ။ သားသို့းရှိ။မယား ကြီးသားနှင့်ကျန်မသားဝေရာသောတရားတပါး။

၁၀၈။ ။လင်းကြီးသေသားသို့းရှိ။ ကျန်ကိုလင်ပြုရှိ နေပြီနရာ သားသို့းရှိ။ ကျန်လင်နှင့်အ မိသေ။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေကိုလင်ကြီးသားနှင့်ကျန်လင်သားဖွဲ့ဝေရာသည့်တရား တပါး။

၁၀၉။ ။လင်ယောကျ်ားဘွင်မယားကြီးသေသားရှိ။မယားငယ်နေသို့းတယောက်ပါ။ငင်းတို့၂ပါးစုံပေါင်းနေရာမယားသေ။ မယားပါသို့းနှင့်ဆက်လက်ပြန်ရာ သားသို့းရှိ။ လင်ပါသားနှင့်မယားပါသို့းကမွေးမြင်သည့်သားသို့းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၀။ ။ယောကျ်ားမိန်းမ။အိမ်ထောင်ကြီးချင်းပေါင်းသင်းကြရာ။လင်ကသား။မယားကသို့းပါရှိ။မယားတွင်သားသို့းမွေးမြင်ပြီးမှလင်သေဆုံးရာ။လင်ပါသားနှင့်။မိဘွေးသင့်နေကြသည်တွင်။ခွဲဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၁၁။ ။မယားကြီးယေသားရှိ။နောက်မယားနေသို့းတယောက်ပါ။၂ပါးစုံပေါင်းနေရာသားသို့းရှိ။ငင်းမယားသေ။ မယားပါ သို့းကို။ မယားပြု၍ သားသို့း မွေးမြင်ရာ။အဘသေ။မယားကြီးသား။မယားလပ်သား။မယားပါသို့း။ ၄င်းမယားပါ သို့းမယ်းပြုလုပ်မွေးမြင်သည့်သား၄ရပ်တို့ဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၁၂။ ။မိန်းမနှင့်ယောကျ်ားချစ်ကြိုက်ကြရာ။ဘမိတို့အလိုမတူ။လင်မယားဖြစ်ပေါင်းသင်းပြေးသွားရာ။ သားသို့းမွေးမြင်သည့်နောက်။အလိုတူပြန်၍လက်ထပ်ပြီးမှမွေးမြင်သည့်သားသို့းနှင့်။ပြေးသွားရာမွေးမြင်သည့်သားသို့းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၃။ ။ယောကျ်ားမိန်းမတို့ဖျော်ဖြေးရာသနေ့ရ၍မွေးမြင်သည့်သား၄နှင့်။ အထင်အလျားဘမိတို့ပေးထိမ်းမြားရာမွေးမြင်သည့်သားတို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၄။ ။အကြင်သို့းသည်ယောကျ်ားတပါး၄နှင့်အမှတ်မဲ့ပေါင်းဘက်၍သနေ့ရွဲကပ်ရာ။ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်း မပြုအလျော်ယူပြီးနောက်။ဘမိလက်တွင်။ ၄င်းမိန်းမကဘွားမြင်ခြင်း။ဘမိသေဆုံးရာ။ဘိုးဘွားတို့၏အမွေကိုခံသင့်မခံသင့်တရားတပါး။

၁၁၅။ ။အမိအလျော်စားပြီးနောက်။သားသို့းတို့သည်။အဘအမွေကိုခံရာသည်မခံရာသည်တရားတပါး။

၁၁၆။ ။မိဘ၂ပါးပေးမြားရာ။သနေ့ရှိမှ၍ကွာ၍။ နောက်လင်နေသားသို့းမွေး။ ဘမို့ပါးသေ။သနေ့နှင့်ပါသည့်သား။ ၂ပါးစုံသားတို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၇။ ။၄င်းခုည်းသနေ့ပါ။နှောင်းလင်နှင့်ပေါင်းသင်းမှမွေးမြင်၊ အဘရင်းတွင်သားသို့းမရှိ။အဘအမွေကို။သနေ့ပါသည့်သားနှင့်။ အဘသားချင်း ပေါက် ဖော်တို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၈။ ။လင်ဆွေ၊ယောက်။မယားဆွေ၊ယောက်တို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

၁၁၉။ ။အကြင်ဘမိတို့တွင်သားကြီးသေ။ ခြွေးမတွင်သားမရှိ။ ခြွေးမသာကျန်ရှိရုံစသည့်နောက်။ဘမို့ပါးစုံသေ။ကျန်ရှိရုံစသည့်သား၄ယ်နှင့်ခြွေးမတို့။ဘမိအမွေကိုဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၂၀။ ။ညီအစ်ကို တို့သားမယားကိုယ်စီရှိလျက်။အတူနေ၍စီးပွား တချက်ထည့်ရှာကြီးထားကြသည့်အတွင်း။ ညီသေဆုံးခဲ့ရာ။ ညီမယားနှင့်အစ်ကို မယားသားသို့းတို့။ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

၁၂၁။ ။မောင်နှင့်နှမ။အတူနေ၍အိမ်ထောင်ဘက်မရှိ။ လုပ်ကိုင်ရှာကြီစီးပွား၍အတူနေသည့်နောက်။ခွဲခြားနေထိုင်လိုသည့်အခါ။ခွဲဝေထိုက်သည့်တရားတပါး။

၁၂၂။ ။ပေါက်ဖော်တဦးသေ၍။တဦးကုသသင်းပြိုဟိသည်။ဝေသူအမွေကို။မသင်းပြိုဟိသူပေါက်ဖော်တို့နှင့်ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

၁၂၃။ "သူမိမိနှုံးဖြစ်ချက်နှာစဉ်ကုမ။ သေလွန်လျှင်သင်းဂြိုဟ်ရသုံးနှုံး။သေသူ၏အမိဝေါက်ဖေါ်တို့ဝေရာမဝေရာသည်တရားတမါး။

၁၂၄။ "အကြင်ယောကျ်ားသည်။မယားတယောက်နေသားသို့းရှိ။ငှင်းမယားသော။မယားတယောက်ယူသားသို့းရှိ။ ငှင်းမယားသော။ တယောက်ယူသားသို့းရှိ။ အမိနှစ်မါးသော။ကျနှ်အမွေကို။သားခုယောက်တို့ခွဲဝေရာသည်တရားတမါး။

၁၂၅။ "အကြင်မိနှုံးမသည်လင်တယောက်နေသားသို့းရှိ။ငှင်းလင်သော။ လင်တယောက်ယူသားသို့းရှိ။ ငှင်းလင်သော။တယောက်ယူသားသို့းရှိ။ အမိနှစ်မါးသော။ကျနှ်အမွေကို သားခုယောက်တို့ခွဲဝေရာသည်တရားတမါး။

၁၂၆။ "အကြင်လင်မယားတို့တွင်။ သားမရှိသို့းအများရှိ၍။တဲစုံတယောက်သော သို့းကို။ လက်ထပ်လင်မေးမြှါးပြုးနှောက်။ အမိ၂ မါးသော။ အမွေပုံကိုဝေရာမဝေရာသည် တရား။

၁၂၇။ "အကြင်သင်မယားတို့ ရှင်းကွာကြရာ။ သားသို့းများရှိကြလျက်။ မိမိတို့နှင့်အတူမနေသီးခြားနေ၍။သားသို့းတို့သေဆုံးရာ။အမိ၂ မါးတို့ဝေမှုရာသည်တရားတမါး။

MAUNG TET PYO'S
CUSTOMARY LAW OF THE CHIN TRIBE.
TEXT, TRANSLATION, AND NOTES.

I.—TEXT.

မြေတဲမြို့စစ်ကဲတော်မင်းမောင်တက်ဖြူးစိရင်ရေးသားသော။
ပဆို့ဇနချင်းလူမျိုးတို့အပေါ်တွင်စိရင်ဆုန်းဖြတ်ရာ
ဖြစ်သောဓမ္မသတ်ကျမ်းစာ။

ဂုင်းဓမ္မသတ်ကျမ်းစာတွင်။ အခဏ်ကြီးနုံပါတ်ဂ။ အခဏ် ငယ်ပုဒ်မ ၁၂၇အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာဓမ္မသတ် တရားလမ်းအချက်တို့နှင့်မတူကွဲပြားသည့်တရားလမ်းအချက်များကို။ ပညာရှိတရားသူကြီးမင်းအာရှင်များတို့။ ခြားနားသိသာစေရန်ရေးထားပြုစုသော။ ပဆို့ဇန ချင်းလူမျိုးတို့၏ဓမ္မသတ်ကျမ်းစာ။

ကျမ်းဦးပဏာမပါဠိ။

တိသရဏံ။ပဏာမံ။ အဟံဝန္ဒာမိ။ မာတာပိတဂုရုစ။ရာဇပူဇေမိ။ ပဆို့ဇနေ။ဓမ္မသတ္တော်။လိက္ခေရဇတိ။ဇယမင်္ဂလံ။ဘဝတု့ံ။နိယံတိဋ္ဌတိ။

ကျမ်းဦးပဏာမအနက်။

တိသရဏံ။ဘုရားစသောရတနာသုံးပါးတို့အား။ပဏာမံ။ဦးညွတ်ခြင်းနှင့်တကွ။အဟံ။အကျွန်ုပ်သည်။ဝန္ဒာမိ။ရှိခိုးပါ၏။ မာတာပိတာစ။အမိအဘတို့အားလည်းကောင်း။ ဂုရုရာဇာစ။ဆရာအာရှင်စိုးမင်းတို့အား လည်းကောင်း။အဟံ။အကျွန်ုပ်သည်။ပူဇေမိ။ ပူဇော်ပါ၏။ ဝန္ဒာမိ။ရှိခိုးပါ၏။ပဆို့ဇနေ။ ချင်းလူမျိုးတို့ကိုစိရင်ဆုန်းဖြတ်ရာဖြစ်သော။ဓမ္မသတ္တော်။ ဓမ္မသတ်ကျမ်းကို။ လိက္ခေရဇတိ။ ရေးသားစိရင်ပါအုံး။ နိယံ။အမြဲ။ ဇယမင်္ဂလံ။ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု။ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ။ အမြဲတည်ပါစေသတည်း။

ကျမ်းဦးပဏာမ၏အဓိပ္ပာယ်။

အဘယ်ကြောင့်ကျမ်းဦးပဏာမစကားကို။ ဂန္ထဂရုကျမ်းလေးအောင်ရေးသားပြုလုပ်လေသနည်းဟူမူကား။ ကျမ်းပြုဆရာတို့၏သဘောသည်။ ကျမ်းမပြုမီရှေ့အဘို့၌။ ဤကျမ်းကိုပြုမည်ဟု။ ကြီးရွယ်သောမနောစိတ်တုပ္ပါဒ်သက်ဝင်သောအခါ။ အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း။ ကျမ်းပြီးခြင်းအကျိုးကိုမျှားစွာအလိုရှိသောကြောင့်။ဘုရားစသောရတနာသုံးပါးတို့နှုံ့တက္ခ။ မိဘဆရာရေမြေသခင်အရှင်စိုးမင်းတို့အား။ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းပဏာမကို အရင်းတည်၍။ပြုမြဲဓလေ့ရှိသဖြင့်။စိရင်ရေးသားလေသတည်း။

ပုံဥပမာ။

ကုန်စလယ်သွယ်ကုန်သော။ တမုံသူကြီးသဘော်ဘစ်းတို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာပင်လယ်သို့ကူးသွားကြရာ။ လေပြင်းမုန်မိုင်းလိုင်း တဝိုးတို့နှုံ့တက္ခ။ ကြီးလှစွာသောငါးလိပ်။ မဂန်းစသောဘေးအန္တရာယ်တို့ကိုမြင်၍။ ကြောက်လန့်ခြင်းစသောအရာတို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ကိုးကွယ်ရိုးကိုးကွယ်တန်းဖြစ်သော။စန္တိပရမိသွာ။မဟာဝိနဲ့။ကဲတဲစသောနတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့အားပသပူဇော်မှ။ ထိုငါးလိပ်မဂန်းစသောဘေးတို့ပပျောက်ချမ်းသာသဖြင့်။မိမိတို့သွားမြဲပြုံးလမ်းတို့ကို။အလိုရှိရာရောက်နိုင်လေသကဲ့သို့။ထိုအတူကျမ်း ပြုဆရာတို့သည်လည်းပြုစုအံ့သောကျမ်း အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေလိုသည်တကြောင်း။ ကျမ်း၏အစအလယ်အဆုံး သုံးပါးလုံးတို့ နှိုက်။ပုဒ်ပါဠိအက္ခရာ။ သဒ္ဒနယအတ္ထနယတို့နှုံ့တက္ခ။ပြေပြစ်ကောင်းမွန်စေလိုသည်တကြောင်း။ ၎င်းကျမ်းစကား၏။အကူးအသန်း။ ပုဒ်နေပါဠိထားစသည်တို့ကိုမြင်လျှင်။တွေ့ဝေခြင်းမရှိသဖြင့်။အဆောတလျင်ညာဏ်ဇဝနထိက္ခအရာ ရွှင်လန်းပြီးစီးလွယ်အောင်။ထိုပဏာမကျမ်းဦးစကားကိုပြုစုရေးသားလေသတည်း။

ထိုဓမ္မသတ်ကျမ်းစာတည်ရန်သင့်သည့်အကြောင်း။

ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင်။ မြန်မာဘာသာအားဖြင့်လူမျိုးတရာ့တပါးအမျှားရှိကြသည့် အနက်။ ဘာသာဓလေ့အားဖြင့်။ ဘုရားကို ပူဇော်ကိုးကွယ်သောလူမျိုးလည်းရှိကြသည်။ယာစ်နတ်အစရှိသောနတ်တို့အားဘုရားအမှတ်ထား၍ကိုးကွယ်ကြသော လူမျိုးလည်းရှိလေသည်။ ထိုသို့ကိုးကွယ်ကြသော လူမျိုးမျှားအနက်။ မိလက္ခ၊ အရိုင်းလူမျိုး တို့မှာ။ ယဉ်ကျေး

သောတိုင်းကြီးပြည်ကြီးသားတို့နှင့်မတူ။ပုန်ပါဒ်အကွာရာဖြင့်ရေးမဲ့တ်ရန်စာမရှိ။ ဘေးဘိုးဘအစဉ်အလာဆင်းသက်၍သာမှတ်သားရန်။ထုံးတန်းနည်းနာများကိုမှတ်သားကြလေသည်။ကျွန်နုပ်မြေတဲမြို့စစ်ကဲတော်မင်းမောင်တက်ပြိုး ရေးသားစိရင်သော။ မိလက္ခု တောင်သူ အန္တယ်ပန်ဆိုဇနချင်းလူမျိုးတို့ စိရင်ရိုး စိရင်တန်းဓမ္မသတ်ကျမ်းများမှာလည်း။ ၎င်းလူမျိုးတို့တွင်အကွာရာနှင့် မှတ်ထားရန်ချင်းစာမရှိသောကြောင့်။ အစဉ်အလာအကွာရာဖြင့်မမှတ်မထားကြ။ ဘေးဘိုးဘဆင်းသက်၍သာနှုတ်ဖြင့်မှတ်ထား ကြလေသည်ကို။ မကြွင်းမကျန်သိစိမ့်သောဌါရုံစမ်း၍ သိလေသဖြင့်ရေးသားစိစဉ်ရလေသည့်။

စိရင်ရေးသားသောအချက်များကိုအတည်ဖြစ်သင့်သော။ သက်သေခံခြင်းစကားတို့၏အကြောင်း။

ပန်ဆိုဇနချင်း လူမျိုးတို့အစဉ် မှတ်ထား သော စိရင်ထုံးဓမ္မသတ်စကားတို့ကို။ အထက်ကအကွာရာဖြင့်မှတ်သားလျက်မရှိသော်လည်းအဲမှန်ယူရန်သင့်သည်။ အကြောင်းမှာ။ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၄၀တွင် အာရင်ဂေါတမဘုရားပရိတ်နိဗ္ဗာန်ယူတော်မူ၍။မဇ္ဈိမဒေသတိုက်ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကိုအစိုးရတော်မူသော အဇာတသတ်မင်းကိုအဓိပ္ပြုသဖြင့်။ ရှင်ကဿဖထေရ်ကြီးအမှူးရှိသောရဟန္တာအာရှင်မြတ်တို့။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သောသုတ်သုံးကျမ်း။ ဝိနည်း၅ကျမ်း။ အဘိဓမ္မာ ခုနှစ်ကျမ်းတို့ကိုသင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက်။ ၎င်းကျမ်းစာများကို။ အဲကွာရာဖြင့်မရေးမထားနှုတ် ကြက်ဖြင့် သာဆော င်တော်မူ ကြလေ၍။ ပရိတ်နိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသည့်နောက်။ နှစ်ပေါင်း ၎၅၀မြောက်မှ။ သီဟိုဠ်ကျွန်းကိုအစိုးရတော်မူသော၁ နန်ဂါမဏိမင်းလက်ထက်တိုင်ရောက်ရာ။ ထိုကျမ်းစာများကို။ ရဟန္တာအာရှင်မြတ်၁၀၀၀တို့ ပေထက်အကွာရာ တင်တော်မူကြလေသည့်။ ထိုအကြောင်းကိုထောက်၍။ ချင်းလူမျိုးတို့ အကွာရာဖြင့် မမှတ်မထား။ဘိုးဘအစဉ်သာနှုတ်ဖြင့်မှတ် ထားကြသော်လည်း။ အမှန်ယူရန်ရှိလေသည်။

ချင်းဓမ္မသတ်ကိုအစဉ်တည်ရစ်လေ့အောင်။အကွာရာဖြင့် ရေးမှတ်သည့်အကြောင်း။

ဒီနုကတ်ကျမ်းစာများကို။ နှစ်ပေါင်း၎၅၀ လွန်သည် တိုင်အောင်မမှတ်မထားက။ ဝုန်ပါဒ်ဂါထာ တိမ်းယိမ်းပျောက်ပျက်မည်ကိုစိုးရိမ်သ

ဖြင့်။ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှအကွာရောဖြင့် ပေထက်တင်၍ ရေးမှတ်တော်မူ ကြလေသည်ကိုထောက်သဖြင့်။ ကျွန်ုပ်စစ်ကဲတော်မင်းမောင်တုက်ဖြိုး လည်း။ ချင်းလူမျိုးတို့၏ ထုံးတန်းနည်းနာများကို။ ကာလ ရှည်ကြာအစဉ် သဖြင့်မပျောက်မပျက်။ အထက်အစိုးရအရှင်တို့သိမြင်တော်မူသဖြင့် အ တည်ပြုနိုင်ပါအောင်။ ချင်းလူကြီးပညာရှိ ပဆန်း ဆရာတို့ အားစုံစမ်း၍ စိရင်ရေးသားထိုက်ပါသည်။

ဂုဏ်ဓမ္မသတ်ကျမ်းစာကိုအတည်ပြုပါ လျှင်။သင့်လျော်သိမ့်မည့်အကြောင်း။

မည်သည့်လူမျိုးမဆို။ မိမိတို့ဘာသာဝလေ့တရားထုံးကိုဗျက်၍။ အ ခြားလူမျိုးတို့၏ တရားထုံးဖြင့်ဆုံးဖြတ်စိရင်သည်ရှိသော်။ နှလုံးမသာရှိ ကြမြဖြစ်လေသည်။ ချင်းလူမျိုးတို့ တရားထုံးမှာ။ အရိုင်းလူမျိုး။အကွာရော ဖြင့်မှတ်သားလျက်ရှိသော တရားထုံးမဟုတ်သေး၍။ အရှင်တရားသူကြီး မင်းတို့ထင်လင်းကုန်စဉ်အောင်သိကျွမ်းနိုင်ဘွယ်မရှိ။ မသိမကျွမ်းချေက အခြားသောလူမျိုးတို့၏ တရားထုံးဖြင့်ဆုံးဖြတ်စိရင် မိရန်ရှိချေသည်ကို မရှိစေရအောင်ဖေါ် ပြရေးသားလိုက်သည်ဖြစ်၍။အတည်ပြုရန်သင့်မည် ထင်ပါသည်။

ဂုဏ်ဓမ္မသတ်တွင်။ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာဓမ္မသတ်ကျမ်းစာများ ကဲ့သို့စုံလင်စွာမပါမရှိသည့်အကြောင်း။

ပဓိကသားချင်းလူမျိုးတို့ဓမ္မသတ်တရားကို။ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာလူမျိုး တို့တရားဓမ္မသတ်များကဲ့သို့။တရားလမ်းအချက်အမျိုးမျိုးမပါမရှိသည့်အ ကြောင်းမှာ။ ချင်းလူမျိုးတို့လည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မြန်မာလူမျိုးတို့နှင့်အ နီးအစပ်။နောက်နောက်က။ မြန်မာလူမျိုးတို့ကိုမှီတင်းနေထိုင်ကြ၍။ ယခု ဓမ္မသတ်တွင် မရေးမပါသောတရားလမ်းအချက်တို့မှာ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန် မာလူမျိုးတို့၏ဓမ္မသတ်တရားလမ်းအချက်နှင့်မကွဲမပြားတူမျှကြသည်ဖြစ် ၍။ တူမျှသောတရားလမ်းအချက်တို့ကိုမရေးမပြ။ မတူကွဲပြားသောတ ရားလမ်းအချက်တို့ကို။ဖေါ်ပြရေးသားထိုက်ပါသည်။ ပညာတရားတို့ကို တိုးပွားစေရန်အထိုရှိကုန်သော အမျိုးကောင်းသား သူတော် ကောင်းအ ပေါင်းတို့သည်။မှတ်သားနာယူကြပါစေကုန်သတည်း။

အခဏ် ၁။

ဆိုင်ရာမောင်နှမတို့အကြောင်းနှင့်။ ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်ရန်။ ဆက်လက်ထိုက်သူတို့အကြောင်း။

၁။ "ဘဒိတို့ဘွင် သားသျိုးအနည်းအများရှိရာ။ အမျိုးဘာသာအလိုက်မောင်နှင့်နှမတို့ကို။ ဆိုင်ရာပြု၍အပ်နှံအမိန့်ပေးထားခြင်းတရားလမ်း။

ချင်းလူမျိုးတို့တွင်။ သားတယောက်။ နှစ်ယောက်။သုံးယောက်။သြိုးလည်းငင်းနည်းတူညီမျှရှိခဲ့လျှင်။ ဘဒိတို့ကဆိုင်ရာပြု၍အမိန့်ပေးထားသူချင်း။ဆိုင်ရာဖြစ်ကြရလေသည်။ညီမျှမရှိ။သြိုးတယောက်သာရှိ၍။ သားအများရှိခဲ့လျှင်။သားအကြီးကိုဆိုင်ရာပြု၍အပ်နှံပေးထားခြ။သားအကြီးကညှာတာ၍ဆိုင်ရာမပြုပြီဆိုလျှင်။ ၎င်းသားအကြီးပေးရာသားငယ်တို့ဆိုင်ရာဖြစ်ကြရလေသည်။မောင်တယောက်သာရှိ၍။နှမအများရှိခဲ့သော်။၎င်းမောင်ပင်ဆိုင်ရာပြုခြဖြစ်လေသည်။

"ဘဒိတို့အပ်နှံသည့်ဆိုင်ရာနှမကို။ ဆိုင်ရာမောင်နှင့်၎င်းမှာင်သားမြေးတို့။ဘဒိကဲ့သို့ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေးထိုက်ခြင်းထုံးစံကိုဖျက်၍ မကျွေးမမွေးနေလျှင်။ ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်းဟုရာလမ်း။

ဆိုင်ရာဖြစ်သူမောင်တို့သည်။နှမကိုအခြားလူနှင့်လက်ထပ်ပြီးနောက်။ လင်သေ၍ဖြစ်စေ။ ကွာ၍ဖြစ်စေ။ လင်ခုနှစ်တက်ထွက်သည့်နောက်။ ဆိုင်ရာမောင်ကဆောင်ယူ၍။နောက်လင်မရမိအကြားဖြစ်စေ။သို့မဟုတ်နှမမသေမီအကြားဖြစ်စေ။ ဘဒိကဲ့သို့ ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေးပြုစုရမြဲဖြစ်လေသည်။ ဆိုင်ရာမောင်သေ၍။ ၎င်းမောင်ကပေါက်ဖွားသည့်သားမြေးတို့သာ ရှိသော်လည်း။ ၎င်းသားမြေတို့ကပင်။ ၎င်းမိန်းမကို ဆက်လက်ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေးစေဟူ၍။ ချင်းလူမျိုးတို့အစဉ်ထုံးစံတရားရှိချေသည်။ ၎င်းထုံးစံကိုလည်း။ သားသျိုးမြေးမြစ်ကစ၍ ယခုထက်တိုင်ချင်းလူမျိုးတို့တွင်။အစဉ်တည့်လျက်ရှိချေသည်။

၂။ "အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်၍။ မောင်နှင့်မောင်သားမြေးတို့။နှမကိုမထိန်းမအုပ်မကျွေးမမွေးသော်။ဆိုင်ရာပြတ်၍။သားသျိုးခြင်းမဆက်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

ထုံးစံတရားကိုဖျက်၍။ မထိန်းမအုပ်မကျွေးမမွေး။မောင်နှင့်၎င်းမောင်သားမြေးတို့။ အမျိုးဘာသာဝတ်တရားကိုပျက်ကွက်ချေသော်။ ဆိုင်ရာမဆက်သာပြတ်ကင်းစေ။ သားသျိုးချင်းဆက်လက်ကောင်းသည့် မဆိုသာလပ်စေဟူ၍။ချင်းထုံးစံတရားရှိချေသည်။

၄။ "ညီအစ်ကိုတို့သေ မယားကျန်ရှိလေရာ။ ကျန်ရှိရစ်သူညီအစ်ကို တို့တွင် မယားမရှိက။ ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

လက်ထပ်ပြီးမယားရှိသူ။အစ်ကိုဖြစ်စေ။ညီဖြစ်စေ။သေဆုံး၍မယား ကျန်ရှိခဲ့လျှင်။ သေသူ၏ညီအစ်ကိုတို့မှာ။ မယားမရှိက·ဆိုင်သူဖြစ်လေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုင်သူဖြစ်ရလေသနည်းဟူမူကား။သေသူနှင့်ကျန် ရှိရစ်သူ မယားတို့ ၂ပါးစုံဘွားမြင်သည့် သားသမီးများ ကျန်ရှိလျက်။ ထို မိန်းမသူစိမ်းယောကျ်ားနှင့်လင်ယူ၍။ ၎င်းသားသမီးတို့သူစိမ်း ယောကျ်ား နတ်သို့ပါဝင်။ဦယူရန်နတ်သွင်းခံချေသော်။ သေဆုံးသူအဘ၏အမွေကိုမ ခံရ။သူယုတ်အမည်ကိုပေး၍။ ဘိုးဘအမွေများကိုပြတ်ကင်း ရချေတော့ မည်ဖြစ်၍။ ကျန်ရှိရစ်သူသားသမီးတို့မျက်နှာကို ထောက်မျှော်စာနာသော ကြောင့်တည်း။

၅။ "ညီအစ်ကိုတို့ သေမယားတွင် သားသမီး မကျန်မရှိသော်လည်း။ မယားမရှိသူညီအစ်ကို တို့နှင့်လက်ထပ်ရန်။ဆိုင်ရာမပြတ်သင့်သည့်တရားလမ်း။

လင်သေဆုံးရာ။ သားသမီးမကျန်မရှိသော်လည်း။ မယားမရှိသူညီအစ် ကိုတို့ရှိချေက။ ဆိုင်ရာမလွတ်သော။ အစဉ်ထုံးစံအတိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်ရလေ သည်။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အစဉ်ထုံးစံအရ။ ဆွေမျိုးမပြတ်မ ကင်းအောင်ဆက်လက်မြဲထုံးစံရှိ၍တည်း။

၆။ "လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေ၍။ မယားတွင်အလွတ်သူညီမအစ်မကျန်ရှိရစ်သော်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်လင်ယောကျ်ားနှင့်ဆိုင်ရာပြု၍။လက်ထပ်သင့်သည့်တရားလမ်း။

လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေဆုံး၍။ သေသူမိန်းမတွင် ညီမအစ်မရှိ ချေသော်။ ၎င်းညီမအစ်မကို ဆိုင်ရာ ပြုမြဲဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်· နည်းဟူမူကား။အစဉ်ထုံးစံအရဆွေမျိုးမပြတ်စေထိုသည်တကြောင်း။ သူ စိမ်းမိန်းမနှင့်ပေါင်းဘက်ခဲ့သော်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်သားသမီး များညှိုးငယ် နွမ်းရ။ ကျန်ပစ္စည်းများလည်း သူစိမ်းမိန်းမလက်သို့ရောက်ချေတော့မည် ကိုရည်၍။ ဆက်လက်မြဲထုံးစံထားသတည်း။

၇။ "သားနှင့်ခြွေးမကိုလက်ထပ်သည့်နောက်။သားသေသော်။ အဘတွင်မယားမဲ့သားမရှိ။ အဘတွင်သားမယားမဲ့ဖြစ်ချေက။ခြွေးမသဘောတူလျှင်ဆိုင်ရာပြု၍လက်ထပ်သင့် သည့်တရားလမ်း။

လက်ထပ် မယားပေးပြီးနောက် သားသေဆုံးရာ။ အဘတွင် မယားမဲ့ လွတ်လပ်သူသားမရှိ။ အဘတွင် သားမယားမဲ့ဖြစ်ချေသော်။ ၎င်းခြွေးမ ကိုပင်ဆိုင်ရာပြု၍ ဆက်လက်ရမြဲထုံး ရှိလေသည်။ ဆိုင်ရာပြုမြဲမှန်သော်

လည်း။ ခြွေးမသဘောမတူက မယူမပေါင်း ရချေ။ ခြွေးမသဘောမတူ သော်လည်း အလျော်မရှိ။ ဥစ္စာပစ္စည်းကိုလည်း။ သဘောမတူသည့်အ တွက်နှင့်မသိမ်းမယူနိုင်။ မတ်ခဲအိုအလွတ်သူမရှိက။ ၎င်းတို့နှတ်မှထွက်၍ ဘမိတို့ထံပြန်နိုင်သည်။

၈။ ။ချင်းလူမျိုးတို့ပူဇော်ပေးလျော်ရန်။ပစ္စည်းများတို့၏အဘိုးတန်တရားလမ်း။

ချင်းလူမျိုးတို့ဘာသာတရားအရ ပေးလျော် ပူဇော်ရန်ဥစ္စာပစ္စည်းများ ကို။ အထက်ကအဘိုးတန်မထားကြ၍။ တရားသူကြီးရုံးသို့လာရောက်စွဲ ဆိုခဲ့လျှင်။ အဘိုးတန်မထားမရှိကယှဉ်တွဲထွေးခဲခက်ရန်ရှိသောကြောင့်။ ချင်းလူကြီး ပဆန်းဆရာ ဘာသာ တရားအရ ပညာရှိသူ တို့ကို စုံစမ်းရာ။ အောံက ရေးသားသည့်နှုန်းအတိုင်း။အဘိုးတန်ထား သင့်ကြောင်းများကို။ ချင်းလူကြီးအများ မြွက်ဖော်ပြောဆိုကြသည့်အရာ။ စွဲဆိုဆုနှုန်း ဖြတ်လွယ် အောင်။အောက်ကရေး သားသည့် စာရင်းအတိုင်း အဘိုးတန်ပြုလုပ်မှတ် ထားသည်။

ချင်းတို့ပူဇော်ရန်ပစ္စည်းအမည်စာရင်း။

အမှတ်	ပစ္စည်းအမည်။	ဦးရေ	အဘိုးတန်။		
			ကျပ်။	ပဲ။	ပိဿာ။
၁	ခေါင်ဘူး	၅	၂	၀	၀
၂	ဝက်၅ဆယ်	၁	၁၀	၀	၀
၃	ကြေအိတ်	၁	၂	၀	၀
၄	ကြေပြား	၁	၀	၀	၀
၅	ထားငယ်	၁	၀	၄	၀
၆	ဌက်တော်မြီးခွထား	၁	၀	၀	၀
၇	နွားထီး	၁	၃၀	၀	၀
၈	အောင်မပွားလွဲခဲမဖြူပြီးကွပ်အသွားတတောင်။လွဲ ခင်တမိုက်	၁	၅	၀	၀
	အလျော်ပေးရန်ပစ္စည်းအမည်။				
၉	တောင်ပြည့်မောင်း	၁	၃၀	၀	၀
၁၀	လင်းကွင်း	၁	၅	၀	၀
၁၁	ပိုးချင်းခါးဆီး	၁	၂	၀	၀
၁၂	ယောကျ်ားဝတ်ပိုးသင်္ဘိုင်း	၁	၅	၀	၀
၁၃	ချင်းယောကျ်ား။ပိုးခေါင်းပေါင်း	၁	၀	၀	၀
၁၄	ပခုန်းတင်စောင်	၁	၅	၀	၀
၁၅	ကျွန်	၁	၃၀	၀	၀
၁၆	မိန်းမဝတ်သင်္ဘိုင်း	၁	၅	၀	၀
၁၇	မိန်းမဝတ်ခေါင်းပေါင်း	၁	၁	၀	၀
၁၈	မိန်းမဝတ်မဲတဘီ	၁	၀	၀	၀

အခန်း ၂။

လက်ထပ်ရန်ဆိုင်ရာဖြစ်သည့်အကြောင်း။

၉။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှမတို့ သားသမီးချင်း။ဆိုင်ရာပြု၍ လက်ထပ်လင် မယားဖြစ်သင့်သည့်အကြောင်း။ဆိုင်ရာတရားလမ်းကိုဖျက်၍ဆိုင်ရာနှမသားဖေါက်ပြန်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။မောင်သမီးသစ္စာဖျက်၍အခြားလင်ယူချေလျှင်လည်း။ ပေးလျော်ရန်တရားလမ်း။

ဆိုင်ရာပြုလုပ်သူ မောင်သမီးနှင့်။ ဆိုင်ရာနှမ သားတို့သည်။လက်ထပ်ရန်ဆိုင်ရာပြုမြဖြစ်လေသည်။ ဆိုင်သူနှမသားနှင့်ဆိုင်သူမောင်သမီးတို့။အရွယ်တူလက်ထပ်ရန် ရှိလျက်။ နှမသားသစ္စာဖျက်၍အခြားမိန်းမယူချေသော်။နွားထီးဒအဘိုးငွေခုဝိတန်နှင့်။ ငွေဒင်္ဂါးခုဝိ ပေးလျော်စေ။မောင်နှင့်မောင်သမီးတို့ ကြေနပ်လျှင်။ နွားဒအုဘိုးခုဝိတန်အစား။ ကြွေအိတ်ဒအဘိုးငွေ၇ဝဲတန်ကို။နွားမျက်နှာဖုံးပြု၍ ပေးလျော်ယူငင်နိုင်သည်။မယူလိုမကြေနပ်က။ နွားကိုမပေးမလျော်နိုင်မဆိုသာ။ နွားကိုပင်ပေးလျော်စေ။ မောင်သမီးသစ္စာဖျက်၍လင်ယူချေသော်။ငွေဒင်္ဂါးခုဝိပေးလျော်စေ။ ၎င်းပြင်လက်ထပ်တော့မည်ရှိ၍ ဝက်သဲကြည့်ရှုလက်ထပ်ရန်။ ပစ္စည်းမျှားကိုပြင်ဆင်ဖြီးမှ။မိန်းမဘောက်ပြန်အခြားယောကျ်ားနှင့်ယူချေသော်။ အလျော်ငွေခုဝိပြင်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရန် ပြင်ဆင်လုပ်ကိုင်၍ ကျကုန်သည့်စရိတ်ကိုလည်း။သစ္စာဖျက်သူမိန်း'မကကျခံပေးလျော်စေ။

၁၀။ ။မောင်သမီးသစ္စာဖျက်၍။ နှမသားနှင့်လက်မထပ်။ အခြားယောကျ်ားနှင့် လက်ထပ်သော်လည်း။ နွားဒအပူဇော်မခံသင့်သည့်အကြောင်းတရားလမ်း။

နွားဒ အဘိုး ငွေခုဝိ တန်မှာ။ နှမ နှင့်နှမ သားက ရ ကောင်း လျော်ကောင်းသည် မဆိုသာ။ ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေသူ မရှိသည့်အခါ။ ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ငင်းသားမြေးတို့က။ ထိန်းအုပ် လုပ်ကျွေးရမြဲထုံးကိုထောက်၍။ နွားဒ အဘိုးငွေခုဝိတန်ကို ကင်းလွတ်စေ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်း နှမရင်းတို့။ သားသမီးချင်း လက်ထပ်ရန်ဂတိကိုဖျက်၍ လက်မထပ်သော်လည်း။ အလျော်မယူ။ ၎င်းတို့ကဖွားမြင်သည့်သားသမီးချင်းမှ။ လက်ထပ်ပါမည်။ဂတိ ထား ကြသည့် နောက်။ ၎င်းတို့ သား သမီးချင်း ဆိုင် ရာနှမရင်း မြေးယောကျ်ားသစ္စာဖျက်၍အခြားမယားယူချေသော်။ ၂ တန်ဖျက် ကွက်ချေသောကြောင့်။ ၂ ဆဒဏ်ငွေဒင်္ဂါး၀ိဝိန်းမသို့ပေးလျော်စေ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်းရှိလျှင်။ နွားထီးဒအဘိုးငွေ ခုဝိတန်ကိုလည်း ပေးလျော်စေ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်းမရှိက။၎င်းနွားကိုပေးကောင်းရကောင်းသည်မဆိုသာလပ်စေ။

၁၁။ ။နှမသားမြေးများနှင့် မောင်သွီးမြေးတို့။တလည့်စီဆိုင်ရာမလိုက် အခြားလင်မယားယူ၍။ တလည့်စီဟုက်ကွက်သော်လည်း။အလျော်မယူက ဖြစ်ချင်းဆိုင်ရာပြု၍ လက်ထပ်သင့်ခြင်းတရားလမ်း။

မောင်ရင်း နှမရင်း လက်ထက်။ နှစ်မသား သစ္စာဟုက်၍ ဖေါက်ပြန်ချေသော်လည်းအလျော်မယူ။ မြေးချင်းဆက်လက် မည်ဂတိ ထားပြီးမှ။ မြေး လက်ထက် သို့ ကျ ရောက်ရာ။ မောင်၏ မြေးမိန်းမ သစ္စာဟုက်၍ ဖေါက်ပြန်သော်ငင်း။တဦးဘက်ကသစ္စာဟုက်သည့်နောက်တဦးဘက်က သစ္စာဟုက်ပြန်သော်။ အလျော်ရကောင်းသည်မဆိုသာ။ ၂ဦး၂ဘက်က ပင်။ တကြိမ်စီသစ္စာ ဟုက်ကြလေသောကြောင့် အလျော်ကင်းလွတ်စေ။ မောင်ရင်းနှမရင်းတို့မြစ်ချင်းလက်ထက် ဆက်လက်ပါမည်ဟူ၍။ ဂတိထပ်မံထားကြစေ။မထားသော်လည်း ဆိုင်ရာမကင်း မလွတ်သာ။ ဘေးလက်ထက်က ဆိုင်ရင်းအတိုင်း ဆိုင်ရာဖြစ်ကြစေ။ ဟူ၍အစဉ် ထုံးစံရှိချေသည်။

၁၂။ ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်းနှမရင်းတို့။ သားမြေးဖြစ် ဥဆက်မြောက်သစ္စာဟုက်၍။ အခြားလင်မယားယူချေသော်။ ၂ဘက်တွင်အလျော်မယူသေးက။ ဥဆက်မြောက်တွင်။ ဟုက်ကွက်သည့် အဖွက်။ ဥဝိ-ဥလိ။ ၎၉၀ အ လျော် ပေးထိုက်သည့် တရားလမ်း။

မြစ် လက်ထက်သို့ ကျရောက်ရာ။ နှမရင်း၏ မြစ်ယော ကျိုး သစ္စာဟုက်၍ အခြားမယားယူချေသော်။ နှမရင်း၏သားမြေးမြစ် ဥဆက်မြောက် သစ္စာဟုက်၍ ဖေါက်ပြန် ချေက။ ဥဝိ-ဥလိ ၎၄ ဒင်္ဂါး၉၀ ပေးလျော်စေ။ မိန်းမဘက်ကဂတိဟုက်၍ ဖေါက်ပြန်ခဲ့လျင်လည်း။ ၎င်းနည်းပေးလျော်စေ။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရန် ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်လျင်လည်း။ ကုန်စရိတ်ကို ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်သူက။ မဟုက်သူသို့ပေးလျော်စေ။ ဥဆက်မြောက် ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်ချေ သောကြောင့်။ ၎င်းတို့ သားသွီးချင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်ကောင်းသည်မဆိုသာ။ ဆိုင်ရာဖြစ်ခြင်းမှပြတ်ကင်းစေဟူ၍။ ထုံးစံတရားအစဉ်ရှိချေသည်။

၁၃။ ။သား၊မြေး၊လက်ထက်တွင်။ တလည့်စီဟုက် ကွက်ပြီးနောက်။ မြစ်လက်ထက်တွင်ထပ်မံဟုက်ကွက်ပြန်သော်။ အလျော်ဥဝိသာ ပေးလျော် ယူငင်ထိုက်ခြင်းနှင့်။ ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်းတရားလမ်း။

ယောကျ်ား ဘက်ကတလည့်။ မိန်းမဘက်ကတလည့်ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်ပြီးမှ ဥဆက်မြောက်မြစ် လက်ထက်တွင်။ ယောကျ်ားဘက်ကဖြစ်စေ။မိန်းမဆက်ကဖြစ်စေ။ ဖေါက်ပြန်ဟုက်ကွက်ချေသော်။ ဆိုင်ရာပြတ်

ဖြစ်၍။အလျော်ငွေ ၉ ဝိရေကောင်းသည်မဆိုသာ။အထက်ကတလွဲစီပျက်ကွက်ဖေါက်ပြန်ခဲ့ပြီ ဖြစ်လေသော့ကြောင့်။ ၃ဆက်မြောက်တွင် ဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်သူက။ မပျက်သူသို့ အလျော်ငွေ ၃ဝ၀ သာပေးလျော်စေ။ ၃ဆက်မြောက်ပျက်ပြီဖြစ်၍ဆိုင်ရာမလိုက်သာ။ ဆိုင်ရာအဖြစ်မှပြတ်ကင်းစေ။

၁၄။ "ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးဖြစ်တို့။ လက်ထပ်ရန်ဝတ်တရားကိုဖေါက်ပြန်၍အလျော်စားယူပြီးနောက်။ ၎င်းတို့သား မြေးချင်းဆက်လက်ထိမ်းမြား ပြုခြင်းသော်၊ အဖထက်စားယူသည့် အလျော်ငွေကိုအလုံးဖြစ်စေ၊ အချို့ဖြစ်စေ။ ပြန်ပေးသင့်သည့်တရားလမ်း။"

မောင်ရင်း နှမရင်းတို့ သားသျှီးချင်းဖြစ်စေ။ မြေးချင်းဖြစ်စေ။ မြစ်ချင်းဖြစ်စေ။ အလျော်ပေးကမ်းစားယူပြီးဖြစ်လျှင်။ ဆိုင်ရာမဆို သာပြတ်ကင်းစေ။ အလျော်စားယူပြတ်ကင်းပြီးနောက်။ သားမြေးမြစ်ချင်းဆက်လက်ပြန်လျှင်။အထက်စားယူသည့်လျော်ငွေကို။အကုန်ဖြစ်စေ။ တဝက်ဖြစ်စေ။၃ပုံ၁ပုံဖြစ်စေ။ စားယူသူ၏သားမြေးမြစ်တို့ကပြန်ပေးစေ။မပေးမလျော်ထိုဟူ၍မဆိုသာ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ အလျော်စားယူ၍။ဆွေမျိုးချင်းဆိုင်ရာပြတ်ကင်းပြီးနောက်။ အလျော်စားယူလေသည်ဟူ၍။အပြစ်အနာမယူဆက်လက်ပြန်ချေသောကြောင့်တည်း။

၁၅။ "ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးမဟုတ်။ အလွတ်သူတို့သားမြေးချင်းလက်ထပ်ပေးမြားမည်။ဘမိတို့ဂတိထားဖြီးမှ။ ဂတိသစ္စာကိုဖေါက်ဖြိုနှုက်ကွက်သော်။ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။"

ဘမိတို့က။ ဆိုင်ရာမဟုတ် သူစိမ်းချင်း လက်ထပ်ပေးမြားမည်ဂတိထားကြပြီးမှ။ယောကျ်ားပျက်ကွက်ချေသော်။မိန်းမဝတ်သင်ဓိုင်း၁။မိန်းမခေါင်းပေါင်း၁။ချင်းထဘိ၁။ ဘီး၁အဘိုး၄ပဲတန်။ မှန်၁အဘိုး၃တန်များကို။ ဂတိပျက်သူယောကျ်ားဘက်က။ မိန်းမသို့ပေးလျော်စေ။ အဝတ်အထည် များအဘိုးမှာ ပထမပိုင်းတွင် ရှိလေပြီ။ မိန်းမပျက်ကွက် ချေလျှင်လည်း။ ယောကျ်ား၀တ်သင်ဓိုင်း။ ချင်းခေါင်းပေါင်း။ ချင်းပုဆိုးများကို။ ပေါ်ပြန်သူမိန်းမဘက်ကပေးလျော်စေဟူ၍ထုံးစံတရားရှိချေသည်။

၁၆။ "လက်ထပ်ရန် ဂတိထားကာမျှမဟုတ်။ လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်။ ဝက်သဲဝက်အူကြည့်ရှု။ ကာမ ရောစပ်ပြီးမှ။ ဖေါက် ပြန်ပျက်ကွက် သော်။ ပေးလျော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။"

ထိမ်းမြားလက်ထပ်မည်ဂတိထားကာမျှသာမဟုတ်။ ဝက်သဲဝက်အူကြည့်ရှု။ ကာမရောစပ်ပြီးမှ ယောကျ်ားဘက်က ပျက်ကွက် ချေသော်။

ငင်း။မိန်းမဘက်ကပျက်ကွက်ချေသော်ငင်း။ဝက်သဲကြည့်ရှုရာကုန်စရိတ်ကို။ပျက်ကွက်သူက။ မပျက်သူသို့ပေးလျော်စေ။ဝက်သဲကြည့်ရှုပြီးမှပျက်ကွက် ချေသော ကြောင့်။ ဝတ်စုံတစုံနှင့်သာ အလျော်ပြုငြိမ်းသင့်သည်မဆိုသာ။ယောကျ်ားပျက်ကွက်လျှင်။ ယောကျ်ားတကိုယ်ဘိုးဒဂိါး ၂၀ိပေးလျော်စေ။ မိန်းမပျက်ကွက်လျှင်လည်း။ မိန်းမတကိုယ်ဘိုးငွေဒဂိါး ၂၀ိပေးလျော်စေ။ လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်ကျကုန်သည့်စရိတ်ကိုလည်း။ အလျော်ပေးရချေသောကြောင့် ကင်းလွတ်သင့်သည်မဆိုသာ။ လက်ထပ်မဂ်လာပြုရန်။ ဝက်သဲကြည့်ရှုရန်။ပြင်ဆင်ရသည့်ကုန်စရိတ်ကို။ဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်သူက။မဖေါက်မပြန်မပျက်မကွက်သူသို့ပေးလျော်စေ။

၁၇။ ။လက် ထပ်ရန် ဂတိထား၌။ လက် ထပ် ပစ္စည်း များကို ပြုပြင်။ ကာမ ရောစပ်၌ သန္ဓေ စွဲကပ်ပြီးမှ။ ဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်ချေသော်။ အလျော်ပေးထိုက်ခြင်း တရား လမ်း။

လက်ထပ် မဂ်လာပြုရန် ပြောဆိုဂတိထားရှိကြသည့် နောက်။ ကာမ ရောစပ်သန္ဓေစွဲကပ်ပြီးမှ။ ယောကျ်ားသစ္စာဖျက်၍ ဂတိဖေါက်ပြန်ခဲ့ချေသော်။ ငွေဒဂိါး၀ိပေးလျော်စေ။ ကာမရောစပ်သန္ဓေစွဲကပ် ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ထျက်။မိန်းမဘက်ကဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်ချေသော်။ မိန်းမနည်းအလျော်၀ိ၀ိ ရကောင်းသည်မဆိုသာ။ ထျော်ငွေ ၂၀ိနှင့် လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်သည့်ကုန်စရိတ်ကိုသာ။ ပျက်ကွက်သူမိန်းမဘက်ကကျခံပေးလျော်စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ကိုယ်ရေနွမ်းရချေသောကြောင့်တည်း။

၁၈။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှမသားမြေးမြစ်ချင်း။လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုပြင်ဆင်။ ကာမရောစပ်ပြီးမှ။ဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်ချေသော်။ အလျော်ပေးရန်ပူဖော်ရန်တရားလမ်း။

ဆိုင်ရာ ယောကျ်ား မိန်းမတို့ ချင်း။ ထိမ်မြားလက် ထပ်ရန် ပြောဆိုပြင်ဆင်။ကာမရောစပ်ပြီးမှ။ ယောကျ်ားဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်ချေသော်။ ဆွေမျိုးချင်းဖြစ်၍ငွေဒဂိါး၀ိ၀ိနှင့်။ နွားဘအတိုးငွေ၀ိ၀ိတန်အပြင်။ ၅ဆုပ် ဝက် ဘအတိုး၀ိ၀ိတန်။ ခေါင်း၅ဖူးအတိုးငွေ၂၀ိတန်။ ကြွေပြား ဘအတိုး ၀ိတန်များကို။ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။ သန္ဓေကိုယ်ဝန်ရှိကငွေဒဂိါး ၀ိ၀ိ။နွားတိုး ၂ ။ တကောင်လျှင်အတိုး၀ိ၀ိတန်။ ကြွေးပြား။ခေါင်ဖူး။ ၅ဆုပ် ဝက်ဘ။များကိုပေးလျော်စေ။ကာမရောစပ်၍သန္ဓေရှိလျက်။မိန်းမဘက်ကပျက်ကွက်ချေသော်။ ငွေဒဂိါး၀ိ၀ိပေးလျော်စေ။ နွားနှင့်ကြွေပြား။ဝက်။ ခေါင်ဘူးများမှာလပ်စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ မောင်ကပေးသည့်ဝက်သားကို။နှမစားမြဲမဟုတ်သည်တကြောင်း။မောင်ဘက်ကပေး

လျော်သည့်နွားကြွေးပြား။ခေါင်းဘူးများကို။နှမဘက်ကလက်ခံယူစားမြဲထုံးဟောင်းမရှိသည်တကြောင်း။ မောင်သို့းတွင်ကိုယ်ရေနွမ်းရသည် တကြောင်း။ ၎င်အကြောင်းများကို ထောက်၍။နွား။ဝက်။ခေါင်ဘူး။ကြွေပြားများကို။မိန်းမဘက်ကအပေးအလျော်ကင်းလွတ်ချေသတည်း။

၁၉။ ။ဆိုင်ရာမောင်ရင်း နှမရင်းတို့မြေးမြစ်လက်ထက်။ လက်ထပ်ရန်ပြုပြင်၍။ကာမရောစပ်ပြီးမှဖေါက်ပြန်သော်လည်း။ ဆိုင်ရာမောင်ရင်းမရှိက။ နွား၂ အပူဖေါ်မုခဲထိုက်သည့်အကြောင်းတရားလမ်း။

ဆိုင်ရာမောင်ရင်း။ နှမရင်းသားသို့းတို့နောက်။ မြေးမြစ်တို့လက်ထက်ကျရောံမှ။ဆိုင်ရာလိုချင်းကာမရောစပ်ပြီးလျှင်။ ယောကျ်ားဖေါက်ပြန်ချေသော်။ ဆိုင်ရာမောင်ရင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။နွား၂ ရကောင်းသည်မဆိုသာ။ နွားထီးဝအဘိုးဝ၀တန်နှင့်။ ၅ဆုပ်ဝက်ဝအဘိုးဝ၀တန်။ ခေါင်ဘူး၅အဘိုး၅ဝဲတန်။ ကြွေပြားဝအဘိုးဝဲတန်များကို။ ၂ ဆက်ပျက်မြေးယောကျ်ားက။အလျော်ငွေ၆၀နှင့်တကွပေး လျော်စေ။ ၃ဆက်ပျက်မြစ်ဖြစ်လျှင် အလျော်ငွေ၉၀နှင့်တကွပေးလျော်စေ။ သားမြေးတို့လက်ထက်တလွှဲသို့စီပျက်ကွက်ပြီး၍။မြစ်လင်ထက်တွင် ယောကျ်ားပျက်ကွက်ပြန်ချေသော်။ အလျော်ငွေရင်း၃၀နှင့်နွားဝ။ ဝက်ဝ။ခေါင်ဘူး၅။ကြွေပြားဝများကိုထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။ သန္ဓေ ကိုဝန်ရှိပြီးမှ ယောကျ်ား ပျက်ကွက်လျှင်။ သန္ဓေအတွက်အလျော်ရင်းတွင်။ ငွေဒဂိါး၃၀ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။

၂၀။ ။မိန်းမဘက်ကဖေါက်ပြန်ပျက်ကွက်သော်လည်း။နွားနှင့်ဝက်များကိုယောကျ်ားဘက်ကမရမယူထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

သန္ဓေကိုယ်ဝန်ရှိလျက်ဖြစ်စေ။ ကာမရောစပ်ခါမျှနှင့်ဖြစ်စေ။ မိန်းမဘက်ကပျက်ကွက်ချေသော်။ အထက်ပုဒ်မတွင်ပြမှာ သည့်လျော်ကြေးပြင်ထပ်လောင်းပေးလျော်သင့်သည်မဆိုသာ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မောင်ရင်းဘက်ကပေးလျော်သည့်နွား။ဝက်။ခေါင်ဘူး။ ကြွေပြားများကို။နှမရင်းနှင့် ၎င်းကဖေါက်ပျိုးသည့်သားမြေးတို့ လက်ခံစားယူမြဲထုံးမရှိသည်တကြောင်း။၎င်းပြင်ကိုယ်ရည်နွမ်းရိရသည်တကြောင်းများကိုထောံ၍။မိန်းမဘက်ကကင်းလွတ်ချေသတည်း။

၂၁။ ။မိန်းမတွင်လင်သေသည့်နောံ။လင်ဇာတိညီအစ်ကိုတို့ကလိုပ်ပြာခေါ်သည့်အခါ။ ဆိုင်ရာ၌နေသည့်အတိုင်း လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုသင့်ခြင်း။ မပြောလျှင် ဆိုင်ရာအပြစ်မှပြတ်ကင်းထွက်သွားသင့်ခြင်းတရားလမ်း။

မိန်းမတွင်လင်သေ၍။ သေသူ၏ညီအစ်ကိုတို့ တွင် မယားမရှိ သော ကြောင့်ဆိုင်ရာဖြစ်လေသော်။ သေသူ၏ အလောင်းကိုချပြီးနောက် ၃နှစ်

အာတွင်း။သေသူလိပ်ပြာကိုခေါ်ယူသည့်အခါ။ အိုးအိမ်မပျက်မစီးအောင်။ သေသူ၏ညီအစ်ကိုများနှင့် ဆက်လက်လိုကြောင်း ကို ပြောဆိုရမည်။ထင်းအခါတွင်မပြောမဆို။နောက်လိပ်ပြာခေါ်ပြီးမှပြောဆိုချေသော်။မိန်းမသဘောမတူလျှင်ဆိုင်သည်မဆိုသာပြတ်ကင်းစေ။ပြတ်ကင်းသည့်နောက်။ ရှိပစ္စည်းနှင့်သားသမီးများပါဝဲဆောင်ယူ၍။ ထိုမိန်းမသည်။ မိရင်း။ဘရင်း။ မောင်ရင်း။ ဆွေမျိုးရင်း တို့ထံပြန်သွား။ လင်ချန်နှတ်ကထွက်နိုင်သည်။ ဆိုင်ရာကင်းလွတ်စေ။

၂၂။ "လိပ်ပြာခေါ်သည့်အခါ။ သေသူ၏ ညီအစ်ကိုတို့က လက်ထပ်ရန်ပြောဆိုပါလျက်။ မိန်းမငြင်းပယ်ထွက် သွားသော်။ ရှိပစ္စည်းကို သိမ်းယူပိုင်ခြင်း။ သားသမီးတို့ကို ခေါ်ထားနိုင်ခြင်းသည်။မနေလိုမပျော်ပိုက်ကမခေါ်ရခြင်းတရားလမ်း။

လင်လိပ်ပြာကိုခေါ်သည့်အခါ။ သေသူလင်ယောကျ်ား၏ညီအစ်ကိုမယားမရှိသူတို့နှင့်။ ဆက်လက်လိုသည်ပြောဆိုပါလျက်။ မိန်းမငြင်းပယ်ထွက်သွားချေသော်။ သေသူလင်ယောကျ်ားရှိသည့်အတွင်း။ ဖြစ်ထွန်းရှိသည့်အိမ် ထောင်ပစ္စည်း သက်ရှိ သက်မဲ့ဥစ္စာများကို။ သေသူညီ အစ်ကိုတို့ကသိမ်းယူ၍။ငင်းတို့ဦးယူချန်နှတ်မှ ခွါထုတ်လိုက်ရမည်။ သားသမီးများရှိလျှင်လည်းခေါ်ယူထား နိုင်သည်။ မနေလို မပျော်ပိုက်က အနိုင်မခေါ်မထားရ။ အမိနောက်သို့လိုက်လိုကလိုက်နိုင်သည်။ ပစ္စည်းမရှိသော်လည်း။အလျော်ပေးမြဲမဟုတ်ချေ။

၂၃။ "မိန်းမတွင် လင်သေဆုံးသည့်နောက်။ လင်လိပ်ပြာကိုမခေါ်မီလင် ယူချေသော်။ ရှိပစ္စည်းကို သေသူ၏ညီအစ်ကိုတို့သို့ အလုံး ပေးကမ်း ရသည့်ပြင်။ ၅ဆုပ်ဝက်၁။ ခေါင်း၅ဘူးများနှင့်ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်သေဆုံးသည့်နောက်။ချန်နှစ်လမလွန်မီ သေသူလိပ်ပြာကိုမခေါ်မီ။ ဆိုင်ရာမဟုတ်အလွတ်သူနှင့်လင်ယူချေသော်။ ရှိပစ္စည်းများကို။ သေသူ၏ညီအစ်ကိုတို့ အနက်ဆိုင်ရာလူသို့ စုပုံပေးကမ်းရသည့်ပြင်။ အရှက်ပြေအောင်ဝက်၅ဆုပ်၁။ခေါင်း၅ဘူးများနှင့်ပူဇော်စေ။

၂၄။ "မိန်းမတွင်လင်သေဆုံး ၍။ သေသူလင်ယောကျ်ား၏ညီအစ်ကိုမယားမရှိသူနှင့်လက်ထပ်ပါမည်မိန်းမ ဆိုလျက်။ယောကျ်ားပျက်ကွက်ချေသော်။အလျော်ပေး၍ဆိုင်ရာပြတ်ကင်းထိုက်သည့်တရားလမ်း။

သေသူယောကျ်း၏မယားက။ သေသူ၏ညီအစ်ကို မယားမရှိသူတို့နှင့်ဆက်လက်ပါမည် ဆိုလျက်။ အလွတ်သူ ညီအစ်ကိုတို့က မဆက်လိုငြင်းပယ်ပျက်ကွက် ချေသော်။ ဆွေမျိုးတို့ပျက်နှာကို မထောက် အစဉ်ထုံးစံကိုပျက်ကွက်သူဖြစ်၍။ ငွေ၃၀ပေးလျော်စေ။ ဆိုင်ရာ လည်းပြတ်ကင်းစေ။

၂၅။ "လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေရာ။အလွတ်သူ မရိုးခယ်မတို့နှင့်။ ဆိုင်ရာဒုနိသည့်အ တိုင်းဆက်လက်ရန်။ယောကျ်မဲထံပန်ကြားသင့်ခြင်း။လက်မဆက်သော်လည်း။မရိုး ခယ်မတို့က အလျော်မရှိ။ ဆက်လက်လိုကြောင်းနှင့် မကြားမပြောဘဲ မယားယူ သော်။ပူဇော်ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်ယောကျ်ားတွင်မယားသေ၍။ အလွတ်သူမရိုးခယ်မတို့နှင့်ဆက် လက်လိုကြောင်းပြောဆိုရာ။ ဆက်လက်လိုလျှင် ဆက်လက်နိုင်သည်။ မ ဆက်လိုက။ ဆက်လက်ကောင်းစေမဆိုသာလပ်စေ။ ယောကျ်မထံဖြစ် စေ။ ယောကျ်ဘထံဖြစ်စေ။ အခြားမိန်းမနှင့် ဆက်လက်လိုကြောင်းကိုအ ခွင့်ပန်၍။အခြားမိန်းမနှင့်ဆက်လက်နိုင်သည်။ မရိုးခယ်မရှိသည်ဖြစ်စေ။ မရှိသည်ဖြစ်စေ။ ယောကျ်မနှင့်ယောကျ် ဘတို့ထံအခွင့် မပန်ဘဲမယားမ ယူရ။ အခွင့်မပန်ဘဲယူချေသော်။ခေါင် ၅ဘူး။ဝက် ၅ဆုပ်ခများနှင့်ပူဇော် စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်၍။ မပန်မကြား မယား ယူချေသောကြောင့်တည်း။ ယောကျ်မနှင့်ယောကျ်ဘတို့ကလည်း။ အခွင့်ပန်သည့်အခါ။ခယ်မနှင့်ဖြစ်စေ။မရိုးနှင့်ဖြစ်စေ။ဆက်လက်ရမည်။ မဆက်လိုလျှင် မဆက်နိုင်ကြောင်းကို ပြန်ကြား၍။ အလွတ်သူနှင့်ဆက် လက်ရန်အခွင့်ပေးရမည်။မဆက်လက်က။အခွင့်မပေးသော်လည်းအခြား မိန်းမကိုယူနိုင်သည်။

၂၆။ "လင်ဖြစ်စေ။မယားဖြစ်စေ။ သေဆုံးရာ။အလွတ်သူမတ်ခဲအို။ မရိုးခယ်မတို့ရှိက။သူ စိမ်းဖြစ်သည်။ ဆိုင်ရာဆွေမျိုးဖြစ်သည်ဟူ၍ မကွဲမပြား။ အတူဆိုင်ပိုင်ခြင်းတရား လမ်း။

လင်မယားလက်ထပ်သည့်နောက်။ မယားဖြစ်စေ။လင်ဖြစ်စေ။ သေ ဆုံး၍။ဆိုင်ရာပြုလုပ် ဆက်လက်ရန် အကြောင်းမှာ။ မောင်ရင်း နှမရင်း တို့သားသိုးချင်းဖြစ်စေ။ သူစိမ်းသားသိုးချင်းဖြစ်စေ။ တရားထုံးစံခြားနား သည်မဆိုသာ။အတူဆိုင်ပိုင်ကြလေသည်။

အခန်း ၃။

လက်ထပ်ရန်မှန်သော်လည်း။အထူးသူနှင့် အခွင့်ပေးရန်အကြောင်း။

၂၇။ "မောင်နှမသားသိုးချင်းလက်ထပ်ရန်ဆိုင်ရာမှန်သော်လည်း။ အရွယ်မတူမမျှက။ပန် ကြားပြောဆို၍လက်သပ်လင်မယားပေးယူနိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

ဘမိတို့က၊ ဆိုင်ရာပြု၍အပ်နှံသူမောင်သိုးနှမသားတို့သည်။လက်ထပ် ရန်ဆိုင်ရာဖြစ် ကြလေ၏။ ဆိုင်ထိုက်သောယောကျ်ားမိန်းမတို့ အရွယ်

မတူမမျှ။ယောကျ်ားကအရွယ်ရောက်၍မိန်းမအရွက်မရောက်။ မိန်းမအ
ရွယ်ရောက်၍ယောကျ်ားအရွယ်မရောက်ရှိခဲ့သော်၊ ဆိုင်ရာဖြစ်သည်ဟု။
အရွယ်ရောက်အောင်အရှည်အကြာ စောင့်နေနိုင်တော့မည်မဟုတ်။ အ
ရွယ်ရောက်သည့်အခါ။အိမ်ထောင်ဘက်ယူမြဲထုံးစံကို။ မည်သူမျှမဖျက်
နိုင်ချေသောကြောင့်။ နှမသားအရွယ်ရောက်၍မောင်သွီးအရွယ်မရောက်
ခဲ့သော်။ လက်ထပ်မယားယူထိုကြောင်းကို ဆိုင်ရာမောင်ထံ ပြောဆိုအ
ခွင့်တောင်းရမည်။ ထုံးစံနှင့်လျော်စွာအခွင့်တောင်း သည့်အခါ။ ဆိုင်ရာ
မောင်ကလည်းအခွင့်ပေးရမည်။ ထုံးစံဆိုသည်မှာ။ ခေါင်ဘူး ၅။ ဝက် ၅
ဆုပ်များနှင့်ဆောင်ယူပုဇော်၍၊အခွင့်တောင်းရမည်။အခွင့်တောင်းသည့်
အခါ။ဆိုင်ရာမောင်လည်းအခွင့် ပေးရမည်။ ထုံးစံအရ အခွင့် တောင်းပါ
လျက်။အခွင့်မပေးသော်လည်း လက်ထပ်မယားယူနိုင်သည်။အခွင့်မပေး
ဘဲယူချေသည့်အတွက်အပြစ်မဆိုသာ။ အံ့ဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
ထုံးစံနှင့်လျော်စွာ အခွင့်တောင်းပြီး ဖြစ်ချေသော ကြောင့်တည်း။ အခွင့်
တောင်းသော်လည်း။ ဆိုင်ရာမောင်တွင် အရွယ် ရောက်သည့် သွီးရှိ၍။
ဌင်းသွီးနှင့်ဆက်လက်မည်ဆိုပါလျက်နှင့်။ အခွင့်တောင်း လေပြိုဟုလက်
ထပ်မယားမယူရ။ယူချေသော်။ အလျော်ပေးရန် ထုံးစံတရားနှင့် အညီ။
ဆိုင်ရာမောင်နှင့် မိန်းမမကြေနပ်က။ ပေးလျော်စေ။ အခွင့်မတောင်းဘဲ
လက်ထပ်မယား ယူချေကလည်း။အလျော်ပေးရန်တရားရှိသည့်အတိုင်း
ပေးလျော်စေ။

၂၀။ ။ဆိုင်ရာမောင်သွီးအရွယ်ရောက်၍။ဆိုင်ရာနှမသား အရွယ်မရောက်သော်။ ပန်ကြား
ပြောဆို၍လင်ယူနိုင်ခြင်း။မပန်မကြားဘဲမယူရခြင်းတရားလမ်း။

မောင်သွီးအရွယ်ရောက်၍။နှမသားအရွယ်မရောက်သေးသည့်အခါ။
လက်ထပ်လင်ပေးမြဲးမည်ရှိခဲ့ ရာလည်း။ ဆိုင်ရာနှမကိုဖြစ်စေ။ နှမသား
ဆိုင်ရာတူကိုဖြစ်စေ။ မောင်နှင့်မောင်သွီး လက်ထပ်လင်ယူထိုသူတို့က
ကြား ပြောရ မည်။ ကြားပြော သည့် အခါ။ အရွယ် ရောက် သူ သား
ယောကျ်ားမရှိဘဲလျက်။ လက်ထပ် လင်မပေးမယူရဟု မတားမမြစ်ရ။
ယူရန်အခွင့်ပေးရမည်။ ကြားပြောလျက်အခွင့် မပေးသော်လည်းယူနိုင်
သည်။ထုံးစံနှင့်လျော်စွာမကြားမပြောဘဲ။ လက်ထပ်လင်ယူသည်ဖြစ်စေ။
ကြားပြောသော်လည်းအရွယ်ရောက်သူယောကျ်ားရှိလျက်။ အခွင့်မပေး
ဘဲလင်ယူသည်ဖြစ်စေ။ ပေးလျော်ရန်တရားပြမှာသည့်နှင့်လျော်စွာပေး
လျော်စေ။

အခန်း ၄။

လင်မယားကွာခြင်း၏အကြောင်း။

၂၉။ ။မယားကိုအပြစ်မဲ့နာကျင်အောင်ရိုက်နှက်သော်၊ မယားဆင်းသွားနိုင်ခြင်း။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ကခေါ်ယူနိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်မယားလက်ထပ်၍ အတူပေါင်း သင်း နေထိုင် သည့်အတွင်း။ ယောကျ်ားက။ မယားအပေါ်တွင်။ အပြစ်မဲ့ဆဲပြတ်အောင်ဆဲငေါ်။ ဝါးကွဲဒေခါင်ရိုက်နှက်။ သွေးထွက်အောင် ဒဏ်ရာထင်မြင် ရှိချေသော်။ ဘမိမောင်ဗွားတို့ရှိရာ။ ဆင်းသွားထိုကဆင်းသွားနိုင်သည်။မယားဖြစ်သည် မသွားရဟူ၍ မတားဝိုင်။ သွားထိုက ဆင်းသွားစေ။ မယား ကြေနပ်၍ မဆင်းမသွားသော်လည်း။ အဆိုက်ကရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း နာကျင်အောင်ရိုက်နှက်ကျူးလွန်ကြောင်းကို။ ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ ကြားသိခေါ်ယူက။ လင်ဖြစ်သည်ဟူ၍မတားသာ။ အရိုက်ခံရသူမိန်းမလည်း။ မလိုက် မပါထိုကြေနပ် ပါသည်ဟူ၍ မနေသာ။ ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ခေါ်ရာထိုက်ပါစေ။ အဘယ်ကြောင့်လိုက်ပါရသနည်းဟူမူကား။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုကြရာ။ ဝါးကွဲ။ ဆံပြတ်။သွေးပေါက်သွေးမြင်။ အပြင်းအထန်။နာကျင်အောင်မပြုမလုပ်ပါဟု။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ထံ။ သစ်ခုပ်ခေါင်ညှတ်ပြု၍ခံဝန်ဂတိရှိသည်ကို။ဖေါက်ပြန် ကျူးလွန်ချေသောကြောင့် တည်း။

၃၀။ ။ရိုက်နှက်၍မယားဆင်းသွားနှင်းကွာ လိုလျှင်။ အလျော်ပေး၍ နှင်းကွာ ထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

ခေါ်ယူ လိုက်သွား သည့် နောက်၊ မယားက။ မိမိလင်ကိုမပေါင်းထိုနှင်းကွာလိုသည်ဆိုလျှင် နှင်းကွာစေ။ ယောကျ်ားဘမိ အိမ်တွင်ရှိနေသည့် အတွင်း ရိုက်နှက်၍ ဆင်းသွားနှင်းကွာရလျှင်။ ယောကျ်မဘမိတို့နှင့်လက်ရေတပြင်စီးဖြစ်၍။ လင်မယား၂ပါးစုံဝိုင်ပစ္စည်းမရှိသေးသောကြောင့်။ အခြားပစ္စည်းကိုမရမယူနိုင်။ လက်ထပ်ပေးမြားသည့်အခါ။ လက်ရောက်ပေးသွဲသည့်ပစ္စည်း။ဦးယူခုန်နတ်သွင်းသည့်အခါ။ယောကျ်မကပေးကမ်း၍လက်ရောက်ရသည့်ပစ္စည်းများကို။ ဂတိဖေါက်ပြန်၍။ နာကျင်အောင်အပြုခံရသည့်အတွက်။ မိန်းမကအလုံးရစေ။ အရွယ်ရောက်သည့်သားသွီးတို့မှာပျော်ရာနေနိုင်သည်။အရွယ်မရောက်မိ။ဘမိထံထိုက်

ပါရှိနေသည့်သားသိမ်းတို့ကို။ အဘကပေးကမ်းကျေးမွေးရမည်။ အရွယ်ဆိုသည့်အကြောင်းမှာ။စေခိုင်းရောကိုမလုပ်မကိုင်နိုင်မိ။ ၇နှစ်အရွယ်သို့မရောဝံမိ။ဆိုလိုသည်။

၃၁။ ။မယားကို။ လင်ရိုက်နှက်၍လက်ခြေကျိုးပျက်ရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေးထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်ရိုက်နှက်၍။လက်ခြေကျိုးပျက်မလုပ်မကိုင်နိုင်အောင်ရိုက။ ရှင်းကွာသည့်နောက်။ ငင်းမိန်းမမသေမိအကြောင်း။ လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးမည်သူကျန်ပိုင်၍။ ကျန်တယောက်လျှင်အဘိုးငွေ၄ဝိတန်ပေးလျော်၍။ ရှိဥစ္စာပစ္စည်းကိုမယားသို့စုပုံရှင်းကွာစေ။ မကျိုးမပျက်သော်လည်း။ဝါးကွဲ။ဆံပြတ်။ သွေးပေါက်သွေးရို။အပြင်းအထန်။ နာကျင်အောင် ရိုက်နှက်၍ရှင်းကွာရက။ယောကျ်ားဘမိတို့ဦးယူခုန်နတ်သွင်းရာ။အဘိုးဥဝိတန်မျှမပေးမဘွဲ့လျှင်။ငွေဥဝိလည်းလျော်စေ။သက်ရှိသက်မဲ့၂ပါးစုံပိုင်ရှိပစ္စည်းများကိုလည်း။မယားကအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ လက်ထပ်ကြရာသစ်ခုတ် ဆံ ညှာတ်ထားရင်း ဂတိကိုဖေါက်ပြန်၍။ အပြင်းအထန်နာကျင်အောင်ရိုက်နှက်ကျိုးပျက်ခြင်းကို။ခံရချေသောကြောင့်တည်း။

၃၂။ ။မယားကိုလင်ရိုက်နှက်၍။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ခေါ်ထားသည့်နောက်။မယားကြေနပ်၍ခေါ်ယူလိုသော်။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့ကိုပူဇော်ရသည့်တရားလမ်း။

မယားကိုလင်ရိုက်နှက်၍။ဝါးကွဲ။ဆံပြတ်။သွေးပေါက်သွေးမြင်။ ပြင်းထန်စွာ။ နာကျင်ခြင်း။ အရိုးကျိုးပျက်၍ မလုပ်မကိုင်နိုင်အောင်နာကျင်ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သော်လည်း။ ထိုမယားက။ မိမိလင်ကိုမရှင်းမကွာထိုး။ပေါင်းမြဲပေါင်းထိုပါသည်ဆိုလျှင်။ ဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်ကို။ အရိုက်ခံရသူ၏လင်ယောကျ်ားကတောင်းပန် ပြောဆိုရမည်။ တောင်းပန်ပြောဆိုသည့်အခါ။ခေါင်ဂဘူး။ ဝက်ဂဆုပ်။အဘိုးငွေ၁၇ဝိတန်ပါစေရမည်။ ငင်းပစ္စည်းနှင့်မကြေနပ်လျှင် နွားဒအဘိုးငွေဥဝိတန်ပါစေရမည်။ ခေါင်ဂဘူးနှင့်ဝက်ဂဆုပ်ဒ။ နွားဒအဘိုးငွေဥဝိတန်ပါလျက်။တောင်းပန်ပြောဆိုသည်ကို။မယားဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်ကမှကြေနပ်ဟူ၍မထည့်မပေးမနေသဒ။ မယားထိုက်ပါထိုလျှင်။ ထည့်ပေးထိုက်ပါခေါ်ယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မယားကြေနပ်၍ ထိုက်ပါထိုသော့ကြောင့်။ ခေါ်ယူထိုက်ပါနိုင်သတည်း။

၃၃။ ။ဆိုင်ရာမောင်နှင့်ဘမိတို့က။။နွားး။ဝက်၊ ခေါင်းဘူးများကိုစားယူနိုင်သည့်အကြောင်း တရားလမ်း

ဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်တို့က။။ နွားး။ ဝက်။ ခေါင်ဘူးများကိုစားယူနိုင်သည့် အကြောင်းမှာ။။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုကြရာ။ သစ်ခုတ် ဆံညှာတ်ပြု၍ထားသည့်ဂတိကို ဖေါက်ပြန်။ ဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်တို့ အရှက်ရခြေသောကြောင့်စားယူနိုင်သတည်း။

၃၄။ ။ရိုက်နှက်ရာ။သေဆုံးသည့်တရားလမ်း။

ရိုက်နှက်၍ သေဆုံး သည့် အကြောင်းမှာ။။ အလွန် ဆိုး သွမ်းသော သူဖြစ်၍။ ၎င်းလူ၏အပေးအလျော်အပူဇော်ကိုလည်း။ ဘမိမောင်ပွားတို့ မခံမစားထို။ အစိုးရမင်း အဖြစ်ပေး ရာခံစေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အပေး အလျော် အပူဇော် နှင့်မငြိမ်း ထို။ အစိုး ရမင်းအဖြစ် ထိုက်ရာစီရင်သည်ကိုခံစေထိုသောကြောင့်တည်း။

၃၅။ ။မယားဖေါက်ပြန်၌ အခြားလင်ငယ် ယူရာ။ ၅ငါးကွာ ဖြတ်ကင်း ထိုက်ခြင်း။ နှင့် ထုတ်နိုင်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်နှင့်ပေါင်းသင်းနေထိုင်သည့်အတွင်း။ မယားဖေါက်ပြန်၍လင်ငယ်ယူသော်။အခြားယောကျ်ားနှင့်ဖြစ်မှားကျူးလွန်သော်။ တကြိမ်ဖြစ်လျှင်။ တံပြာကြိမ်လုံးဖြင့် သာမညဆုံးမ၍။ လင်ငယ် အပေါ်မှာသာ ထိုက်ရာပြောဆိုရမည်။ ၎င်းအကြောင်းနှင့်မပေါင်းထိုက်ကွာလိုက။ အပြင်းအထန်မရိုမနှက်ဘဲ မိန်းမဘမိထံ တိုင်ပြောပို့သက်ကွား ရမည်။ ၎င်းအကြောင်းနှင့်က်ငး ကွာရသော်။ မိန်းမဘမိက လက်ထပ်ရာပေးဘွဲ့ သည့်ပစ္စည်း။ ဦးယူခုန်နတ်သွင်းရာ။ ယောကျ်ား ဘမိကပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်း။ ၂ပါးစုံလုပ်ကိုင်ရှာကြံ၍ရသည့် ပစ္စည်းများကို။ ယောကျ်ားအလုံးရစေ။ မိန်းမမှာ။ ပတိုးနှားခေါင်းကိုမှမရမယူနိုင်။ ခါးဝတ်ထဘီ။ ခါးဝတ်သင်ဧိုင်းများနှင့် သာဆင်းသွားစေ။ တကြိမ် ဖေါက် ပြန်လျှင်။ ဘမိထံတိုင်ပြော၍လင်ငယ်အပေါ်တွင်အမှုပြုလုပ်ပေါင်းနေသည့်နောက်။ ၎င်းမိန်းမထပ်မံဖေါက်ပြန် အခြား ယောကျ်ားနှင့် ကျူးလွန်ချေသော်။ တဘိကြိုးကိုဖြတ်ချတ်နောကျင်အောင်ရိုက်နှက်၍။ နေ့အိမ်မှ ဆင်းသွားရန်နှင်ထုတ်စေ။နှင်ထုတ်ဆင်းသွားရသည့်အခါ။ လင်ဖြစ်သည်ဥစ္စာကိုပိုင်သင့်သည်မဆိုသာ။ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်း ဆိုသော်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုကြရာ။အမျိုးဘာသာသစ်ခုတ်ဆံညှာတ်ပြု၍ ထားရင်းဂတိရှိသည့်ကိုဖေါက်ပြန်ချေသောကြောင့်တည်း။

၃၆။ ။လင်ယောကျ်ားပြောဆိုဆုံးမသည်ကို။ မယားမနာမယူ မလုပ်မကိုင် လင်ကိုရန်ဖွေတတ်ချေသော်။ ဝုတ်ခတ် ဆုံးမပိုင်ခြင်း။ဆုံးမသည်ကိုမျှမနာမယူသော်။ရှင်းကွာထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

လင်မယားပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြသည့် အတွင်း။လုပ်ကိုင်နှိုင်းလောက်သည့်အရာကိုလုပ်ကိုင်စေရန်။ လင်စေခိုင်းလျက်။ မယားဖြစ်သူမလုပ်မကိုင်။လင်ဆြဲဇာကိုမနာမယူ။ လင်ကိုအကြောင်းမဲ့ရန်တွေ့ချေသော်။ ထံပြာကြိမ်လုံးဖြင့်။၃ကြိမ်တိုင် ဝုတ်ခတ် ဆုံးမစေ။နာကျင်အောင်ဝုတ်ခတ်သည်ဟူ၍မဆိုသာ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။လင်စေခိုင်းသည်ကို မလုပ်မကိုင်၊ မိမိလင်ကို နားမခံသာအောင် ရန်တွေ့ တတ်ချေသောကြောင့်တည်း။ ၃ကြိမ်မြောက်ဆုံးမပါ လျက်မနာမယူထိုမိန်းမကျူးလွန်ချေသော်။ ခါးဝတ် ထည် ခြင်းနှင့်ဆင်းသွားရမည်ဟူ၍။လင်ယောကျ်ားနှင်ထိုလျှင်နှင်နိုင်သည်။ မနှင်ထိုလျှင်ဝုတ်ခတ်ဆုံးမမြဲဆုံးမနိုင်သည်။ နာကျင်အောင်ပြုလုပ်သည်ဟူ၍မဆိုသာ။ တံပြာကြိမ်လုံးဖြင့်နာကျင်အောင်ဆုံးမဝုတ်ခတ်စေ။ အဘယ် ကြောင်းနည်းဟူမူကား။ဝုတ်ခတ်ဆုံးမသည်ကိုမနာမယူဆိုးသွမ်းလွဿဖြစ်၍တည်း။

၃၇။ ။လင်မယားတို့တွင်အပြစ်မဲ့ရှင်းကွာထိုသူတို့က။အလျော်ပေးထိုက်ခြင်တရားလမ်း။

လင်အပေါ်တွင်မယားအပြစ်မဲ့ရှင်း ကွာထိုသော်။ ကိုယ်ဘိုးငွေ၂၅ ပြားလျော်၍။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ရာ။ မယားဘမိပေးဘွဲ့ထိုက်သည့် ပစ္စည်းများကို။ယောကျ်ားသို့ရုပ်ပေးလျော်ရှင်းကွာစေ။မိန်းမအပေါ်တွင်အပြစ်မဲ့ဖြစ်လျက်။ယောကျ်ားရှင်းကွာထိုသော်။ကိုယ်ဘိုးခုဝိနှင့်မိန်းမဘမိပေးဘွဲ့ရင်းပစ္စည်း။ဦးယူခုန်နတ်သွင်းရာ။ ယောကျ်ားဘမိပေးဘွဲ့သည့် ပစ္စည်းများကို။အလုံးစုံပုံ၍မိန်းမသို့ပေးလျော်ရှင်းကွာစေ။

၃၈။ ။မယား ဂျီလျက်။ မယားငယ်ယူ၍မိန်းမရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေးထိုက်သည့်တရားလမ်း။

လင်သည်မယားမကြေနပ်ဘဲ။ အခြားမိန်းမမယားငယ်ယူ၍။ မယားကြီးကရှင်းကွာထိုသော်။ယောကျ်ားဘမိအိမ်ထက်တွင်ရှိနေရင်းဖြစ်က။ ၂ပါးရုံပိုင် ပစ္စည်းနည်းငယ် သည်ကိုထောက်၍။ ယောကျ်ားကိုယ်ဘိုး ၂ဆဒဏ်၆ဝိပေးလျော် ရှင်းကွာပြတ် ကင်းစေ။ ဦးယူခုန် နတ်သွင်းရာ။ ယောကျ်ားဘမိက ပေးဘွဲ့သည့် ထိုးနွားပစ္စည်း အဘိုး၆ဝိတန် ထက်ပိုလျှင်။အလျော်ငွေ၆ဝိပေးလျော်စေ မဆိုသာ။ အလျော်ငွေ ခုဝိနှင့်ပြီးပြတ်း

စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘဒ္ဓိတိန်းအုပ်ရန်ရှိလျက်။ မတိန်းမ အုပ်မပြောမဆိုဘဲ။ဂေါက်ပြန်ကျူးလွန်ချေသောကြောင့်တည်း။

၃၉။ ။ဘမိအိမ်တွင် မဟုတ် အိမ်သီးခြားနေမှ၊ မယားငယ်ယူ၍ မိန်းမရှင်းကွာရသော်။ ပေးလျော်ရယူထိုက်သည့်တရားလမ်း။

အိမ် သီးခြား နေထိုင် သည့် အတွင်းမှ။ မယား ငယ်ယူချေသော်။ မ ယားကြီးကွဲလိုက။ ရှိပစ္စည်းကိုမယားကြီးသို့အလုံးစုပုံပေးကမ်း၍။ဆိုး မြို့ရှိသမျှကိုယောကျ်ားကကျခံရှင်းကွာစေ။ ဥစ္စာပစ္စည်းလည်းမရှိ။ တင် မြိလည်းယောကျ်ားခံရန်ရှိလျင်။ယောကျ်ားတကိုယ်ဘိုးခုပ်။မိန်းမသို့ပေး လျော်စေ။ ၂ ပါးစုံထိုင်ပစ္စည်းအဘို့း ၉ ပိတန်။သို့မဟုတ်ငင်းထက်ပို၍ရှိလျင်၊ အလျော်ရကောင်းသည်မဆိုသာလဲပ်စေ။

၄၀။ ။မယားကိုလက်ထပ်၍ခေါ် ယူဖြီးလျင်၊ အကြောင်းမဲ့ ဦးယူခုန်နတ် မသွင်းဘဲထား သော်။မိန်းမဘမိတို့ပြန်သိမ်းခေါ်ယူရှင်းကွာစေနိုင်သည့်တရားလမ်း။

လက်ထပ်မင်္ဂလာပြု၍မယားကိုခေါ်ယူထိုက်ပါသည့်နောက်။ လင်နှင့် ယောကျ်ားမတို့က။ ပါဂစ္စည်းနှင့်မယားပါ။ ဦးယူခုန်နတ် မသွင်းဘဲ တနှစ် ထက်ကျူးလွန်၍မထားရ။ တနှစ်စေ့အောင်လည်း။ငင်းအိမ်တွင်ကိုယ်ဝန် ဆောင်မိန်းမ မရှိကမထားရ။ ဦးယူခုန်နတ် မသွင်းဘဲ တနှစ် ကျော်ထား ချေသော်။ မိန်းမဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်တို့ကခေါ်ယူနိုင်သည်။မပေါင်းလို ကလည်း ရှင်းကွာနိုင်သည်။ ငင်း အချက်နှင့် ယောကျ်ားကမကွာလိုသ ဘောမတူလိုသော်။ သဘောတူရှင်းကွာသည့်နည်းရှင်းကွာရာ။ ကုန်စ ရိတ်ကိုညီမျှခံ၍။ ပါပစ္စည်းကိုပါ ရင်းရှင်ရယူ ပြတ်ကင်းနိုင်ရန်။ အစဉ် ထုံးစံရှိချေသည်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အစဉ်ထုံးစံရှိသည် ကိုမထိုက်။ ဦးယူခုန်နတ်သွင်းမြဲကိုမသွင်းချေသောကြောင့်တည်း။ကိုယ် ဝန်ဆောင်သောမိန်းမအိမ် တွင် မရှိ၍ခုန်နတ်မသွင်းသော်လည်း။ မယား ကိုခေါ်ယူသည့်နောက်။ မြေလှုပ်ခြင်း။ နေကျပ်ခြင်း အကြောင်းရှိ၍ ခုန် နတ်မသွင်းက။ ခုန်နတ်မသွင်းဘဲအရှည်ထားလေသည်ဟုမဆိုသာ။ ထား နိုင်သည်။ ထား သည့် အတွက်အပြစ်မဆိုရ။

၄၁။ ။ဦးယူခုန်နတ်သွင်းပြီးနောက်။ ယောကျ်မအိမ်တွင်အခြားခြွေးမမရှိဘဲလျက်။ ဆင်း သွားလို၍။မဆင်းရသော်ကြောင့် ရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ပေး၍ခွင်းကွာထိုက် ခြင်းတရားလမ်း။

လက်ထပ်မင်္ဂလာပြု၍ မယားကို လင်၏ ဘမိအိမ် သို့ခေါ်ယူပါသွား သည့်နောက်။ဦးယူခုန်နတ်တွင်။သားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းတို့နည်း။လင်ဘမိတို့က

ကြည့်ရှုပါလျက်။ခြွေးမက။ယောကျ်မအိမ်ထဲတွင်မနေထိုင်သည်ဟု ပြောဆိုအခွင့်တောင်းခဲ့သော်။ ယောကျ်မ မတွင်။ ၎င်းခြွေးမပြင်အိမ်ထက်နေခြွေး မမရှိက။ နှစ်ပေါင်းမည်မျှပင် ရှည်ကြာသော် လည်း။ ယောကျ်မ မသဘော မတူက မဆင် မသွားနိုင်။ မဆင်းမသွားရသည့် အကြောင်းနှင့်။ မိမိလင်ကိုမပေါင်းထိုး။ မယားဆင်းသွားချေသော်။ လက်ထပ်ရာပါရှိ၍ ဦးယူခုန်နတ် သွင်း ထား သည့် ပစ္စည်း များ ကို။ လင် ယောကျ်ားကအလုံးရယူ။မယားကကိုယ်တိုင်ငွေ့ ဈေး ထျော်၍ရှင်းကွာစေ။မပေးမထျော်ချေသော်။မရှင်းမကွာမဆင်းမသွားရ။

၄၂။ "ယောကျ်မဆိုးသွမ်းလျှင်။အရပ်အိမ်နည်းချင်းတို့ထံ၃ကြိမ်မြောက်တိုင်ပြော၍။ ထပ်မံဆိုးသွမ်းလျှင်။ လင်ကိုခေါ်ယူသိမ်းခြောနေထိုင်ရန်။ ယောကျ်မအိမ်ကဆင်းသွားနိုင်သည်တရားလမ်း။

ခြွေးမကိုခေါ်၍ ယောကျ်မအိမ်သို့ထိုက်ပါ။ ဦးယူခုန်နတ် သွင်းထား ဖြီးနော်။ ယောကျ်မက။ ၎င်းခြွေးမ စားသောက် ဝတ်ဆင်သည်ကို။ မကြည်မဖြူသားသို့ရင်းတို့ကဲ့သို့မဝတ်မဆင်မစားမသုံးရ ရှိခဲ့၍။ ၎င်းအိမ်တွင်ခြွေးမမပျော်မနေလို။ လင်နှင့်သိမ်းခြောနေထိုင်သည်ဆိုသော်။အရပ်အိမ်နီးချင်းတို့ကို။ယောကျ်မမကြည်မလင်ပြုလုပ်ကြောင်းနှင့်။ ၃ကြိမ်မြောက်တိုင်ပြောပြ သပြော ဆိုစေ။ ၃ကြိမ်မြောက်တိုင်ပြော ပြသပြော ဆိုဖြီးနောက်။အထက်နည်းယောကျ်မပြုချေသော်။မယားသိမ်းခြောနေထိုသည့်အတိုင်း။လင်ယောကျ်ားလိုက်၍ သိမ်းခြား နေထိုင်စေ။ ခြွေးမတယောက်မရှိသေ၍မဆင်းသင့်မဆိုသာ။ ဆင်းသွားလိုက်ပါစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မိမိအိမ်သို့ထိုက်ပါသည့်ခြွေးမကို။ သားသို့တို့နည်းမကြည်မဖြူ။မဝတ်မဆင်။မစားမသုံးရချေသောကြောင့်တည်း။

၄၃။ "ယောကျ်မ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်၍။ ၃ကြိမ်မြောက်တိုင် ပြောပြီးမှ။ ခြွေးမဆင်းသွားလင်ကို ခေါ်ရာ။ မလိုက် မပါ၍ ရှင်းကွာရသော်။ အလျော်ရထိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

ယောကျ်မဆိုးသွမ်း၍။ သားသို့ရင်းတို့နည်း။ မဝတ်မဆင်မစား့မသုံးရသောကြောင့်။ အရပ်အိမ်နည်းချင်းတို့ထံ။ ၃ကြိမ်မြောက် တိုင်ပြောပြသပြောဆိုပါလျက်။ ယောကျ်မဘာမိတို့ အထက်နည်းပြုမြဲပြုပြန်၍။ ၎င်းအိမ်တွင်မယားမနေလို။သိမ်းခြားနေရန်လင်ကိုခေါ်ရာ။ မလိုက်မပါသောကြောင့် မယားရှင်းကွာလိုသော်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရာ။ ပေးစွဲပါရှိသည့်၂ပါး ရုံဝိုင်ပစ္စည်း။ ဦး ယူခုန်နတ်သွင်း ရာ။ ယေန့ကျွဲး ဘမိ က ပေးစွဲသည့်ပစ္စည်းများကို။ မယားအလုံးရယူ၍ ရှင်းကွာစေ။ ဦးယူခုန်

နတ်သွင်းရာ။ ယောကျ်ားဘမိကပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းအဘိုးငွေ၃၀တိတန်မျှ မရှိလျှင်။ ယောကျ်ားကိုယ်ဘိုးငွေ၃၀လည်း။ မိန်းမသို့ပေးလျော်စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ လင်ယောကျ်ားသည့် ၎င်းဘမိနှင့်သဘော တူပြီလုပ်။မယားကိုညှဉ်းဆဲရာရောက်ချေသောကြောင့်တည်း။

အခဏ် ၅။

လင်မယားထိမ်းမြားပြီးနောက်။ မင်္ဂလာကြီးမဆောင်မီ မယားသေဆုံးရာ။အလောင်းကိုမချမီ။ ထုံးစံမပျက်အောင်မင်္ဂလာကြီးထပ်မံ ဆောင်ရမည့် အကြောင်း။

၄၄။ "မင်္ဂလာကြီးမဆောင်မီ မယားသေဆုံးသော်။ မယားမောင်နှင့်ဘမိတို့ကို ကျေနပ် အောင်မင်္ဂလာကြီးဆောင်ပြီးမှ။အလောင်းကိုသင်္ဂြိုဟ်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

လင်မယားထိမ်း မြားပြီးနောက်။ မင်္ဂလာကြီးမဆောင်မီ မယားသေဆုံးသော်။ အမျိုးဘာသာအစဉ်ထုံး စံကိုမပျက်အောင်။ အလောင်းကိုမသင်္ဂြိုဟ်မီမင်္ဂလာကြီးဆောင်ရမည်။ မင်္ဂလာကြီးဆောင်သည့်အခါ။ သေဆုံး၍ အလောင်းရှိသည့်အတွင်းဖြစ်ခဲ့လျှင်။ သေသူ၏လင်ယောကျ်ားက ၅ဆုတ်ဝတ်ခ။ခေါင်း ၅ဘူး။ ကြွေအိတ်ခ။ကျွေပြားများ။ ငှက်တောင်းမြီခွထားငယ်ခများကို။ ဆိုင်ရာမောင်သို့ပေး၍ ထုံးစံအတိုင်းကျွေးမွေးမင်္ဂလာကြီးပြုလုပ်ရမည်။ သေသူမိန်းမ၏ဘမိနှင့်။ဆိုင်ရာမောင်တို့ကြေနပ်လျှင်။ တဆုတ်ဝက်ပင်ဖြစ်သော်လည်းပြီး နိုင်သည်။ မကြေနပ်က ၅ဆုတ်ဝက်မပါလျှင်မပြီးနိုင်။ မင်္ဂလာကြီး ဆောင်၍ မပြီးက။ အလောင်းကိုလည်း မသင်္ဂြိုဟ်ရ။ မင်္ဂလာကြီးဆောင်ပြီးမှသင်္ဂြိုဟ်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အမျိုးထုံးစံမပျက်ဆိုင်ရာမဖြတ်မကင်းအောင်။သားမြေးဆက်လက်ရန်ရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၄၅။ "မယားသေဆုံးရာ။ မင်္ဂလာကြီးမဆောင်ဘဲ။ မယားအလောင်းကို လင်ယောကျ်ား သင်္ဂြိုဟ်ချေသော်။ ဆိုင်ရာယောက်ဘနှင့် ယောကျမတို့ကို။ ပူဇော်ထိုက်သည့်တ ရားလမ်း။

မယားသေဆုံးရာ။ ဆိုင်ရာ မောင်နှင့်ဘမိတို့ ကြေနပ်အောင် မင်္ဂလာကြီးမဆောင်ဘဲ။မယားအလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ချေသော်။ နွားထီးခအဘိုးငွေ၃၀တိတန်ကိုပေးဆောင်စေ။၎င်းပြင်ခေါင်း ၅ဘူးနှင့် ဝက် ၅ဆုပ်ခများကို

လည်းပူဇော်စေ။နွားဝက်ခေါင်ဘူးများနှင့် ပေးလျော်ပူဇော်၍ရချေက။ သားသိုးချင်း ဆိုင်ရာမပြတ်ရ။ အစဉ်ထုံးစံအတိုင်း ဆိုင်ရာဖြစ်မြဲဖြစ်လေသည်။နွားဝက်ခေါင်ဘူးများကိုမပေးမလျော်မပူဇော်။ သေသူမိန်းမနှင့်ဆိုင်ရာမောင်တို့က။ ပေးလျော်ပူဇော်သည်ကိုမခံထို။ ဆိုင်ရာပြတ်စေထိုလျှင်ပြတ်ကင်းစေ။ငင်းဘမိနှင့်မောင်တို့က။ဆိုင်ရာမပြတ်ထို။ အပေးအလျော်အပူဇော်ကိုခံထိုသည်ဆိုလျှင်။ မပေးမလျော်မနေသာ။ ပေးလျော်စေ။အဘဲယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သေသူမိန်းမ၏လင်ယောကျ်ားသည်။ အမျိုးထုံးစံကိုပျက်ကွက်ဆိုးသွမ်းချေသောကြောင့်တည်း။

၄၆။ ။မင်္ဂလာကြီးမဆောင်မိမယားသေဆုံး၍။ မင်္ဂလာကြီးမဆောင်ဘဲ။လင်ကသုဉ်းဖြိုဟ်ချေသော်။ဆိုင်ရာပြတ်ခြင်း။ လက်ထပ်ရာပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းများကိုပြန်ပေးဆိုက်ခြင်းတရားလမ်း။

မင်္ဂလာကြီး မဆောင်ဘဲ။ မယား အသောင်းကို လင်သကြိုဟ်သောကြောင့်။ အမျိုးထုံးစံကိုပျက်ကွက်သည့်အတွက်။သေသူမိန်းမ၏ဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်တို့က။အပေးအလျော်အပူဇော်ကိုမခံထို။ ဆိုင်ရာပြတ်ကင်းလိုသည့်အခါ။ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရာ။ မိန်းမဘမိကပေးဘွဲ့ပါသွားသည့်ပစ္စည်းများကို။လင်ယောကျ်ားက။ သေသူမိန်းမ၏ဘမိနှင့်ဆိုင်ရာမောင်သို့အကုန်ပြန်ပေးစေ။မယားရှိစဉ်သုံးစွဲဝတ်ဆင်၍ကုန်ခဲ့သော်။ပစ္စည်းများကိုပေးကောင်းရကောင်းသည်မဆိုသာ။ ပလပ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမျိုးထုံး စံကိုပျက်၍။ စိတ်နာကြီး အောင်ပြု လုပ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၄၇။ ။မင်္ဂလာကြီးမဆောင်မိ လင်သေဆုံးရာ။ပေးကမ်းယူငင်ခြင်းတရားလမ်း။

မင်္ဂလာကြီး မဆောင်မိလင်ယောကျ်ား သေဆုံးခဲ့သော်။ မင်္ဂလာကြီးဆောင်ကောင်းသည် မဆိုသာ။ အမျိုးထုံးစံ မပျက်ရအောင်။ သေသူယောကျ်ားကိုင်ဆောင်သည့်ကြွေအိတ်ဖြစ်စေ။ အောင်းလှံဖြစ်စေ။ ထားဖြစ်စေ။ မျှားကို။ မယားမောင်သို့။ ကျန်ရှိဆိုင်ပိုင်သူမျှားကပေးစေ။ကိုင်ဆောင်သည့် ကြွေအိတ်။ ထား။ လှံမရှိသော်လည်း။ အမျိုးထုံးစံမပျက်ရအောင်။ကျန်ရှိရစ်သူနှမကပင်ပေးကမ်းစေ။ မျောင်ကလည်းအလောင်းကိုလွှမ်းရန်။လိပ်ပြာတိုင်တွင်ချည်ဆွဲရန်။ ပိုးစောင်ပေးစေ။ မကြေနပ်က။မပေးမကမ်းလိုမဆိုသာ။ ပေးကမ်းရမည်။ ကြေနပ်က။မပေးမယူနေနိုင်သည်။

အခဏာ ၄။

နှုတ်လွန်လက်ရောက်ပုတ်ခတ်၍။ပေးလျော်ပူဇော်ခြင်း အကြောင်း။

သူစိမ်းချင်း ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်ကြသည့် တရားအကြောင်းမှာ။မြန်မာ ဓမ္မသတ်တရားများနှင့်ထူးထွေသည်မရှိ။တညီထည်းဖြစ်၍မဆိုပြို။

၄၈။ "ဦးရိုးယောက္ခမကို။ တူသမက်နှုတ်အလွန် ဆဲရေးကျူးလွန် ချေသော်။ပူဇော်ထိုက် သည့်တရားလမ်း။

ဘိုးလင်ယောက်ျားသည်။ယောက္ခမယောက်ျားသူကိုဖြစ်စေ။မိန်းမသူ ကိုဖြစ်စေ။ ဆဲဆိုချေသော်။ အမိမောင်ယောက္ခမ ဦးရိုးဖြစ်ချေက။ ခေါင် ၅ဘူး။ဝက်၅ဆုပ်။ ကြွေအိတ်၁များနှင့်ပူဇော်စေ။များစွာလွန်ကျူးအောင် ဆဲရေးကျူးလွန်ချေက။ နွားထီး၁ အတိုးငွေ၃၀တန် ကိုလည်းပေးစေ။အ ဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အမိ၏မောင်ဦးရိုးယောက္ခမကို ဆဲရေး ကျူးလွန်ချေသောကြောင့်တည်း။

၄၉။ "တူသမက်ကို။ဦးရိုးယောက္ခမအဖြစ်ခဲ့များစွာဆဲရေးချေသော်။အ၌က်ပြေပေးကမ်း ထိုက်သည့်အကြောင်း။

ဦးရိုးယောက္ခမက။ တူသွက်ကိုဆဲရေးဆိုးမချေသော်။ အဘအရောပြု၍ ဆိုးမမြစ် ထားပိုင်သူဖြစ်သောကြောင့်။ သာမညဆဲရေးဆိုးမကာမျှနှင့်အ ဖြစ်မရှိ။ အကြောင်းမဲ့အလွန်နာကြည်းအောင်ဆဲရေးချေသော်။တူသမက် အ၌က်ပြေအောင်။ တဆယ်ဝင်ခေါင်တလုံးပေးစေ။ တဆယ်ဝင်ခေါင်တ လုံးဆိုသည်မှာ။အဘိုးဒိထိုက်လေသည့်။

၅၀။ "သူစိမ်းယောက္ခမကို။သူစိမ်းသမက်ဆဲရေးချေသော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

သူစိမ်းယောက္ခမကို။သူစိမ်းသွက်ဆဲချေသော်။ခေါင်၅ဘူးနှင့်။ ဝက်၅ ဆုပ်ပူဇော်စေ။ မကြေနပ်လျှင်။ ကြွေအိတ်၁လည်းထည့်ပေးစေ။ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဦးရိုယောက္ခမမဟုတ်။သူစိမ်းယောက္ခမဖြစ်လေ သောကြောင့်တည်း။နွားကိုမရသာလပ်စေ။.အလွန်ဆဲချေသော်။ နွား၁အ ဘိုး၃၀တန်ကိုမလပ်သာ။ပေးလျော်ပူဇော်စေ။

၅၁။ "သူစိမ်းသမက်ကို။ သူစိမ်းယောက္ခမအလွန်ဆဲရေးချေသော်။ အ၌က်ပြေပေးကမ်း ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

သူစိမ်းထွက်ကို။ သူစိမ်းယောက္ခမဆဲချေသော်။ ကြက်ထီး၁အဘိုးငဲ့ တန်။ခေါင်တဆယ်ဝင်၁အဘိုးဒိတန်။ ချင်းခေါင်းပေါင်း၁အဘိုး၅ဝဲတန်

များကိုအရှက်ပြေအောင်ပေးစေ။နွားနှင့်အလျော်ငွေမှာ။ယောကျွမပစ္စည်းကို။သမက်မစားမယူထိုက်၍ပေးလျော်စေမဆိုသာလပ်စေ။

၁၂။ ။ဆိုင်ရာနှမမောင်ကို။ဆိုင်ရာနှမလင်အလွန်ဆဲရေးချေသော်။ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

မယားမောင်ဆိုင်ရာ ယောက်ဘကို။ နှုတ်အလွန်နှမယောကျ်ားဆဲရေးချေသော်။ခေါင်ဘူးဝက်ခြဆုပ်ပူဇော်၍။ ဒုဝိတန်ထက် မလျော့နွားဒဏ်ကို လည်းပူဇော်ပေးလျော်စေ။

၁၃။ ။ဆိုင်ရာ ယောက်ဘကို။ ဆိုင်ရာ နှမမောင် အလွန်ဆဲရေး ချေသော်။ အရှက်ပြေအောင်ပေးကမ်းသင့်သည့်တရားလမ်း။

မယားမောင်ဆိုင်ရာ ယောက်ဘက။ နှမယောကျ်ားကို ဆဲချေသော်။ ဝဲတန်ကြေက်ဖဘ။ တဆယ်ဝင်ခေါင်တလုံး။ ပိုးခေါင်းပေါင်းဝများကိုပေးကမ်းစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မယား၏မောင်ဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။ ဂင်းဖေးလျော်ပူဇော်သည့်နွားကို။ စားယူမြဲထုံးမရှိချေ၍ မတူနိုင်သတည်း။ ဆိုင်သူယောက်ဘမဟုတ်ချေက။သူစိမ်းချင်းနှင့်အတူဖြစ်ချေသည့်။

လက်ရောက်ပြုလုပ်သည့်အကြောင်း။

၁၄။ ။ဦးရိုးယောကျွမကို။ တူသမက်လက်ရောက်ပြုလုပ်နာကျင်၍။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

ဦးရိုးယောကျွမကို။ တူသွက် လက်ရောက် ပြုလုပ် ထောင်း ရိုက်ချေသော်။ဝက်ခြဆုတ်ဘ။ခေါင်ဘူးများနှင့်။ နွားဒအဘိုးဖိုဝိတန်ထက်မသာပူဇော်ပေးလျော်စေ။ အရိုးကျိုးပျက်အင်္ဂါချွတ်ယွင်းလျှင်။မြို့မာဓမ္မသတ်စာစောင်များတွင် လာရှိသည့်အတိုင်း။ ချင်းထုံးစံမှာဆိုသည့်ပြင်။ ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။

၁၅။ ။သူစိမ်းယောကျွမကို။ သူစိမ်းသမက်နာကျင်အောင် ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

ဦးရိုးယောကျွမမဟုတ်။ သူစိမ်းယောကျွမကို။ သူစိမ်းသွက်ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ချေသော်။ ခေါင်းဘူး။ဝက်ခြဆုပ်ဘမျှားနှင့်။ ဒုဝိတန်ထက်မသာနွားဒကိုပေးလျော်ပူဇော်စေ။ အရိုးကျိုးပျက်အင်္ဂါချွတ်ယွင်းသော်။မြို့မာဓမ္မသတ်တွင် မှာဆိုပညတ်သည့်အရ။ ချင်းထုံးစံဖြင်။ ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။

၁၆။ "နှမမောင်. ယောက်ဘကို။ နှမ့လင်ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်၍ နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ပူဇော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

နှမမောင် ယောက်ဘကို။ နှမ ယောကျ်ားး ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ် လက်ရောက်ပြုချေသော်။ ခေါင်း၅ဘူး။ ဝက်၅ဆုပ်။ တောင်ပြည့်ကြွေအိတ်၁ အဘိုး၅တန်။ နွားထီး၁ အဘိုး၆၀တန်ထက်မသာ ပူဇော်ပေးလျော်စေ။ အရိုးကျိုးပျက်ကိုယ်လက်အင်္ဂါပျက်စီးချေသော်။မြန်မာဓမ္မသတ်ကျမ်းစာတွင်မှာဆိုသည့်အရ။ချင်းထုံးစံပြင်။ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။

၁၇။ "ဆိုင်ရာ ယောက်ဘက။ နှမလင်ကို ပုတ်ခတ်နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

နှမမောင် ဆိုင်ရာ.ယောက်ဘ။ နှမယောကျ်ားးကို ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်လက်ရောက်ပြုချေသော်။ကြက်ဖ၁အဘိုး ဂပဲတန်။တဆယ်ဝင်ခေါင်း၁အဘိုးပဲတန်။ ပိုးလွှာစောင် ၁အဘိုး၅တန်။ ပိုးခေါင်းပေါင်း၁အဘိုး၇-ဂပဲတန်။များကိုပေးလျော်စေ။အရိုးကျိုးပျက်ကိုယ်လက်အင်္ဂါချွတ်ယွင်းသော်။ မြန်မာ ဓမ္မသတ်တွင်မှာ ဆိုပညပ်သည့်အတိုင်း။ ထပ်လောင်းပေးလျော်စေ။ အဘယ်ကြောင့်မတ္ထူသနည်းဟူမူကား။ မယားမောင်သည်။ယောက်ဘမရှိခဲ့လျှင်။ ၎င်းယောက်ဘ၏မယားသားသမီးတို့ကို။ထိန်းအုပ်ကျွေးမွေးကြည့်ရှုရမည့်သူဖြစ်၍တည်း။

၁၈။ "ဦးရိုးယောက္ခမက။တူသမက်ကိုရိုက်နှက်နာကျင်သော်။ ပေးလျော်ထိုက်သည့်တရားလမ်း။

အမိမောင်ဦးရိုးယောက္ခမက။ တူသမက်ကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်လက်ရောက်ပြုချေသော်။ သာမညဖြစ်ကဆုံးမထိုက်သူဖြစ်၍ အပြစ်မရှိ။ အကြောင်းမဲ့ နာကျင်လှအောင် ပြုလုပ်ချေက တဆယ်ဝင်ခေါင်း ၁။ပိုးရှိုစောင်၁။ချင်းခေါင်းပေါင်း၁။ ကြက်ဖ၁များကို။အရှက်ပြေပေးလျော်စေ။ နွားငွေများမှာ။ ဦးရိုးယောက္ခမ ဆုံးမပိုင်သူဖြစ်၍။ မရသာလပ်စေ။ အရိုးကျိုးပျက်ကိုလက်အင်္ဂါချွတ်ယွင်းအောင်ပြုလုပ်ချေသော်။ မြန်မာဓမ္မသတ်တွင်ပညပ်မှာဆိုသည့်အရ။ ချင်းထုံးစံပြမှာသည့် ပြင်ထပ်လောင်း၍ပေးလျော်စေ။

အခဏ် ၇။

အမွေခံထိုက်သောသားတို့၏အကြောင်း။

၁၉။ "အမွေခံထိုက်သောသားသမီးတို့၏အမည်။

၁။ "လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သားကြီး။

၂။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သားလပ်။
၃။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သားငယ်။
၄။ ။လက်ထပ်မယာကြီးက။မွေးမြင်သည့်သားထွေး။
၅။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။ မွေးမြင်သည့်သိုးကြီး။
၆။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သိုးလပ်။
၇။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သိုးငယ်။
၈။ ။လက်ထပ်မယားကြီးက။မွေးမြင်သည့်သိုးထွေး။
၉။ ။သူတထူးသားမြေးကို။သားပြုစားပါမည်ဟုခံဝန်၍ မွေးစားသည့်သား။
၁၀။ ။သူတထူးသားမြေးကို။ သိုးပြုစားပါမည်ဟုခံဝန်၍ မွေးစားသည့်သိုး။
၁၁။ ။ကောက်ယူမွေးစားသည့်သား။
၁၂။ ။ကောက်ယူမွေးစားသည့်သိုး။
၁၃။ ။ပျော်ပိုက်နေလာရာ။သားပြုစား၍ထားသည့်သား။
၁၄။ ။ပျော်ပိုက်နေလာရာ။သိုးပြုစား၍ထားသည့်သိုး။
၁၅။ ။လင်ကပါလာသည့်သား။
၁၆။ ။လင်ကပါလာသည့်သိုး။
၁၇။ ။မယားကပါလာသည့်သား။
၁၈။ ။မယားကပါလာသည့်သိုး။
၁၉။ ။မယားငယ်နှင့်မွေးမြင်သည့်သားသိုး။
၂၀။ ။အပြောင်နှင့်မွေးမြင်သည့်သားသိုး။

အပေါ်က ရေးသားခဲ့သည့် သားသိုးတို့သည်။ ဘဓိတို့ ဦးယူရန်နတ်သွင်းရာပါဝင်၍။ ဘဓိမသေဓိအကြား ၎င်းခုနှစ်နတ်က မထွက်မဲသွားနေလျှင်။အမွေခံသားသိုးဖြစ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်ဟူမူကား။ ရင်နှီးကမွေးမြင်သည့်သားသိုးတို့မှာ။ဘဓိခုန်နတ်တွင်နေလျှင်အခြားသူအမွေကိုခံရန်မရှိ။ဘဓိအမွေကိုသင်္ဘံယူထိုက်ချေသည်။ အခြားသူသားသိုးတို့ကိုသားသိုးပြု၍။ခုနှစ်နတ်သွင်းရာပါဝင်။ သားသိုးပြုထားခဲ့လျှင်လည်း။၎င်းသားသိုးတို့မှာ။ ဘရင်းမိရင်းတို့အမွေကိုမခံမယူနိုင်။ ခုနှစ်နတ်ဝင်၍သားသိုးပြုလုပ်သည့် အကြောင်းနှင့်။ မိရင်းဘရင်းတို့ အမွေကင်းပြတ်ချေသောကြောင့်။အမွေခံထိုက်ချေသည်။

သားရင်းသွီးရင်းမှန်လျက်ဖြစ်စေ။အထူးသူသားသွီးကိုကောက်
ယူမွေးထားသည့်သားသွီးပြုလုပ်နေသူတို့ကိုဖြစ်စေ။
အမွေပြတ်ကင်းသည့်အကြောင်း။

၆၀။ ။သားရင်းသွီးရင်းမှန်လျက်ဖြစ်စေ။ အထူးသူသားသွီးကိုကောက်ယူမွေးထားသည့် သားသွီးပြုလုပ်နေသူတို့ကိုဖြစ်စေ။အမွေပြတ်သည့်သားသွီးများအကြောင်း။

၁။ ။လက်ထပ်မယားကြီးကမွေးမြင်သည့်သားသွီး။
၂။ ။မယားငယ်ကမွေးမြင်သည့်သားသွီး။
၃။ ။အပြောင်ကမွေးမြင်သည့်သားသွီး။
၄။ ။လင်ကပါသည့်သားသွီး။
၅။ ။မယားကပါသည့်သားသွီး။
၆။ ။သူတထူးသားကို။တောင်းယူမွေးထားသည့်သားသွီး။
၇။ ။ကောက်ယူမွေးထားသည့်သားသွီး။

အပေါ်ကရေးသားခဲ့သည့်သားသွီးတို့မှာ။ ဘမိတို့ရုန်နတ်တွင် မဝင်မနေ။ ဝင်နေသော်လည်း။ ဘမိတို့မသေမီ ငင်းရုန်နတ်ကထွက်သွား။ အခြားသူရုန်နတ်တွင် ဝင်နေချေသော်။ ဘမိတို့အမွေကို မခံမယူသာပြတ်ကင်းစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သားရင်းသွီးရင်းတို့မှာ။မိရင်းဘရင်းမှန်ပါလျက်။ဘမိဝန်ကိုမရွက်မဆောင်မလုပ်မကြွေး။ အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်၍ထွက်သွားအခြားသူရုန်နတ်တွင်ဝင်နေချေသောကြောင့်တည်း။ ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားသွီး။ လင်ပါမယားပါသားသွီးတို့မှာလည်း။ ငင်းနည်းတူထွက်သွားသောကြောင့်။ ဘမိအမွေကို မရရောပြတ် ကင်းချေသတည်း။

၆၁။ ။ဦးယူရုန်နတ်ဆွင်းသည့်အကြောင်း။

လက်ထပ်မယား သားသွီး တို့ကိုဖြစ်စေ။ မယားငယ် သားသွီးနှင့် အပြောင်သားသွီးတို့ကိုဖြစ်စေ။ သူတထူးသားသွီးတို့ကို တောင်းယူမွေးစားသည့်သားသွီးကိုဖြစ်စေ။ ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားသွီးတို့ကိုဖြစ်စေ။ ပျော်ပိုက်ဝင်ရောက်၍ သားသွီးပြုထားသူတို့ကိုဖြစ်စေ။ လင်ပါမယားပါသားသွီးတို့ကိုဖြစ်စေ။ သားနှင့်လက်ထပ်၍ ပါလာသည့်ခွေးမကိုတို့ဖြစ်စေ။ဘမိဟောက္ခမတို့အိမ်တွင်။ခေါင်ဘူး။ခေါင်အိုး။ဝက်သားမျှားနှင့်ခင်းကျင်း၍။ ဦးယူရုန်နတ်သွင်းမည့်အကြောင်းနှင့်။ ဆွေကြီးမျိုးကြီးများကိုကြားပြော ဖိတ်ခေါ်။ ပဆန်း ဆရာကြီးကို လည်း ပင့်ဖိတ် လာရောက်ကြသည့်အခါ။ သားသွီးခွေးမပြုသူတို့တွင် ပါလာသည့်ခွေထည်။ငွေထည်။

အဝတ်တန်ဆာများကို။ချင်းတောင်းရှည်ထောင်ပိတွင်ထည့်သွင်း။ ခေါင်အိုးခေါင်ဘူးဝက်သားများပါ။ စားသောက်ရန်ပြင်ထားသည့်အပါးတွင်ထည့်၍။ ၎င်းပစ္စည်းနှင့်အကွ။သားသိပ်းခြေးမပြုလုပ်သူတို့ပါ။ ချည်မျှင်ပတ်ဝိုင်း။ပဆန်းဆရာကချင်းဘာသာထုံးစံတရားကိုရွတ်ဖတ်ပြီးနောက်။ စားသောက်ရန်များကိုဆိုင်ရာအထိုက် ထည့်ကျွေးပြီးငြိမ်းကြသောအခါ။ ဦးယူချုန်နုတ်သွင်းပြီး အမွေခံသားသိပ်းဖြစ်ကြလေသတည်း။

၆၂။ "ဦးယူခုန်နုတ်အသွင်းခံသော်လည်း။အမွေပုံကိုတူ၍မရမယူထိုက်သည့်အကြောင်း။

သားနှင့် လက်ထပ်၍ ပါလာသည့်ခြွေးမကို။ ဦးယူခုန်နုတ် သွင်း၍ ယောကျ်ားမအဓိပ်တွင်ထားသော်လည်း။ ယောကျ်ားအမွေကို။ လင်ရထိုက်သည့်အရာပြင်။ပိုရ၍မခံမယူရ။ လင်အရာကိုသာခံယူထိုက်ချေသည်။သို့မဟုတ်လင်သေသည့်နောက်။ယောကျ်ားမသေမီအကြား။ ၎င်းခုန်နုတ်ကမထွက်မသွား နေခဲ့လျှင်လည်း။ လင်အရာပြု၍ တရုရန္ဒိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ လင်အမွေရုရလျှင်မယား။ မယားအမွေရုရလျှင်လည်း လင်။ခံ ယူကြလေပြီ။ လင်အမွေကိုမယား ခံထိုက်ချေသည် ဖြစ်၍တည်း။

အခဏ် ဂ။

အမွေခွဲဝေပိုင်ဆိုင်ခြင်း၏အကြောင်း။

၆၃။ "ဘမိတို့အမွေကိုမခွဲးမဝေမီ။ထိန်းသိမ်းပိုင်သောသားသိပ်းတို့၏အကြောင်း။

မိဘ၂ပါးတွင်။သားကြီး။သားလပ်။သားငယ်။သားထွေး။သိပ်းကြီး။သိပ်းလပ်။သိပ်းငယ်။ သိပ်းထွေး အများရှိကြ၍။ အသိးအသိးလင်မယားပေးမြားခိုင်လုံကြရာ။အိုးအိမ်ကိုယ်စိနှင့်။ သားကြီး။သားလပ်။သားငယ်တို့ပါ။ ဘမိထံအခွင့်ပန်၍သိးခြားနေထိုင်သည်။သားထွေးမှာ။အခွင့်ပန်သော်လည်း သိးခြားနေရမြဲမရှိ။ဘမိနှင့်အတူနေထိုင်၍သာ။ အိုမစွန်းရှိသူ ဘမိတို့ကိုလုပ်ကျွေးရမည်။ ဘမိတွင်။ သက်ရှိသက်မဲ့အကွင်း အခြည်အထည်အလိပ်ရှိပစ္စည်းများကိုလည်း။ဇင်းသားထွေးကသာထိန်းသိမ်းရမည်။အခြားသားတို့မထိန်းရ။ဘမိများအိုမစွန်းရှိ၍။ အိုးအိမ်နှင့်မနေ။ သားကြီး။သိပ်းကြီး။သားလပ်။သိပ်းလပ်။ သားငယ်။သိပ်းငယ်တို့နေအိမ်တွင်။ပျော်ပိုက်ရာသွားရောက်တက်နေသော်လည်း။ အိမ်ရှင်သားသိပ်းတို့က မကျွေးမမွေးလိုလျှင်။ အမွေထိန်းသားထွေးကသာကျွေးမွေးရမည်။သားမရှိ သိပ်းသာရှိချေက။လက်ထပ်မယူသေးသည့်သိပ်း ထိန်းသိမ်းရမည်။ သိပ်းမျ်ားတို့အကုန်အ

စင်လက်ထပ်၍။ထိန်းအုပ်လုပ်ကျွေးမည့် သူမရှိကယောကျွမသြဇာကိုနာခံသည့် သွက်နှင့်အတူနေ၍။ ၎င်းသို့သွက်တို့က ထိန်းအုပ်လုပ်ကျွေးရမည်။

၄၄။ ။သားကြီး။ဘားလပ်။သားငယ်။သားထွေးတို့။အမွေပုံကိုခွဲဝေရယူခြင်းအကြောင်း။

ဘမိ၂ပါးသေ။သားကြီး။သားလပ်။သားငယ်။သားထွေး။သားအများရှိကြသော်လည်း။ကြီးသူတို့ကအစုပိုရှိ၍မရနိုင်။သားရှိသမျှနှင့် ဘမိတို့အတွက်ပါ။ ဝေပုံဝေစုအညီအမျှထားပြီးလျှင်။ အစ်ကိုကြီး ကစ၍။ တစုစီကောက်ယူ။ဘမိတို့အတွက်ကျန်တစုကို။လုပ်ကျွေးရသူသားထွေးယူစေလည်းဟူ၏။ အမိတစုအဘတမူပြု၍ပုံပြီးမှ။ ကျန်၂စုကိုသားထွေးယူစေလည်းဟူ၏။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သားကြီး။သို့ကြီးတို့။ဘမိနှင့်အတူမနေ အိုးအိမ်သီးခြားနှင့်နေထိုင်သော်လည်း။ သားထွေးမှာသီးခြားမနေရ။အိုမစွမ်းရှိသူဘမိတို့ကိုလုပ်ကျွေးပြုစုရသည်တကြောင်း။ အမျိုးထုံးစံနှင့်လျော်ညီစွာ။ ဘမိတို့သေဆုံးသည့်အခါ အလောင်းရှိသည့်အိမ်မှအလောင်းကိုမချမီအကြား။ ၎င်းသားထွေးသည်မဆင်းမသွားရ။လိပ်ပြာငွေတိုင်ကိုဥကျောင်းတွင်ထား၍။ အလောင်းပါးတွင်စောင့်ထိန်းနေထိုင်ရန်။ဝန်ရှိသူဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၄၅။ ။သားမရှိသို့သာရှိ၍။ဘမိအမွေကိုခွဲဝေခြင်းအကြောင်း။

ဘမိ၂ပါးတို့သေ။ သားတစုံတယောက်မျှမရှိသို့သာရှိချေက။ အမွေပစ္စည်းများကျန်ရှိရာ။တဦးတယောက်သာလက်ထပ်ပြီးမိန်းမရှိ၍။ လက်မထပ်သေးသည့်သို့အများရှိခဲ့လျှင်။၎င်အမွေပုံကို။ဘမိသေဆုံးလေပြီဟူ၍မခွဲမဝေရ။ လက်မထပ်သေးသူသို့တို့ကထိန်းအုပ်ပြုစုစားသုံး နိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သို့ကိုလက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရာ။ဘမိတို့က။ အထိုက်အလျောက်ပေးကမ်းပြုစုလိုက်ဖြစ်ရှိသည့်အတိုင်း။ လက် ထပ်ပြီးသို့ကို။ လက်ထပ်သည့်အခါ ပေးကမ်းပြုစုပြီး ဖြစ်၍။ သို့ငယ်များ ကို လက်ထပ်သည့်အခါ။ ဘမိမရှိသော်လည်းပေးကမ်းပြုစုရန် ရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၄၆။ ။လက်ထပ်ပြီးမဟုတ်က။မခွဲမဝေနိုင်သည့်အကြောင်း။

မိဘ၂ပါးသေ။သားမရှိသို့များသာရှိချေ၍။တစုံတယောက်သောသို့မျှလက်ထပ်မယူသေးလျှင်။ အမွေပုံပစ္စည်းများကိုမခွဲမဝေရ။ ကြီးသူက ထိန်းအုပ်၍သော်။ ငယ်သူတို့ကိုလုပ်ကျွေးကြည့်ရှုပြုစုနေထိုင်ရမည်။သို့မဟုတ်သေသူ၏ ညီအစ်ကိုတို့ကထိန်းအုပ်ရမည်။ ထိန်းအုပ်နေသည့်အ

တွင်း အရွယ်ရောက်၍လက်ထပ် လင်ယူသော်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေပုံ ပစ္စည်းအနည်း အများကို ထောက်၍။ ဘကြီးဘထွေးတို့က။ သင့်လျော် အောင် ပေးဘွဲ့လိုက်ရမည်။ သင့်လျော် အောင်ဆိုသည့် အကြောင်းမှာ။ လက်မထပ်သေးဘဲကြွင်းကျန်သူတို့ကို။ လက်ထပ်သည့်အခါပေးဘွဲ့ရန် နှင့်ထောက်ချင့်၍ ပေးဘွဲ့လိုက်ရမည်။ 'လက်မထပ်ရသေးသည့်သို့။ တ ယောက်ထက်ပို၍ရှိကအမွေပုံကိုမခွဲမဝေရ။ အစ်မကြီးကဖြစ်စေ။ဘကြီး ဘထွေးကဖြစ်စေ။ သိမ်းထားရမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ လက်မထပ်ရသေးသူတို့ကိုလက်ထပ်သည့်အခါ။ လက်ထပ်ပြီးသူတို့နည်း စရိတ်ကုန်ခံ၍ပေးဘွဲ့ရန်ရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၎၇။ "သို့အများကျန်ရှိကျသည့်အနက်။ သို့တယောံသာလက်ထပ်မယူကြွင်းကျန်သည်ရှိ သော်။အမွေပုံကိုခွဲဝေနိုင်သည့်အကြောင်း။

ဘမိသေဆုံးရာ။ သို့အများကျန်ရှိကြသည်တွင်။ အသိုးအသိုးလက် ထပ်ယူ၍။ သို့တယောက်သာ လမ်မထပ်ရသေးဘဲ ကြွင်းကျန် ခဲ့သော်။ လက်ထပ်ပြီးသို့တို့ကိုလက်ထပ်မင်္ဂလာပြုလုပ်သည့်အခါ။ပေးဘွဲ့ကျကုန် သည့်စရိတ်နှင့်အမျှ။ လက်မထပ်သေးသူသို့ကိုလက်ထပ်ရန် နှုတ်ထားပြီး လျှင်။ကျန်အမွေပုံပစ္စည်းကို။ သို့ရှိသည့်အတိုင်း စေ့စုံအောင်အမွေပုံပြု၍ တစုစီခွဲဝေယူရမည်။ သို့ရှိသမျှလက်ထပ်၍ ပြီးခဲ့လျှင် လည်း။ ၎င်းနည်း တူခွဲဝေယူရမည်။ အံ့ဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သို့မိန်းမဖြစ်၍။ သား ထွေးကဲ့သို့ထိန်းအုပ်လုပ်ကျွေးနိုင်သည်မဟုတ်။ တမိတဘထည်းကဘွား မြင်သည့်သို့းချင်းမှန်ချေသောကြောင့်တည်း။

၎၈။ "ဘမိသေ ဆုံး၍။"သားသို့းတို့အမွေခွဲဝေရသည့်အခါ။ ဘမိတို့၏အစိုးအနှင်အဆောင် အရွက် အသုန်းအဆောင်ကို။ အမွေပုံပြု၍မဝေဘဲချန်လှပ်၍။ ကျန်ပစ္စည်းများကို သားသို့းတို့ရယူနိုင်သည့်အကြောင်း။

ဘမိတို့ သေဆုံးရာ။ အဘကိုင်ဆောင် သည့်သေနတ်။ ထား။လုံ။ ဆေး တံဆေးအိုး။မောင်း။လင့်းကွင်း။ ဖလား။လင်ပန်း။ကြေပြား။ကြေစိမ်းများ ကို။အမွေပုံပြု၍မဝေရ။လုပ်ကျွေးသူသားထွေးကရစေ။ အဘယ် ကြောင့် နည်းဟူ မူကား။ သားကြီးသို့းကြီးတို့ထက် ထူးချွန်၍။ မိဘဝန်ကို ရွက် ဆောင်ရသူသားဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အမိဝတ်ဆင်သည့် အဝတ်အ ထည်ပတီး နားဒေါင်းများကိုလည်း။ ၎င်းသားဧတွေးကပင် သိမ်းယူထားရ မည်။ သိမ်းထားသော်လည်း။ ၎င်းသားထွေး၏မယားနှင့်သို့းတို့ကမဝတ် မဆင်မသုန်းမစွဲမယူမငင်ရ။ ဘမိတို့၏လိပ်ပြာငွေတိုင်ကိုခေါင်းတွင်ဆင့် ၍။ ဘမိအလောင်းကိုတုတ်ကြည်းသင်္ဂြိဟ်သည့်အတွက်။နှမ်တို့က။ ဝက်

ခေါင်ဘူးများနှင့် ပူဇော်လာသည့်အခါ။နွမများကိုညှိမျှသင့် လျော်အောင် အမျိုးထုံးစံနှင့်လျော်စွာ။ဂင်းမောင်ကပေးဝေထိုက်ရမည်။

၆၉။ ။အမိသေ။အဘနှင့်သားဝေရာသောတရားတပါး။

အမိသေ။ ၂ပါးရုံပိုင်ပစ္စည်းများကို။ အဘအပေါ်တွင်သားကအမွေ တောင်းသော်။ဂင်းအဘတွင်နောက်မယားမယူက။မရနိုင်။နောက်မယား ယူလျက်ရှိချေက။အမိသုန်း ဆောင်သည့်အကွင်း အခြည်အထည် အလိပ် များကို။ သားယောကျ်ားသို့အလုံးစုပုံ။ လယ်မြေဥယာန် သက်ရှိသက်မဲ့ ကြေးကျွန်ဆင်မြင်းဇွေငွေကျောက်မြက်တို့ကို ၂ပုံပုံပြီးလျှင်။တပုံကိုသား။ တပုံကိုအဘ။မိရုဘရုပြု၍ခွဲဝေယူစေ။ အဘ့ယ်ကြောင့်နှည်းဟူမူကား။မ ယားကြီးသေဆုံးရောနောက်မယားယူချေသောကြောင့်တည်း။

၇၀။ ။အမိသေ။အဘနှင့်သို့းဝေရာသောတရားတပါး။

အမိသေ။ အဘအပေါ်တွင်သို့းက အမွေ တောင်းသော်။ ဂင်းအဘ နောက်မယားမယူက။မရနိုင်။မယားယူလျက်ရှိချေက။မိမိဝတ်ဆင်သုန်း ဆောင်သည့် အကွင်းအခြည်အထည်အလိပ်များကိုသို့းရစေ။ လယ်မြေ ဥယာန်အကွင်းအခြည်အထည်အလိပ်ဇွေငွေကျောက်မြက်များကိုလည်း။ ၂ပုံခွဲ၍။တပုံကိုလက်ထပ်ပြီးသို့းဖြစ်က။ ပေးစေ။ လက်မထပ်သေးလျှင်။ သိသန့်ခြားနား၍ ဂင်းသို့းတို့ကိုပေးရန် အဘပင် သိမ်းထား။ လက်ထပ် သည့်အခါပေးစွဲစေ။တပုံကိုအဘယူငင်သုန်းစားစေ။

၇၁။ ။အဘသေ။အမိနှင့်သို့းဝေရာသောတရားတပါး။

အဘသေ။ အမိနောက်လင်မယူက။အမွေပုံပစ္စည်း များ ကိုသို့းရထို၍ တောင်းသော်လည်း။ မပေးမဝေရ။ နောက်လင်ယူလျက်ရှိချေက။ လယ် မြေဥယာန်အကွင်းအခြည်အထည် အလိပ် သက်ရှိသက်မဲ့ကြေးကျွန်ဆင် မြင်းကဲ့သို့သားဇွေငွေကျောက်မြက်များကို ၂စုစု၍။ တစုကိုသို့းသို့ပေးစေ။ လက်ထပ်လင်မရှိ သေးလျှင်။ သို့း အစုကို အမိကပင်မှတ်သားသိမ်းထား စေ။ တစုကိုအမိရယူသုံးစားစေ။ လက်ထပ်လင်ပေးသည့်အခါ။သို့းနှည်း များကိုထောက်၍ အမိကခွဲဝေပေးလိုက်စေ။ အဘအစီးအနှင်းအဆောင် အရွက်များမှာ။ သေသူအဘ၏ညီအစ်ကိုများနှင့် ဆက်လက်ချေက။ သို့း မရမယူသာ။ ဘမိနှင့် ဘထွေးတို့ကပင်ရယူစေ။ သူစိမ်းနှင့်ဆက်လက်ချေ က။ အမိမရမယူနိုင်။သို့းပင်ရစေ။

၇၂။ ။အဘသေ။အမိနှင့်သားဝေရာသောတရား။

အဘသေ။အမိနောက်လင်မယူက။အမွေပုံပစ္စည်းများကိုရလိုကြောင်း နှင့်။သားတောင်းသော်လည်း။မပေးမဝေရ။ နောက်လင်ယူချေက။ အဘ အစီးအနင်းအဆောင် အရွက်ကို။ သားအလုံးရစေ။ လယ်မြေဥယာန်အ ကွင်း အခြည် အထည် အလိပ် ဆင်မြင်း ကျွဲနွားသက်ရှိပစ္စည်း။ ဤငွေ ကျောက်မြက်သက်မဲ့ပစ္စည်းများကို။ ထက်ဝက် ညီမျှအောင်ခွဲဝေ၍။ တစုံ ကိုသားရစေ။ငင်းသား အရွယ်မရောက်ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍။အမိနှင့်မကွဲမ ကွာသေးလျှင်။ငင်းဝေပုံကို။ အမိကပင်မှတ်သားသိမ်းထားစေ။ငင်းသား သည်အမိထံမပျော် မနေ။ ဘကြီး ဘထွေး တို့ထံ ပျော်ပိုက် နေထိုင် ချေ သော်။ လက်ခံထိန်းအုပ်သူ ကပင်။ ငင်းအမွေပုံကို မှတ်သားသိမ်းထား စေ။ ငင်းသားလက်ထပ်မယားယူသည့်အခါဖြစ်စေ။ အရွယ်ရောက်၍မိမိ ပစ္စည်းကိုမိမိအုပ်ထိန်းနိုင်သည့်အခါဖြစ်စေ။ ငင်းအမွေပုံကိုပေးအပ်စေ။ တစုမှာအမိကရယူသုံးစားစေ။အမွေပုံကိုသားသို့ပေးသည့်အခါ။ သား အမျာ်ရှိလျှင်။ အနည်းအများကိုထောက်၍။ မှတ်ယူသိမ်းထားသူကညီမျှ အောင်ပေးကမ်းစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမိတွင်နောက်လင် ယူချေသောကြောင့်တည်း။ ငင်းဖြင်အမိနောက်လင်သည်။ သေသူ၏ညီ အစ်ကိုဖြစ်သော်လည်း။ လင်ကြီး၏အစီးအနင်းအဆောင်အရွက်ကို မရ မယူသာ။ သားကပင်အလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သား ရင်းဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၇၃။ ။အမိသေ။ အဘမယားငယ်နေ။မယားကြီးသားနှင့်မယားငယ်သား။ ဝေရာသော တရားတပါး။

အမိသေ။ အဘမယားငယ်ယူသားရှိသည့်နောက်။ အဘနှင့်မိထွေးတို့ ကို။ လင်ပါသားလုပ်ကိုင်ကျွေးမွေး၍အတူနေထိုင်သည့်အတွင်း။ အဘ နှင့်မိထွေးသေ ဆုံးသော်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေဥစ္စာကို။ အထက်သား အောက်သားညီမျှယူစေ။အဘအစီးအနင်းအဆောင်အရွက်မှာ။အဘသေ ဆုံးသည့်အခါ။သားငယ်ဖြစ်သူသည်။လိပ်ပြာငွေတိုင်ကိုခေါင်းတွင်ထား ၍။အလောင်းတွင်စောင့်ထိန်းရန်တာဝန်ရှိသူဖြစ်ချေသောကြောင့်။နောက် သားရစေ။သို့မဟုတ်အဘသေဆုံးသည့်အခါ။ အထက်သားလိပ်ပြာငွေ တိုင်ကို ခေါင်း တွင် ထား၍ စောင့် ထိန်းခဲ့လျှင်။ အထက် သား ပင် ရစေ။ နောက်မယားအသုန်း အဆောင်အဝတ်တန်ဆာတို့မှာ။ နောက်သားရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သားကြီးတွင်အမိသေဆုံး၍။အဘနှင့်ခွဲဝေ

ရယူပြီးဖြစ်၍တည်း။ ၎င်းပြောင်အထက်သားအိုးအိမ် သိုးခြောင်ခိုင်လုံနေထိုင်၍။အဘနှင့်နောက်မယားတို့ကို။ နောက်သားလုပ်ကျွေးပြုရနေထိုင်သည့်အတွင်းမှ။ အဘနှင့်နောက်မယား သေဆုံး၍ခွဲဝေရလျှင်။ ကျန်အမွေကိုလေးပုံပုံ၍။ တပုံကိုအထက်သားရစေ။ သုန်းပုံကိုနောက်သားရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အထက်သားတွင် အမိသေ၍ အဘနှင့်ခွဲဝေသည့်အခါ။ရယူပြီးရှိသည်တကြောင်း။၎င်းပြောင်နောက်သားမှာ။အမိဝန်ကိုရွက်ဆောင်ပြုစုလုပ်ကျွေးရသူဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၎၄။ ။သားသေ၍။ အဘနှင့်ခြွေးမပေါင်းသင်းရာ။ ခြွေးမသားနှင့်။ သားရင်းတို့ဝေရာသောတရားပါး။

အမိသေသားသို့ရှိ။သားကြီးသော။ခြွေးမနှင့်ယောကျ္ဍမပေါင်းဘက်၍။ သားသို့မွေး။ ခြွေးမ။ ယောကျ္ဍမတို့သော။ မယားကြီးသားနှင့်။ ခြွေးမသားတို့ခွဲဝေရန်အကြောင်းမှာ။ မယားကြီးသေသည့်နောက်။ ခြွေးမနှင့်လက်ဆက်သည့်အခါ။ အထက်သားသို့တို့ကို။အမိစုပြု၍။ ရှိဥစ္စာကိုတဝက်သာခွဲဝေပေးကမ်းလျှင်။ အထက်ပါရင်းပစ္စည်းကို။ မယားကြီးသားတဝက်။ ခြွေးမသားတဝက်ရစေ။ ခြွေးမနှင့်ပေါင်းဘက်သည့်အခါ။ မယားကြီးသားများကို။ အမိစုသာမက။ အမွေပြတ်ပေးကမ်းပြီးဖြစ်လျှင်။ ခြွေးမနှင့်ပေါင်းသင်းရာ ပါရှိဖြစ်ထွန်းသည့်ပစ္စည်းများကို။ မယားကြီးသားမရသာလပ်စေ။ခြွေးမသားအလုံးရစေ။တင်မြှောက်လျှင်လည်းနည်းတူဆပ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အထက်သားတို့ကို။ အမွေပြတ်ပေးပြီးဖြစ်၍တည်း။အထက်သားတို့ကိုအမွေပြတ်ပေးပြီးမဟုတ်။အထက်ပစ္စည်းကိုသာ အမိစုပြု၍ ပေးထားလျှင်။ အထက်ပါပစ္စည်းကို အထက်သားတဝက်။ ခြွေးမသားတဝက်။ ခြွေးမလက်ထက်မှ ဖြစ်ထွန်းသည့်ပစ္စည်းကိုငုစုရ၍။ အထက်သားတစု။ခြွေးမသားဒုစုရစေ။ တင်မြှောက်လျှင်လည်းနည်းတူဆပ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ခြွေးမနှင့်မွေးမြင်သည့်သားငယ်မှာ။ဘမိတို့ကိုမသေမီအကြား။ လုပ်ကြွေးရမည့်တာဝန်ရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၎၅။ ။အမိသေ။အဘမယားငယ်နေ။ အဘသေ။မိထွေးတွင်သားမရှိ။ ၎င်းမိထွေးနှင့်အဘပါသားတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

အမိသေ။အဘနောက်မယားနေ။ အဘသေ။မိထွေးတွင်သားမရှိ။၎င်းမိထွေးနှင့် အဘပါသားဝေရာသော တရားဟူသည်ကား။ အဘသေဆုံးသည့်နောက်။ ၎င်းမိထွေးသည်အဘဦးယူခန်နတ်ကမထွက် မသွားရှိနေ

ခဲ့လျှင်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေပုံပစ္စည်းများကို။ လင်ပါသားကခွဲဝေရယူလိုသည်မဆိုနိုင်။အဓိရင်းကဲ့သို့ လုပ်ကျွေးပြုစုနေထိုင်စေ။ မိထွေးသေမှ။ ကျန်ပစ္စည်းကိုအလုံးရစေ။ အဘသေဆုံးရာ။ သေသူ၏ ကိုယ်စားလည့် ဆက်လက်ရန်လည်းမရှိ။ ရှိသော်လည်းဆက်လက်ရန်မပြော၍။သေသူ၏ နတ်တွင် ၎င်းမိထွေးမနေနိုင်။ မိရင်းဘရင်း မောင်ရင်းရှိရာ ပြန်သွားရသော်။ အထက်ပါပစ္စည်းကိုအဆက်သားအလုံးရစေ။ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကိုမိထွေးအလုံးရစေ။တင်မြှောရှိလျှင်လည်းနည်းတူဆပ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အမွေပုံကိုဆက်ခွယ်ခွဲဝေရန်သားသမီးမရှိ။ နောက်ဆက်ရန်လည်း။ ဆက်လက်ထိုက်သူမရှိ။ ၂ ဦးတာဝန်ကင်းလွတ်ချေသောကြောင့် တည်း။ ။လင်သေသည့်နောက်။ဆက်လက်မည်သူရှိ၍ပြောဆိုပါလျက်။ မိထွေးမနေ။ မိရင်းဘရင်းဆွေမျိုးရင်းတို့ထံ ထွက်သွားချေသော်။ ထုံးစံတရားကို ကျူးလွန်သည့်အတွက်။ ပါရင်းပစ္စည်းနှင့်လက်ထက်ပွားပစ္စည်းများပါ။ မိထွေးမရသာလပ်စေ။လင်ပါသားအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။လင်သေဆုံးသည့်နောက်။ သေဆုံးသူ၏ ညီအစ်ကို။ဆိုင်ထိုက်သူတို့ဆက်လက် မည် သူရှိ၍ ပြောဆိုပါ လျက်။ အမျိုးထုံး စံကိုပျက်ကွက်ထွက်သွားချေသောကြောင့်တည်း။

၇၄ ။အဘသေ။အမိနောက်လင်ခံနေ။အမိသေ။ ဘထွေးတွင်သားမရှိ။ ၎င်းဘထွေးနှင့်အမိပါသားဝေရာသည်တရားတပါး။

အဘသေ။အမိနောက်လင်နေ။အမိသေ။ အမိပါသားသည်ဘထွေးရန်နတ်တွင်မနေက။ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို။ မယားပါသား။ မရနိုင်။ ဘထွေးအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။မယားပါသားသည်ဘထွေးရန်နတ်တွင်မ်ဝင်မနေ။သော်သူအဘနှင့်ဘိုးရင်းတို့နတ်တွင်နေ၍။ဘိုးရင်းဘရင်းတို့အမွေကိုခံချေသောကြောင့်တည်း။

(က) မယားပါသားသည်။ ဘထွေးနတ်တွင်နေသည့်အတွင်း။ အမိသေ၍ ခွဲဝေထိုလျှင်။ ဘထွေးဦးယူရန်နတ်က မထွက်မသွား။ ဘထွေးလည်းမယားမယူချေက။အမွေပုံကိုမဝေရ။ သားရင်းအဘရင်းကဲ့သို့ဖြစ်၍။ အဘကပင်သိမ်းထားစေ။ မယားပါသားလည်း။ သားရင်းနည်း အဘကိုလုပ်ကျွေးနေထိုင်စေ။ ဘထွေးသေမှ။ မယားပါ သားအလုံးရစေ။ အမိသေသည့်နောက်။ ဘထွေးနတ်ကထွက်သွားခွဲဝေထိုလျှင်။ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကိုငရုစု၍။ဝစုကိုသား။ ၃စုကိုဘထွေးရစေ။ တင်

မြို့ရှိလည်းနည်းတူဆပ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အ
မိရှိစဉ်။ ဘထွေးနှတ်တွင် ဝင် နေလျက် ရှိချေ သော ကြောင့်
တည်း။

(ခ) အမိရှိစဉ်ဘထွေးနှတ်တွင် ဝင်နေသည်သားမဟုတ်က။ဘထွေး
နှင့်အမိတို့လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို။ မယားပါသားမရှိနိုင်။ဘ
ထွေးအလုံးရစေ။ တင်မြို့ရှိလည်း နည်းတူဆပ်စေ။ အဘယ်
ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဦးယူခုန်နှတ်မရောမစပ်သိုးသန့်ခြား
နားပြီးဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။ အမိပါရင်းပစ္စည်းမှာ။ ဘ
ထွေးဦးယူခုန်နှတ်တွင်ဝင်ပြီးမှ။အမိသေသည့်အခါထွက်သွား
လျှင်။အမိပါရင်းပစ္စည်းကို။ဘထွေးနှင့်မယားပါသားတို့ ၅စု
၍။တစုစီရစေ။ဘထွေးခုန်နှက်တွင်မဝင်သော်လည်း။ငင်းနည်း
ရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမိသေလျှင်သား။ မ
ယားသေလျှင်လင်။အမွေခံဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။

(ဂ) မယားပါသားသည်။ ဘထွေးခုန်နှတ်တွင်နေသည့်အတွင်း။အ
မိသေ၍။ဘထွေးမယားယူချေသော်။ ခုန်နှတ်ကမထွက်သေး
သူဖြစ်၍။ သားရင်းနည်း။ လက်ထက်ပွားအမွေဥစ္စာကို။ ဘ
ထွေးတဝက်။ မယားပါသားတဝက်ရစေ။ အမိပါပစ္စည်းကို
သားအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သားရင်းမ
ဟုတ် သော်လည်း။ သားရင်းကဲ့သို့ခုန်နှတ်က မထွက်ရှိနေ
လျက်။ဘထွေးပြစ်သူမယားယူချေသောကြောင့်တည်း။

၇၇။ ။အဘသေ။ အမိနောက်လင်နေ။ ဘထွေးနှင့် ရသည့်သား အထက်ပါသားတို့ ဝေရာ
သောတရားတပါး။

အဘသေ။ အမိနောက်လင်နေ၍သားသို့မိုးရှိပြီးနောက်။ မိဘ ၂ ပါးသေ။
ပါရင်းနှင့်နောက်ဖြစ်ထွန်းသည့်အမွေများကို။ အဘယ်ကဲ့သို့ခွဲဝေရသ
နည်းဟူမူကား။အမိပါရင်းပစ္စည်းကို ၂ စုစု၍။ အထက်သားတစု။အောက်
သားတစုရစေလည်းဟူ၏။တနည်းကား။အမိပါသားအိုးအိမ်သိုးခြံးခိုင်
လုံ၍။အမိနှင့်ဘထွေးတို့အိုမစွမ်းရှိရာ။ နောက်သားလုပ်ကျွေးပြုစုနေထိုင်
ပြီးမှ။အမိနှင့်ဘထွေးသေ။ အမိပါရင်းအမွေကျန်ရှိရစ်သော်။ ကျန်အမွေ
ကို ၃ စုစု၍။တစုအမိပါသား။ ၂ စုနောက်သားရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်း
ဟူမူကား။ဘမိအိုမစွမ်းရှိရာ။ လုပ်ကျွေးမွေးမြူရသည့်သားဖြစ်ချေသော
ကြောင့်တည်း။

(က) အဓိန္ဒ္ရိယတွေးတို့ပေါင်းသင်းပြီးမှ ဖြစ်ထွန်းရှိသည့် အမွေပုံမှာ။ ဘထွေးချန်နတ်တွင်အဓိပါသားမနေက။ အဓိပါသားမရှိ၍။နောက်သားအလုံးရစေ။ချန်နတ်တွင်နေက။တဓိတဘရင်းသားကဲ့သို့ဖြစ်ချေသောကြောင့်။အဓိပါသားကြီးတစု။ဘတွေးနှင့်ရသည့်သား၂စုရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ တဓိတဘတည်း မွေးမြင်ကြသည့် သားချင်းမှန်သော်လည်း။ညီအငယ်သည်။ ဘဓိအိုမင်းဇရာရှိသည့်အခါ။ ဘဓိတို့နှင့်မကွဲမပြားလုပ်ကျွေးရသူ ဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။ အစ်ကိုမှာလည်း။ချန်နတ်ကမထွက်မသွားနေချေသောကြောင့်တည်း။

၇၈။ ။၂ပါးစုံသားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းတို့ရှိ။ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားနှင့်သားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

ဓိဘတို့တွင်သားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းရှိလျက်။အထူးသူကိုကောက်ယူ၍သားသို့ပြုလုပ်ချန်နတ်တွင်သွင်းထားရာ။ဘဓိန္ဒစ်ပါးသေ။ ကျန်အမွေကို။သားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းတို့နှင့်ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားတို့ညီမျှပြု။ ၎င်းပြင်ဝေဖုံတစုအဘို့ပြု၍ထားပြီးမှ။သားရင်းသို့မဟုတ်ရင်းတို့နှင့်ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားတစုစီယူစေ။ကျန်တစုမှာ။သားငယ်ယူစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားဖြစ်သော်လည်း။ ချန်နတ်တွင်သွင်း၍မကွဲမပြား သားရင်း ကဲ့သို့နေချေ သောကြောင့်။ ဓိရင်းဘရင်းတို့အမွေပြတ်ကင်းချေ၍တည်း။

(က) သားအငယ်ဖြစ်လျက်။ မည်သည့်အတွက်နှင့်နှစ်စုရယူချေသနည်းဟူမူကား။ ဘဓိအိုမစွမ်းရှိသည့်အခါ။ သားအငယ်လုပ်ကျွေး။ ဘဓိသေလွန်ခဲ့လျှင်လည်း။ သားအငယ်ကပင်ဘုတ်ကြည်းသင်္ဂြိုဟ် ရဖြဲထုံးကို ထောက်၍။ ၂စုရနိုင်ချေသတည်း။ သို့ဖြစ်လျက်။ မည်သည့် အတွက်ကြောင့်အမွေ ရထိုက်ချေသနည်းဟူမူကား။ လက်ထပ်လင်မယူသေး။ ဘဓိနတ်ကမထွက်သေးသည့် အခါ ဖြစ်၍ တကြောင်း။ လက် ထပ်လင်ယူ သော်လည်း။ လင်သေ၍ဖြစ်စေ။ရှင်းကွာ၍ဖြစ်စေ။ ဘဓိနတ်သို့ပြန်လာဝင်နေသောကြောင့်။ သို့ဖြစ်သော်လည်း ဘဓိအမွေကိုရနိုင်သည်။ လက်ထပ်လင်ရှိသည်ဖြစ်စေ။မရှိသည်ဖြစ်စေ။ဘဓိနတ်တွင်မနေက။ သို့ရင်း မှန်၍သော်လည်းမရနိုင်။ အဘယ်

ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ခုနှနှတ်က ထွက်သွားချေပြီဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၅၉။ "အမိသေ။ အဘမယားငယ်နေ။မယားပါသား။ လင်ပါသား။နှစ်ပါးစုံသားခဲ့ဦးတို့။ ဝေရာသောတရားတပါး။

အမိသေ။ အဘမယားငယ်နေ။ မယားပါသား။ လင်ပါသား။ ၂ပါးစုံသားခဲ့ဦးတို့ဝေရာသည်တရားဟူမူကား။ မယားပါသား။ ဘထွေးခုနှနှတ်တွင်မနေက။လက်ထက်ပွားဥစ္စာကို။ ၎င်းသားနှင့်မဆိုင်ကင်းပြတ်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘထွေးခုနှနှတ်တွင်မပါမဝင်။ အဘရင်း၏ခုနှနှတ်တွင်နေချေသောကြောင့်တည်း။

(က) လင်ပါသားမှာ။ အဘခုနှနှတ်က မထွက်မသွားနှိုင်။ ၂ပါးစုံသားနှင့်အတူအဘခုနှနှတ်တွင်ရှိနေရချေ၍။ အမွေပုံကိုခုစုစု။ တစုအဘပါသားရစေ။ ၂စုကို။ ၂ပါးစုံသားရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ၂ပါးစုံသားသည်ဘမိနှင့်မကွဲမပြား။ ၎င်းဘမိဝန်ကိုရွှက်ဆောင်ရသောကြောင့်တည်း။

(ခ) မယားပါသားဘထွေးခုနှနှတ်တွင်ရှိနေချေက။ အမွေပုံကို ၄စုစု၍။လင်ပါသားတစု။မယားပါသားတစု။ ၂ပါးစုံသား၂စု။ ရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။မယားပါသားမှာ။ ဘထွေး ခုနှနှတ်တွင်နေ၍ အဘရင်း၏အမွေကို။ ပြတ်ကင်းချေသော ကြောင့်တည်း။ အမိပါရင်းအမွေမှာ။ အမိပါသား ဘထွေးခုနှနှတ်တွင်နေသည်ဖြစ်စေ။မနေသည်ဖြစ်စေ။ မကင်းမပြတ်နှိုင်။ မယားပါအမွေပုံကိုခုစုစု၍။ တစုမယားပါသား။ ၂စုကို။ နောက်လင်နှင့်မွေးမြင်သည့် ၂ပါးစုံသားရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဘအမိအိုမစွမ်းရှိသည့်အခါ။ လုပ်ကျွေးရမည့်တာဝန်။သေလျှင်။သင်္ဂြိုဟ်ရမည့်တာဝန်ရှိချေသောကြောင့်။ နောက်လင်နှင့် မွေးမြင်သည့် ၂ပါးစုံသား၂စုရနှိုင်ချေသတည်း။

(ဂ) မယားပါသားဘထွေးခုနှနှတ်တွင်မနေက။ ဘထွေးပါရင်းအမွေကို မယားပါသားမရနှိုင်။ ခုနှနှတ်တွင် နေချေသော်။ ဘထွေးပါရင်းအမွေကို၆ပုံပုံ၍။ ၃ပုံကို ၂ပါးစုံသားရစေ။ ၂စုကိုဘထွေးပါသားရစေ။တစုကိုမယားပါသားရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ လင်ပါသားမှာ။ အဘမယားယူစဉ်

အမွေစုတဝက်ကိုရယူပြီ။မယားပါသားမှာလည်း။ဘဏ္ဍာငွေးချန်နတ်တွင်နေ၍။ အဘရင်း၏ အမွေကို ပြတ်ကင်းပြီ ဖြစ်သောကြောင့်။ အထက်ခွဲဝေသည့် အတိုင်း အမွေပုံကို ရှိုင်ချေသတည်း။ ၂ပါးစုံသားဥစ္စာရသည့်အကြောင်းမှာ။ ဘမိအိုမစွမ်းရှိရာလုပ်ကျွေးရန်တာဝန်။ သေလွန်ရာ။ သင်္ကြိုတ်ရန်တာဝန်ရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၁၀။ ။သားကြီးသားလပ်တို့သေ။ ၎င်းတို့သားသျှီးကျန်ရှိသည့်နောက်။ဘိုးဘွားတို့သေကျန်ရှိရစ်သည့် သားရင်းသျှီးရင်းများနှင့်။မြေရင်းတို့ခွဲဝေရာသောတရားတပါး။

သားကြီးသားလပ်တို့သေ။ ၎င်းတို့သ်ားသျှီးကျန်ရှိရစ်သည့် နောက်။ ဘိုးဘွားတို့သေ။ သားငယ်သားထွေးတို့ကျန်ရှိရစ်ရာ။ ဘိုးရင်းဘွားရင်းတို့အမွေကို။ သားငယ်သားထွေးတို့နှင့် မြေးရင်းတို့ဝေရန်အကြောင်းမှာ။ ဘိုးဘွားတွင် သားရှိသမျှ တစုစီပြု၍။ ဘိုးဘွားတို့အစုံတစုစုပုံပြီးနောက်။ သားရင်းသေ၍ ကျန်ရှိရစ်သည့်မြေးတို့ကတစု။ ဘိုးဘွားတို့၏သားရင်းများကတစုစီကောက်ယူ။ ကျန်ဘမိတို့ အစုကိုသားထွေးရစေ။ မြေးဖြစ်သော်လည်း။အစုမပေးမနေသာ။ ၎င်းအဘရရန် အစုကို။ ၎င်းမြေးတို့ရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သေလွန်သည့်သားမရှိလျှင်။၎င်းမြေးပင်။အမွေခံထိုက်ချေသောကြောင့်တံည်း။

၁၁။ ။မိဘ၂ပါးမသေမီကဖြစ်စေ။ သေပြီးနောက်မှဖြစ်စေ။သားသေ၍မြေးကျန်ရှိရစ်ရာ။ မြေးမနှင့်သားရင်းသျှီးရင်းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

သားသေသည့်နောက်။ မြေးမတွင်သားသျှီးမရှိသော်လည်း။ ယောကျ္ဘမချန်နတ်ကမထွက်မသွား။ နောက်လင်မယူနေချေက။ ၎င်းလင်ရထိုက်သည့် အမွေပုံကို။ မြေးမရယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ ကား။ ယောကျ္ဘမချန်နတ်ကမထွက်သောကြောင့်။ မိရင်းဘရင်းတို့အမွေကိုမရှိုင်။ ယောကျ္ဘမအမွေကိုသာလင်၏ ကိုယ်စား ရှိုင် ချေသတည်း။ ။ ယောကျ္ဘမချန်နတ်ကထွက်သွားသော်။ သားသျှီးရှိသည်ဖြစ်စေ။ မရှိသည်ဖြစ်စေ။ ယောကျ္ဘမအမွေကိုမြေးမမရှိုင်လပ်စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။လင်ချန်နတ်တွင်မနေ။ သေသူ၏လင် အနွယ်ကို မစောင့်ထွက်သွားချေသောကြောင့်တည်း။

၁၂။ ။သားရင်းသျှီးရင်းမှနုတ်လျက်။ဘမိတို့အမွေကိုမခံရသည့်တရားတပါး။

သားရင်းဖြစ်လျက်။ ဘမိနတ်တွင်မနေ။ အခြားသူနတ်သို့လိုက်ပါနေထိုင်ချေသော်။ဘမိအမွေကိုမရသောကင်းဖြတ်စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း

ဟူမူကား။ဘမိတို့၏အမျိုးအနွယ်ကို။မစောင့်မရှောက်ဘမိဝန်ကိုမရွက်မ
ဆောင်ထွက်သွား။ပျော်ပိုက်ရာနေထိုင်ချေသောကြောင့်တည်း။

(က) သမီးမှာလည်း။ ၎င်းနည်းထွက်သွား၍။ အခြားသူနှတ်တွင်နေ
ထိုင်ချေက။ဘမိအမွေကိုမရနိုင်။ ထွက်သွားသည့်သားကဲ့သို့ကင်းပြတ်
စေ။၎င်းပြင်သမီးတွင်လက်ထပ်လင်ယူ၍လက်ထပ်စဉ်အခါ။ အထိုက်အ
လျောက်ဘမိတွင်ရှိပစ္စည်းကို။ အခြားသားများနှင့်တူမျှ လောက်အောင်
ပေးဘွဲ့လိုက်၍။ လင်၏ချန်နှတ်သို့လိုက်ပါနေထိုင်ချေက။ ဘမိတို့အမွေကို
မရသောကင်းပြတ်စေ။ ကင်းပြတ်စေဆိုသော်လည်း။အကွင်းအခြည်။ အ
ထည်အလိပ်။ ရွှေငွေနွားကျွဲများကိုခွဲဝေပေးဘွဲ့၍။ ဥယာန်လယ်ယာကိုင်း
ကျွန်းမိုးမြေတို့ကို မပေးမဘွဲ့သေးက။ ၎င်းမပေးမဘွဲ့ သေးသည့်ပစ္စည်း
အပေါ်တွင်မကင်းမပြတ်သာ။ သားကြီးသားလပ်တို့နည်း တစုရစေ။အ
ဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ဥယာန်လယ်ယာကိုင်းကျွန်းမိုးမြေကို။ဘမိ
တို့ရှိစဉ်မပေးမဝေသေးသော ကြောင့်တည်း။၎င်းပြင်နွားကျွဲမြင်းဆင်ရွေ
ငွေပစ္စည်းအများရှိလျက်။ လက်ထပ်သည့်အခါ။ အထိုက်အလျောက်မ
ပေးမဘွဲ့သေးလျှင်။ ၎င်းပစ္စည်းများကိုလည်းအမွေပြတ်စေမဆိုရ။လက်
ထပ်ရာပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းကိုရှိမ်၍။အမွေပုံတစုခွဲဝေပေးကမ်းစေ။

၈၃။ ။သားရင်းသို့ရင်းမှန်လျက်။ အမွေမခံထိုက် အောင်ပြုရှိပယ် ရှားပြီးမှ။ ဘမိမသေမီ
အမွေခံထိုက်အောင်ပြုပြန်ရှိ။အမွေခံရာသည့်တရားတပါး။

သားရင်းမှန်လျက်။ဘမိချန်နှတ်ကထွက်သွား၍။ အခြားချန်နှတ်တွင်
ဝင်နေပြီးနောက်။အခြားချန်နှတ်ကထွက်၍ ဘမိချန်နှတ်သို့ပြန်ဝင်။အခြား
သားသို့မိုးတို့နည်း ဘမိဝန်ကို ရွက်ဆောင်ပြန်ချေက။ သားရင်းသို့ရင်း
တို့ချင်း။ခွဲဝေရန်တရားထုံးလာရှိသည့်အတိုင်းအစုမှန်ရာရစေ။

၈၄။ ။အဘိုးသေဘွားမဲ့နောက် လင်နေ။ နောက်သား နောက်သို့မရှိ။ အဘွားသေ။ အဘိုး
ထွေးနှင့်အဘွားပါရင်းမြေးတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

ဘွားမပါရင်းအမွေကို။ ၎င်းဘွားမတွင်ဘိုးထွေးနှင့်သားသို့မရှိသော
ကြောင့်။ဘိုးထွေးမရနိုင်။အဘွားပါရင်းအမွေကိုမြေးကအလုံးရစေ။လက်
ထက်ပွားပစ္စည်းမှာ။ ဘိုးထွေးချန်နှတ်တွင် အဘွားပါရင်းမြေးမနေကမရ
နိုင်ကင်းပြတ်စေ။ ဘိုးထွေးချန်နှတ်တွင် နေချေသော်။ လက်ထက်ပွား
ကိုငှစုစု၍။ဥစုကိုဘိုးထွေးယူစေ။ တစုကိုအဘွား ပါရင်းမြေးယူစေ။အ
ပစ္စည်းဘွားသေသည့် နောက်မခွဲမဝေမီ။ ဘိုးထွေးနောက်မယားယူချေ
က။မြေးဖြစ်သည်ဟူ၍တဝက်မပေးလိုမဆိုသာ။ သားရင်းကဲ့သို့ဘိုးထွေး

ခဲ့နှစ်တွင်နေသူဖြစ်၍။လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို ၂ပုံပြုတပုံကိုဘိုးထွေး။ တပုံကိုအဘွားပါရင်းမြေးရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ဘိုးထွေး နှစ်တွင်ဝင်နေ၍။အဘရင်း၏အမွေကိုကင်းပြတ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၈၅။ ။ဘွားမသေ။ အဘိုးနောက်မယားနေ။ အဘိုးသေ။ဘွားထွေးနှင့်အဘိုးပါမြေးဝရာသောတရားပါး။

ဘွားမသေသည့်နောက်။အဘိုးနောက်မယားနေ။အဘိုးသေ။အဘိုးပါရင်းမြေးနှင့်။ဘွားထွေးတို့ဝေရာသည်တရားမှာ။ဘွားထွေးတွင်သားသမီးမရှိသော်လည်း။ အဘိုးဆုန်နှစ်မှဘွားထွေးမထွက်မသွားက။ အဘိုးပါရင်းအမွေကိုခုစုရ၍။၂စုကိုအဘိုးပါရင်းမြေး။တစုကိုဘွားထွေးရစေ။အဘိုးသေသည့်နောက်။ မခွဲမဝေမီဆုန်နှစ်မှထွက်သွားက။အဘိုးပါရင်းအမွေကို။ဘွားထွေးမရှိနှင့်ကင်းပြတ်စေ။အဘိုးနှင့်ဘွားထွေးလက်ထက်ပွားအမွေမှာ။အဘိုးဆုတ်နှစ်မှတွားထွေးမထွက်မသွားက။အဘိုးပါရင်းမြေးဝကောင်းရကောင်းသည်မဆိုသာ။ဘွားထွေးသေမှအလုံးရစေ။ အဘိုးထွင်ညီအစ်ကိုဆက်လက်ထိုက်သူရှိလျက်။ ဘွားထွေးသည်။ ဆက်လက်ထိုက်သူ ညီအစ်ကိုတို့နှင့် မဆက်မလက်။ အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်၍။ အဘိုးဆုန်နှစ်မှ ဘွားထွေးထွက်သွားချေက။ လက်ထက်ပွားပစ္စည်း မှန်သော်လည်း။ဘွားထွေးမရှိနှင့်။ အဘိုးပါရင်းမြေးအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမျိုးထုံးစံကို ဖျက်ကွက် ထွက်သွားချေ သောကြောင့်တည်း။

(က) အဘိုးသေဆုံးရာ။ ဆက်လက် ထိုက် သူမကျန်မရှိ။ ရှိသော်လည်း။ ဆက်လက်ရန်အကြောင်းကိုထုံးစံတရားနှင့်လျော်စွာမပြောမဆို၍ထွက်သွားရချေသော်။ အမျိုးထုံးစံကိုဖျက်ကွက်ထွက်သွားသည်မဆိုသာ။လက်ထက်ပွားအမွေပုံကို၄စုစု၍။ ၃စုကိုဘွားထွေး။ တစုကိုအဘိုးပါရင်းမြေးရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။၂ဦး၂ဘက်သားတို့ပင်အမျိုးထုံးစံကိုမဖျက်မကွက်စောင့်ရှောက်ကြလေသောကြောင့်။ အစုမှန်ရာရှိနှင့်ချေသတည်း။

၈၆။ ။ဘမိဂ္ဂိစဉ်သားသီးခြားနေ။ လယ်ယာဥယာနိကျွန်းမြင်းဆင်တို့ကို။ ပေးကမ်းလုပ်စားစေသည့်အတွင်း။ဂင်းသားသေ။ခြွေးမဘွင်အမွေခံသားသို့းမှကျန်မရှိ။ ခြွေးမလက်တွင်။ အထက်ပေးထားသည့်ကျွန်းမြင်းဆင်တို့ကို။ယောဏမကပြန်၍ယူရာသည့်တရားတပါး။

သားနှင့်ခြွေးမကို။လက်ထပ်၍ဦးယူခုနှစ်တ်သွင်းသည့်အခါ။ ပေးတွဲသည့်ပစ္စည်းမှန်က။သားသေသော်လည်းအထက်ကပေးတွဲသည့်ပစ္စည်း

ကို။ယောကျ်ားတို့ပြန်၍မယူသော။ ခမ်းဝင်ပြု၍ ဦးယူခုန်နတ် သွင်းရာပေးတဲ့ သည့်ပစ္စည်းမှန်သောကြောင့်။ခြွေးမအလုံးရေစေ။ ခေတ္တ လုပ်စား ရန်သာ ပေးထားလျှင်။သားသေ၍ပြန်ယူကိုက။ မပေးလိုဟူ၍ ခြွေးမမငြင်းသော။ ခေတ္တပေးထားသည့်ပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့်။ ယောကျ်ားမကပြန်၍ယူစေ။ ဦးယူခုန်နတ်သွင်းရာ ပေးတဲ့သည့်ပစ္စည်းဖြစ်၍။ ယောကျ်ားမ ကမပြန်မယူ သာဆိုသော်လည်း။ ယောကျ်ားမတွင် ဆက်လက်ရန်သားရှိလျက်။ ထုံးစံနှင့်လျော်စွာဆက်လက်ရန်မပြော။ သို့မဟုတ် ဆက်လက်ရန်သား မရှိ၍ခြွေးမမပျော်ဖိုက်နှိုင်သောကြောင့်။ ယောကျ်ားမ ခုန်နတ်က ထွက်သွား ချေသော်။ ထွက်သွား လေသည်ကိုဟူ၍။ ပေးတဲ့သည့် ပစ္စည်းများကို။ ယောကျ်ားမမပြန်မယူသော။ယောကျ်ားမနှင့်ကင်းပြတ်စေ။

၈၅။ ။ဇင်းနည်းသားကိုလက်ထပ်မယ်ဟုပေး၍။ဇင်းသားနှင့်မိရင်ဘရင်းတို့သော။မိရင်းဘရင်းတို့တွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်သားနှင့်။သေသည့်သားတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်မယားတို့။ အထက်ပေးဘဲ့သည့်ပစ္စည်းကို။ရရာမရရာသောတရားတပါး။

သားကိုလက်ထပ်မယားပေးရာ။ ဦးယူခုန်နတ်သွင်းသည့်အခါ။ သက်ရှိသက်မဲ့ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ပေးဘဲ့ပြီးနောက်။ပေးဘဲ့သည့်သားနှင့်ဘမိတို့သော။ဇင်းပေးဘဲ့သည့်ပစ္စည်းကို။ ဘမိတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်သားသို့မိုးတို့ကတော်ဇင်းရမ်းလျှင်။ဦးယူခုန်နတ်သွင်းရာပေးဘဲ့ပြီးဖြစ်၍။ လင်မရှိသော်လည်း။မွေးပေါက်ဖေါ်တို့မရမယူနိုင်။ ကျန်ရှိရစ်သည့်မယားလက်စွင်ရှိရင်းအတိုင်း။ဇင်းမယားကရစေ။သို့သော်လည်း။ ဇင်းမိန်းမတွင်လင်သေဆုံးရာ။လင်၏ညီအစ်ကိုအလွတ်သူတို့က။ ဆက်လက်ထိမ်းမြားရန်ထုံးစံနှင့်ကျလျှင်စွာပြောဆိုပါလျက်။ ငြင်းပယ်ထွက်သွားဖေချသော်။ပေးဘဲ့သည့်

[illegible]ကိုသာမဟုတ်။ရှိပစ္စည်းကိုအလုံးစုပို၍။သေသူ၏ညီအစ်ကိုများသို့ ထွက်သွားစေ။

။သားကိုလက်ထပ်ပြီးနောက်။လက်ထပ်သည့်သားနှင့်ဘမိတို့သော။ဘမိတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့်သားသို့နှင့်ခြွေးမတို့။အမွေဝေရာ။မဝေရာသည်တရားတပါး။

[illegible]ကိုလက် ထပ်ပြီးနောက်။ ဇင်းသားနှင့် ဘမိတို့သော။ ဇင်ဘမိတို့ [illegible]နှင့်ရှိရစ်သည့်သားသို့နှင့်ခြွေးမတို့ဝေရာသည်တရားမှာ။ အမွေမခွဲ မဝေဘဲ။ယောကျ်ားမခုန်နတ်မှ ခြွေးမမထွက်မသွားချေက။ သားရင်းရှိသည့် နည်းယောကျ်ားမတွင်ကျန်ရှိရစ်သည့် သားနှင့်ခြွေးမတို့အ မွေစုမှန်ရာခွဲဝေ ရမည်စေ။ မဝေမီထွက် သွားချေက။ ယောကျ်ားမ အမွေကို ခြွေးမရကောင်း သည်မဟုတ်သော်လည်စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ခုန်နတ်ကထွက် [illegible]ပြီးကင်းပြီးဖြစ်ခြေသောကြောင့်တည်း။

၈၉။ "သို့းကိုလက်ထပ်၍ လင်နောက်သို့လိုက်သွားပြီးနောက်။ ငှဲးလင်သေ။ မိရင်းဘရင်း တို့အမွေကိုခံရာမခံရာ သည်တရားတပါး။

သို့းကိုလက်ထပ်လင်ပေး၍လင်၏ နောက်သို့လိုက်သွားပြီးမှ။ လင်သေ ဆုံး၍ဘမိနှတ်သို့ပြန်ဝင်လာသော်။ မိရင်းဘရင်းတို့အမွေကိုခံယူစေ။ ခံယူ သည့်အခါ။ အထက်လက်ထပ်ရာပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းများအတွက်။ ငှဲး အစုတွင်ခွန်မ်၍။ပေါက်ဖော်ချင်းအစုသက်ရာပေးဝေစေ။

၉၀။ "သားငယ်သည်။ဘမိတို့အစုကို ရသင့်သည်ဟူ၍ထုံးဟောင်းရှိလျက်။ငှဲးဘမိတို့အစု ကို။သားကြီးသားလုပ်တို့ခံယူနိုင်သည့်တရားတပါး။

ဘာသာတရားတွင်အမွေခွဲဝေသည့်အခါ။သားငယ်မှာ။ အစ်ကိုအစ် မတို့ဝေပုံကဲ့သို့ဝေပုံတစုပြင်။ ဘမိတို့အစုတစုကိုပို၍ရရန်တရားရှိသော် လည်း။ငှဲးသားငယ်သည်။ အိုမစွမ်းရှိသူဘမိတို့ကိုမလုပ်မကျွေး။ သေ လွန်သည့်အခါ ငှဲးတာဝန်ထား၍ မသကြိုဟ်လိပ်ပြာငွေတိုင်ကို လည်း ဥက္ခောင်းတွင် မဆင်မထားလွတ်လပ်ရာနေးသော ကြောင့်။ သားကြီး သားလပ်တို့ကဘမိတို့ကို လုပ်ကျွေးပြုစု။ ဘမိတို့သေလွန်ရာ။ငှဲးတို့သာ တာဝန်ထား၍။ ဘုတ်ကြည်းသကြိုဟ်လိပ်ပြာငွေတိုင်ကို။ ငှဲးသားကြီး သားလပ်တို့ဥက္ခောင်တွင်ဆင်၍လုပ်ကျွေးပြုစုဘုတ်ကြည်းသကြိုဟ်ရချေ သော်။ဘမိအစုကိုသားငယ်မရနိုင်။ လုပ် ကျွေးပြုစုရသူ သားကြီးသား လပ်တို့ကရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သားငယ်ဖြစ်သူ။ ဘာ သာတရားကိုပျက်ကွက်ချေသောကြောင့်တည်း။

၉၁။ "သို့းကိုလက်ထပ်လင်ပေး၍။လင်နောက်သို့လိုက်သွား။ ၄င်းလင်နှတ်တွင်ရှိနေသည့် အတွင်း။မိရင်းဘရင်းတို့သေ။ကျန်အမွေကိုရရာမရရာသည်တရားတပါး။

သို့းကိုလက်ထပ်၍ လင်နောက်သို့ လိုက်သွား။ လင်ခန်နှတ်တွင်ရှိနေ သည့်အတွင်း။ မိရင်းဘရင်းတို့သေ။ကျန်အမွေပုံကိုခွဲဝေကြရာ။ ဘမိပိုင် ကျန်ရှိရစ်သည့်ပစ္စည်းလယ်မြေဥယာန်ကိုင်းကျွန်းဆိုးမြေ များရှိ၍။ လက် ထပ်လင်ပေးသည့်အခါ။ထိုမြေလယ်ယာတို့ကို၊အခြားသားသို့း တို့နှင့်တူ မျှအောင်မပေးမဘွဲ့ဘဲ။ ရွှေငွေပစ္စည်းအကွင်းအခြည်။ အထည်အလိပ်ကို သာပေးဘွဲ့လိုက်လျှင်။ မပေးမဘွဲ့သေးသည့်မိုးမြေ လယ်ယာတို့ကို။သား ကြီးသားလပ်သားငယ်တို့နှင့်။ အစုမှန်ရာတစုထား၍ ပေးဝေစေ။ရွှေငွေအ များကျန်ရှိ၍။ အသီးသီးလက်ထပ် လင်မယားပေးမြားသည့်အခါ။ သား သို့းတို့ကိုအစေ့အစုံပေးဘွဲ့ပြီးဖြစ်က။ မပေးမဘွဲ့ဘဲ ဘမိလက် တွင်ကျန်ရှိ သည့်ရွှေငွေပစ္စည်း သက်ရှိသက်မဲ့များကိုလည်း။ သားကြီး။ သားလပ်။ သားငယ်။သို့းကြီး။သို့းလပ်။ သို့းငယ်တို့အစုတစုစီထား၍။ငှဲးသို့းတစုရ

စေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။လက်ထပ်လင်ပေးမြားထိုက်ပါသော်လည်း။သို့ရင်းဖြစ်သည့်အတိုင်း။ အမွေခံထိုက်ချေသောကြောင့်ပေးဝေရာသတည်း။ သို့သော်လည်း။ သို့ကိုလက် ထပ်သည့်အခါပေးဘွဲ့ထိုက်သည့် ပစ္စည်းများ၍။ အမွေပုံကျန်ပစ္စည်းနည်းပါး။သို့မဟုတ်မပေးမဘွဲ့ရသေးသည့်သားသို့တို့ကို။ ပေးဘွဲ့ပြီးသို့နည်းပေးဘွဲ့ လောက်ရုံမျှသာရှိခဲ့လျှင်။ ထပ်မံခွဲဝေစေမဆိုသာ။ အထိုက်အလျောက် ပေးဘွဲ့ပြီးဖြစ်၍ပြတ်ကင်းစေ။

၉၂။ ။ဘမိုပါးသေသည့်နောက်။ သားရင်းသို့ရင်းတို့သေ။ ခွေးမနှင့် သွက်တို့ဝေရာမ ဝေရာ။ရရာမရရာသည်တရားတပါး။

ဘမိုပါးသေဆုံးသည့်နောက်။ သားရင်းသို့ ရင်းတို့သေ။ ခွေးမနှင့် သမက်တို့ကျန်ရှိရစ်ရာ။ခွေးမဖြစ်သူယောကျ်ားမခုန်နတ်ကမထွက်မသွား။ သွက်တွင်လည်းသားသို့မရှိဖြစ်ချေက။ ယောကျ်ားမအမွေကိုသွက်မရနိုင်ခုန်နတ်တွင်နေ သူခွေးမ အလုံးရစေ။ တင်မြှောရှိလျှင်လည်း နည်းတူဆပ်စေ။ခွေးမသွက်တို့တွင်။ သားသို့ရှိချင်းရည်တူကြောက။ သားရင်းသို့ရင်းတို့ကိုလက်ထပ်၍ခုန်နတ်သွင်းသည့်အခါ။ဘမိုတို့ကပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းကိုနှိမ်၍။ခွေးမသားကား ရ။ သမက်သားတံစဉ်ရစေ။ ခွေးမတွင်သားသို့မရှိ။သွက်တွင်သာသားသို့ရှိချေသော်။ လက်ထပ်ရာပေးဘွဲ့သည့်ပစ္စည်းကိုနှိမ်၍။ ကျန်အမွေပုံကို ညီမျှရယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ခွေးမတွင်သားသို့ရှိက။ သားရင်းကိုယ်စားဘိုးဘွား တို့ကိုလုပ်ကျွေးရမည့်။ မြေးရှိချေ၍ ရရှိနိုင်သည်။ခွေးမတွင်လုပ်ကျွေးမည့်မြေးမရှိချေက။ သွက်တွင်မြေးရင်းရှိချေသောကြောင့်။ ခွေးမနှင့်သွက်တို့ညီမျှရနိုင်ကြချေသတည်း။

မြေးချင်းဝေရာသောတရား။

၉၃။ ။အမွေရှင်ဘမို ပါးသေသည့်နောက်။ သားသို့တို့သေ။ ဂင်းသားသို့တို့သေဆုံးကြသည့်နောက်။မြေးချင်းဝေရာသောတရားတပါး။

အမွေရှင်ဘမိတို့နှင့်သားရင်းသို့ရင်းတို့ သေ။ ဂင်းသားသို့တို့က မွေးဖြားခဲ့သည့်မြေးတို့သာကျန်ရှိရစ်၍။ ဘိုးဘွားတို့အမွေကိုမခွဲမဝေရကျန်ရှိရာ။သားကြီး။သားငယ်။သားလပ်တို့နှင့်။ သို့တို့ဝေပုံအစုထားရန်ပြုသည့်အတိုင်း။ အမွေပုံကို သားသို့ရှိသည့်အလိုက်အမွေရပြု၍။ဂင်းတို့အစုများကိုမြေးဖြစ်သူတို့အစုမှန်ရာ ယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း

ဟူမူကား။ဘဲမိအမွေကို။သားဘွိုးရှိက။ငင်းသားဘွိုးတို့ခံယူထိုက်ချေသော ကြောင့်တည်း။

၉၄။ "မြစ်ချင်းဝေရာသောတရားတပါး"

မြေးချင်းဝေရာသော တရားလမ်းအတိုင်း။ ငင်းတို့ဘမိ ဘိုးဘွားခံယူ ထိုက်သည့်အမွေကို။အစုမှန်ရာဆက်လက်ခံယူစေ။

၉၅။ "သားမြေးမြစ်တို့အမွေကို" ဘမိဘိုးဘွားတို့နှင့်အဘေးတို့က၊ခံယူထိုက်သည့်တရား တပါး။

သားမြေးမြစ်တို့အသီးအခြား လင်မယားရ၍ နေထိုင် ကြပြီးနောက်။ ငင်းသားမြေးမြစ်တို့သေဆုံးကြရာ။ အမွေခံသားမြေးမကျန်မရှိ။ ဘမိတို့ သာရှိချေက။ငင်းသားမြေးမြစ်တို့ အမွေကို။ဘမိတို့ခံ ယူစေ။ ဘမိမရှိဘိုး ဘွားသာရှိချေက။ငင်းဘိုးဘွားတို့ပင်ခံယူစေ။ဘမိဘိုးဘွားတို့မရှိအဘေး သာရှိချေက။ ငင်းအဘေးခံယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မြစ် ကြီး ၅သွယ်မြစ်ငယ် ၅ရာတို့မှ။ စီးဆင်းသောရေသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်၍ စီးဆင်းရန်မရှိသည့်အခါ။ မဟာဝဲဩဃမှမှုတ်လွှင့်သဖြင့်ပြန် လှန်၍ ဆန်တက်ရသေးသကဲ့သို့။ အမွေခံသားမြေးမြစ်မရှိ၍ခံယူထိုက်ချေ သတည်း။

၉၆။ "ဘမိနှစ်ပါးရှိစဉ်။ သားကြီးသို့ကြီးတို့အသီးစား၍အခြား နေ ရာနှိုက်။ လယ်မြေ ဥယျာန် ကျေးကျွန်ဆင်မြင်း သက်ရှိသက်မဲ့ကို။ အပိုင်မပေးဘဲသီးခြားယူ၍လုပ် ဆောင်သုံးစားရာ။ ဘမိ၂ပါးသော။ မွေးပေါက်ဖေါ်တို့နှင့် ဝေရာမဝေရာသည့်တ ရားတပါး။

ဘမိ၂ပါးရှိစဉ်။ သားကြီးသို့ကြီးတို့ကို လက်ထပ်မင်္ဂလာပြု၍ ဦးယူ ခွန်နှတ်သွင်းသည့် အခါများတွင်။ ပေးစွဲသည့်အခါများတွင်။ ဘမိသေ ဆုံးသည့်နောက်။ အခြားသားသို့တို့က။ဝေကောင်းရကောင်းသည်မဆို သာ။လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရာ။ ဦးယူးခွန်နှတ်သွင်းရာ။ပေးစွဲခဲ့လျှင်။ အပိုင် လက်ရောက်ရပြီးဖြစ်၍ပြတ်ကင်းစေ။ ခေတ္တဟူ၍ သုန်းဆောင်လုပ်စားနေ က။မည်မျှနှစ်ရှည်ကြာသော်လည်း။ လက်ရှိနှစ်ပေါင်းရှည်ကြာသည်ဟူ၍ မဆိုသာ။ သားချင်းမွေးပေါက်ဖေါ်အမွေခံတို့က။ ခွဲဝေရန်ပြောဆိုသည့် အခါ။အစုမှန်ရာခွဲဝေရယူစေ။

၉၇။ ။သားလမ်။ သို့းလမ်။ သားငယ်။ သို့းငယ်တို့သိုးခြံးယူ၍။ ဘဒိအမွေကိုသုန်းစား လုလ်ကိုင်နေရာ။ဘဒိ၂ပါးသော။ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

အထက်ပုန်မထွင်။ ပြမ္ဘာသည်နှင့်လျော်စွာ။ ၎င်းနည်းကိုထောက်၍ခွဲဝေရယူစေ။

၉၈။ ။ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားနှင့်။သားရင်းသို့းရင်းတို့ဝေယူရာသည့်တရားတပါး။

ဘဒိတို့တွင်သားရင်းသို့းရင်းရှိလျက်။သူတ ထူးသားသို့းကို။ သားသို့းပြုပါမည်ဟူ၍ တောင်းယူမွေးစားသား သို့း ပြုလုပ်သည့် ဖြစ်စေ။ ဘဒိမရှိသည့်ယောကျ်ားငယ်ဒိန်းမငယ်တို့ကို။ ကောက်ယူ၍သားသို့းပြုလုပ်မွေးစားသည်ဖြစ်စေ။ ပျော်ပိုက်သော ကြောင့် လာရောက်နေ ထိုင်သူတို့ကို သားသို့းပြု၍မွေးမြူထားသည်ဖြစ်စေ။ သားရင်းသို့း ရင်းတို့နည်းဘဒိချန်နှတ်တွင်ဝင်၍။ ၎င်းချန်နှတ်က မထွက်မ သွားရှိချေက။ ကောက်ယူမွေးစားသည့်သားသို့းတို့မှာ။ ၎င်းတို့မိရင်း ဘရင်း တို့အမွေ ပြတ် ကင်းချေသောကြောင့်။ သားရင်းသို့းရင်း တို့နည်း။ အမွေ ပုံတစုစီရစေ။ အဘယ်ကြောင့်ရယူချေသနည်းဟူမူကား။ ကောက်ယူ မွေးစားသည့် သားသည်။ ဘဒိတို့ချန်နှတ်ကမထွက်မသွား။ သားရင်းသို့းရင်းတို့ကဲ့သို့။ ဘဒိတို့ဝန်ကိုရွက်ဆောင့်ကြချေသောကြောင့်တည်း။

၉၉။ ။ဘဒိတို့နှင့်သား၊ သို့း။သွက်။ခြွေးမတို့အတူနေရာ။ သားရင်းသို့းရင်းတို့သော။ ခြွေးမသွက်တို့နှင့်ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

ဘဒိအိမ်ထွင်။ သားသို့း တို့လင်မယားရ၍ အတူနေထိုင်ကြသည့်အထွင်း။သားရင်းသို့းရင်းတို့သော။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေဥစ္စာကိုခြွေးမသွက်တို့နှင့်ဝေရာမဝေရာဆို သည့်တရား မှာ။ သွက်တွင်သိုးခြံးထိုင်နေသည့် ပစ္စည်းဖြစ်က။ယောကျ်ာမမရမယူနိုင်။ ယောကျ်ာမပစ္စည်းကိုလည်း။ သွက်မရမယူနိုင်။ ကိုယ်ထိုင်ပစ္စည်းကို။ လက်ရှိအတိုင်းရယူစေ။ ခွဲဝေကောင်းသည်မဆို သာပြတ်ကင်းပြီးမှန် သည့် အတိုင်း ပြတ်ကင်း စေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သွက်နှင့်ယောကျ်ာမအတူနေသော်လည်း။ ချန်နှတ်မတူကွဲပြားချေသောကြောင့်တည်း။ခြွေးမမှာချန်နှတ်ကထွက်သွား သည့် အခါ ပြတ်ကင်းပြီးဖြစ်၍။ ယောကျ်ာမအမွေကိုမရနိုင်။ ချန်နှတ်ကမထွက်မသွား။ယောကျ်ာမနှတ်တွင်နေချေသော်လည်း။ ယောကျ်ာမမသေမီမရသာ။ သေသည် တိုင်အောင်။ ယောကျ်ာမချန်နှတ် ကမထွက်။ အခြားသားသို့းလည်း။ယောကျ်ာမတွင်မရှိက။ယောကျ်ာမသေလွန်သည့်အခါ။ ၎င်းခြွေးမအလုံးရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။သို့းရင်းကဲ့သို့ယောကျ်ာမကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူ။ချန်နှတ်မှမထွက်မသွားနေချေသောကြောင့်တည်း။

၁၀၁။ "ဘမိတို့တွင်သားတယောက်သာရှိ၍။လက်ထပ်မယားပေးမြှားအတူနေထိုင်ရာ။သားသေ။ခြွေးမတွင်သားသို့မကျန်မရှိ။ ယောကျ်မအမွေကို ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

ဘမိတို့တွင် သားတယောက်ရှိ၍။ လက်ထပ်မယားပေးမြှားအတူနေထိုင်ကြသည့်အတွင်းသားရင်းသေဆုံးရာ။ခြွေးမတွင် သားသို့မကျန်မရှိ။ ယောကျ်မအမွေကိုခွဲဝေရယူထိုက်သည်ဆိုသော်။ယောကျ်မမသေမီမရှိနိုင်။ လင်သေသော်လည်း။ခုနှစ်ကမထွက်မသွားအတူနေက။ လင်ရှိစဉ်ဘမိကိုလုပ်ကျွေးမြဲအတိုင်း။ယောကျ်မကိုလုပ်ကျွေးနေထိုင်စေ။ယောကျ်မသေမှ ကျန်အမွေကို အလုံးရစေ။ လင်သေလျှင် ယောကျ်မမသေမီ ခုနှစ်နှစ်ကထွက်သွားသော်။ လက်ရောက်ပေး ဖွဲ့သည့်ပစ္စည်းအပြင်ယောကျ်မအမွေကိုမရမယူနိုင်။သားသို့မရှိကယောကျ်မအမွေကိုပြတ်ကင်းစေ။

၁၀၁။ "သားသို့တို့လက်ထပ်လင်မယားယူသည့်နောက်။အသိုးစား၌အခြားနေပြီးမှ။ဘမိအိမ်သို့သားသို့တို့တက်ရောက်နေထိုင်လာသည့်အတွင်း ၎င်းသားသို့တို့သေ။ အမွေကို။ယောကျ်မနှင့်။ခြွေးမသွက်တို့ဝေရာမဝေရာသည့်တရားတပါး။

သားယောကျ်ားမယားယူ၍ သိုးခြားနေထိုင်။ ၎င်းဖိုင် ပစ္စည်းများကိုဆောင်ယူ၍။မိရင်းဘရင်းနေအိမ်တွင်လာရောက်တက်ဝင်နေထိုင် သည့်အတွင်း။သားရင်းသေဆုံးရာ။ အိမ်ထက်သို့တက်ဝင်သေဆုံးလေသည်ဟူ၍။သားဖိုင်ထိုက်သည့်ပစ္စည်းကို ဘမိတို့မယူသော။ ခြွေးမအလုံးရစေ။ ရစေဆိုသော်လည်း။ ယောကျ်မတွင်ဆက်လက်ရှိနေသားရှိ၍။ ဆက်လက်ထိုကြောင်းကိုထုံးစံနှင့်လျော်စွာပြောဆိုပါလျက်။ မနာမယူ။ ယောကျ်မခုနှစ်မထွက်သွားချေသော်။ သားခြွေးမတို့ဖိုင်၍ပါရှိသည့် ပစ္စည်းကို။ ယောကျ်မအလုံးရစေ။ ဆက်လက်ရှိနေပြောဆိုရာ မနာမယူမဆက်မလက်သော်လည်း။ယောကျ်မခုနှစ်နှစ်ကမထွက်မသွားရှိနေချေက။မနာမယူဟူ၍ အမွေဥစ္စာကိုယောကျ်မမယူသော။ ခြွေးမတွင်လက်ရှိဖိုင် ရင်းအတိုင်းရယူဖိုင်ဆိုင်စေ။

၁၀၂။ "သားသို့တို့ကို။ လက်ထပ်လင် မယားပေးမြှားပြီးနောက်။ သားရင်းသို့ရင်းတို့သေ။၎င်းတို့တွင်။သားသို့အမွေခံမကျန်မရှိ။ "သေသူ၏အမွေကို"သို့ရှင်သားရှင်ဘမိတို့ဝေရာမဝေရာသည်။တရားတပါး။

သားရှင်ဘမိတို့နှင့်။သို့ရှင်ဘမိတို့။ သားသို့ကို လက်ထပ်ကြ၍။ ထုံးစံနှင့်လျော်စွာသို့ကိုထည့်အပ်။ ယောကျ်မအိမ်သို့ထိုက်ပါ။ယောကျ်မခုနှစ်နှစ်တွင်နေထိုင်ကြရာ။ သို့သွက်တို့သေ။ ကျန်အမွေကို သို့ရှင်ကရထိုကြောင်းနှင့် တောင်းရမ်းသော်လည်း။ လက်ထပ်ပေးမြှားခေါ်သွား တက်

ရောက်သည့်အခါ။ယောက္ခမခုနှစ်နှတ်သို့ ပါဝင်သည့်နေ့ကစ၍ ပြတ်ကင်း ပြီဖြစ်သောကြောင့်။ကျန်အမွေကိုသိပ်းရှင်ကမရသာ။သားရှင် အလုံးရစေ။ သမက်အလျင်သေ၍ သိပ်းကိုခေါ်ယူ။ ယောက္ခမခုနှစ်နှတ်မှထွက် လာ။ ပါရှိ သည့်ပစ္စည်းနှင့်။ မိရင်းဘရင်းတို့ အိမ်တွင် နေမှသိပ်းသေ ဆုံး ခဲ့လျှင်။ ယောက္ခမဖြစ်၍ ရကောင်းသည်မဆိုသာ။ ခုနှစ်နှတ်ကထွက် လာရောပါရှိ သည့်ပစ္စည်းများဖြစ်၍ ပြတ်ကင်းစေ။ သိပ်းရှင် ဘမိတို့ အလုံးရစေ။ သိပ်း သေ၍သွက်ကျန်ရှိပြီးနောက်။ ၎င်းသွက်သေဆုံးရာ။အမွေပစ္စည်းကျန်ရှိခဲ့ သော်လည်း။ သိပ်းနှင့်ဆက်ဆံသည့်သွက်အမွေဟူ၍သိပ်းရှင်ဘမိ မတောင်း မဲ့ဟူသာ။ သားရှင်ဘမိအလုံးရစေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ခုန် နှတ်မတူကွဲပြားချေသောကြောင့်တည်း။

၁၀၃။ ။၂ပါးခုံဘွားမြင်သည့်သားသိပ်းတို့အနက်တဦးဦးသားသိပ်း။ကျိုးကန်းဆွံ့အ။နှားမျှမ ကြားရှိသော်လည်း။အာရုဒ္ဓနံရာဝေထိုက်သည့်တရားတပါး။

ဘမိတို့ထွင်။သားသိပ်း အများရှိကြသည့်အနက်။တရုံတယောက်သော သားသိပ်းတို့။ကျိုးကန်းဆွံ့အ။ နှားမကြားလူဖေါ်မှ ဝင်ရှိညား သော် လည်း။ ဘမိသေဆုံးသည့်အခါအမွေပုံကို။ ကျိုးကန်းဆွံ့အသည့်အတွက်မခွဲမဝေ လိုမဆိုသာ။ သားကောင်းသိပ်းကောင်းတို့နည်းအရုမှန်ရာရစေ။အရုမှန်ရာ ဆိုသော်လည်း။မစွမ်းမသန်။ကျိုးကန်းဆွံ့အသူသားငယ်ဖြစ်၍။ဘမိတို့အ ရုပြုလုပ် ထားသည့် ဝေရုဝေပုံကို။ ကျိုးကန်းဆွံ့အသူ သားငယ်မရေ သာ။ဘမိအိုမစွမ်းရှိရာလုပ်ကျွေး။သေလွန်ရာလိပ်ပြာငွေတိုင်ကိုဆောင်၍ သင်္ကြိုဟ်ရသူသားတို့က ဘမိအရုကိုရယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။ကျိုးကန်းဆွံ့အသူမှာ။ဘမိဝန်ကိုမရွက်မဆောင်နိုင်၍။ရွက်ဆောင် နိုင်သူကရယူနိုင်ချေသတည်း။

၁၀၄။ ။လင်ယောကျ်ားဆည်။မယား ၁၆ယောက်။ ၂ယောက်။ ၃ယောက်ယူ၍ မယားကြိုးနှင့်အတူနေထိုင်ကြရာ။ ကျန်အမွေကိုမယားကြိုးမယား၁ယ်တို့ဝေယူကြ သည့်တရားတပါး။

လင်သေဆုံးသည့်နောက်။ ကျန်ရှိရစ်သည့် အမွေပုံကို မခွဲမဝေမီ။ မ. ယားကြိုးဖြစ်စေ။ မယားလပ်ဖြစ်စေ။မယားငယ်ဖြစ်စေ။ လင်ခုနှစ်နှတ်က ထွက်သွားချေသော်။ အကြိုး။အငယ်။ အလပ်။မဆိုသာ။ လင်ခုနှစ်နှတ်ကမ ထွက်။ ၎င်းလင်ခုနှစ်နှတ်ကိုကိန်းသိမ်းနေသူ မယားကြိုး အရာမြောက်စေ။ ထွက်ချင်းမထွက်ချင်းရေတူကြလျှင်။အထက်ရရင်းအတိုင်း။ မယားကြိုး။ မယားငယ်ဖြစ်ကြစေ။ ခုနှစ်နှတ်ကထွက်ချင်းမထွက်ချင်းရေတူကြသော်။ ကျန်အမွေကို ၅ရုရု၍ ၂ရုကိုမယားကြိုးရစေကျန်၃ရုကိုမယား၃ယောက်

တို့ရကြစေ။ ၎င်ယောက်ထက်များခဲ့နည်းခဲ့သော်လည်း။မယားကြီးအရှုံးရ ထား၍။ မယားငယ်တို့အရှုံးတရ စိညိမျှအောင်ခွဲဝေရယူစေ။ မယားကြီး ဖြစ်လျက်။မယားငယ်ဖြစ်သူလင်ချုံနှုတ်ကမထွက်မိထွက်သွား ချေက။မ ထွက်မသွားလင် ချုံနှုတ်ကိုထိန်းသိမ်း နေ၍။ မယားငယ်တွင်လက်ဦးသူ ကမယားကြီးပြုလုပ်ရှုရယူစေ။ထွက်သွားသူမယားကြီးမှာ။ ကျုံမယား ငယ်တို့နှင့်အမျှတရုရစေ။ မယားငယ်ဖြစ်လျက်။လင်ချုံနှုတ်မှမယားကြီး မထွက်မသွားမိထွက်သွားချေသော်။ လင်အမွေကို ရကောင်းယူကောင်း သည်မဆိုသာပြတ်ကင်းစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။လင်အနွယ် ကိုမစောင့်မရှောက်။ လင်ချုံ နှုတ်မှ အခြား မယားတို့ မထွက်မသွားမိ ထွက်သွားချေသောကြောင့်တည်း။

၁၀၅။ "မဲယားကြီး၁။ အပြောင်၁။ ကျုံမယား၁နေ။ လင်သေသည့်နောက်။ ဝေရာမဝေရာ သော့တရားတပါး။"

မယားကြီး၁။အပြောင်၁။ကျုံမယား၁နေ။လင်သေဆုံးရာ။ ကျုံရှိရစ် သည့်အမွေဥစ္စာကို။ ကျုံမယားတွင်သားသမီးမရှိကကင်းပြတ်စေ။ ကိုယ် နေကြေးကို။ မယားကြီးနှင့်အပြောင်တို့က ရကောင်းသည်မဆိုသာလပ် စေ။အပြောင်မှာ။ လင်အမွေကို၄ရုရု၍၁ရုရစေ။ ၃ရုကိုမယားကြီးကရ ယူစေ။ အပြောင်ဆိုသည်မှာ။ အုံးအိပ်ရာ မရှင်မတွဲ။ လင်ဇေယျာကျိုးနှင့် တအုံးတအိပ်ရာတည်းမအိပ်မနေ။မယားကြီးအိမ်တွင်ထား၍ပေါင်းဘက် ခါမျှကို။အပြောင်ဆိုသတည်း။

၁၀၆။ "မယား ကြီးသား။ အပြောင်မယားသား။ ကျုံမယားသား။ ဝေရာ ရသော တရား တပါး။"

လင်ယောကျိုးတွင်။မယားကြီး၁။အပြောင်မယား၁။ ကျုံမယား၁။ ၎င်းမယားတို့တွင်သားသမီးရှိ။ဘမိတို့သေ။အမွေပုံကို။ခွဲဝေထိုက္ချင်။ ကျုံ အမွေကို၃ရုခွဲပုံ၍။၂ပုံမယားကြီးသား။ တပုံအပြောင်သား။ ရ၀က်ကျုံမ သားရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ဘာသာထုံးစံတွင်။ သားငယ် က။ဘမိအိုမစွမ်းသူကို။ထိန်းအုပ်လုပ်ကျွေး။ သေလွန်သည့်အခါ။လိပ်ပြာ ၎ငှတိုင်ဆောင်၍သင်္ဂြိုဟ်ရန်ထုံးရှိသော်လည်း။ တမိတဘတည်းတွင်။မွေး မြင်သည့်သားငယ်မှသာ။ ထိန်းအုပ်လုပ်ကျွေးသင်္ဂြိုဟ်မြဲဖြစ်ချေသော ကြောင့်။ အပြောင်မယားသားနှင့်ကျုံမယားသားတို့ငယ်သော်လည်း။ မ ထိန်းမအုပ်မလုပ်မကျွေးနိုင်။ သားကြီးဖြစ်သော်လည်း။ မယားကြီးသား သာ။ထိန်းအုပ် လုပ်ကျွေးသင်္ဂြိုဟ်ရမြဲဖြစ်၍။ မယားကြီးနှင့်မွေးမြင်သည့် သားကြီး၂ရုရနိုင်ချေသတည်း။ အပြောင်သားဖြစ်လျက်။ တရုရသည့်အ

ကြောင်းမှာ။ အတူးသူသားဖြစ်သော်လည်း။ သားပြု၍ ချန်နတ်တွင်ဝင်နေက။ တစုရန္ဓိင်ချေသောကြောင့်။ သားရင်းမှန်၍ တစုရန္ဓိင်ချေသတည်း။ ကျန်မယားသားမှာ။ အမိကိုယ် နေကြေးနှင့်ဖြစ်၍။ ကိုယ်နေ ကြေးကင်းလွတ်သည့်ပြင်။ရဝက်ရကသင့်ထျော်ချေသတည်း။

၁၀၇။ ။မယားကြီးသေ။လင်ယောကျ်ားသည်ကျန်မကိုမယားပြု၍နေ။ သားသို့မဟုတ်မယားကြီးသားနှင့်ကျန်မသားဝေရာသောတရားတပါး။

လင်ယောကျ်ားတွင်မှယားကြီးသေ။ ကျန်မကိုမယားပြု၍နေ။ ဘုမိ၂ ပါးသေ။ ကျန်မသားနှင့်မယားကြီးသားဝေရာသောတရားမှာ။ ကျန်အမွေကိုငရစု။ ဒုစုကိုမယားကြီးသား ယူစေ။ တစုကိုကျန်မယားသား ယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ကျန်မယားသား အငယ်ဖြစ်သော်လည်း။ အဘသေဆုံးရာ။ လိပ်ပြာငွေတိုင်ဆောင်၍ သကြိုတ်ထိုက်သူမဟုတ်မသကြိုတ်ရ။မယားကြီးသားကသာ။သကြိုတ်ရမြဲဖြစ်၍။ မယားကြီးသားဒုစုရန္ဓိင်ချေသတည်း။ကျန်မယားဆိုသော်လည်း။ မယားကြီးမရှိသည့်နောက်။ ကျန်မကိုမယားပြု၍။ မယားဖြစ်နေ လေသောကြောင့်။ ကျန်မယားသားသည်တစုရန္ဓိင်ချေသတည်း။

၁၀၈။ ။လင်းကြီးသေသားသို့မဟုတ်။ ကျန်ကိုလင်ပြု၍ နေပြန်ရာ သားသို့မဟုတ်။ ကျန်လင်နှင့်အဓိသော။ ကျန်ရှိရစ်သည့်အမွေကိုလင်ကြီးသားနှင့်ကျန်လင်သားခွဲဝေရာသည့်တရားတပါး။

လင်ကြီးသေသားသို့မဟုတ်ရှိ။ နောက်ကျန်ကိုလင်ပြု၍နေသားသို့မဟုတ်ရှိ။နောက်ကျန်လင်နှင့်အဓိသော။ လင်ကြီးသားနှင့်ကျန်လင် သားတို့။ အမွေဥစ္စာကိုခွဲဝေရာသောတရားမှာ။ ကျန်ကိုလင်ပြုသည့်အခါ။ အဓိနှင့်လင်ကြီးသားတို့ အမွေဥစ္စာကို ခွဲဝေရပြီးဖြစ်က။ အဓိပါအမွေဥစ္စာကို။ဒုစုစု၍၂စုလင်ကြီးသား။တစုကျန်လင်သားရစေ။ အဓိနှင့်ကျန်လင်သားမခွဲမဝေသေးလျှင်။ လင်ကြီးလက်ထက်က။ပါရှိသည့်အမွေဥစ္စာကို။၅စုစု၍လင်ကြီးသားငစု။ ကျန်လင်သားတစုရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ငင်းအဘတွင်ကိုယ်နေကြေးရှိချေသောကြောင့်တည်း။ ကျန်လင်နှင့်ဖြစ်ပွားသည့်လက်ထက်ပွါးဥစ္စာမှာ။ ကျန်လင်ချန်နတ်တွင်လင်ကြီးသားမနေက။ ငင်းလက်ထက်ပွားဥစ္စာကို။ငစုစု၍ဒုစုကျန်လင်သား။ တစုလင်ကြီးသားရစေ။ကျန်လင်ချန်နတ်တွင်။ လင်ကြီးသားနေချေသော်။ ကျန်လင်နှင့် ဖြစ်ပွားသည့်လက်ထက်ပွားဥစ္စာကို။ကျန်လင်သားနှင့်လင်ကြီးသားတို့။ထက်ဝက်ညီမျှရယူစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ကျန်လင်ဖြစ်ထျက်။ သခင်သား

သည်။သရေညှိုးခံ၍ကျွန်လင်ချုန်နှတ်တွင်ဝင်နေချေသောကြောင့် ပေးဝေရာသတည်း။

၁၀၉။ "လင်ယောကျ်ားတွင်မယားကြီးသေသား၌"မယားငယ်နေသို့းတယောက်ပါ။ ၎င်းတို့ပါးစုံပေါင်းနေရာမယားသေ။ မယားပါသို့းနှင့်ဆက်လက်ပြုနိုရာ သားသို့း၌။ လင်ပါသားနှင့်မယားပါသို့းကမွေးမြင်သည့်သားသို့းတို့ဝေရာသောတရားတပါး။

မယားကြီးသေဆုံး၍။ မယားငယ်ယူရာ။ မယားကြီးသားနှင့် အဘတို့အမွေခွဲဝေပြီးဖြစ်က။ အဘပါရင်းအမွေကို၂စုစု၍တစုကို မယားကြီးသား။တစုကိုမယားပါသို့းမယားနှင့်။၎င်းသားတို့ကရယူစေ။သေ၍။အဘမယားယူသည့်အခါ ရယူစေ။ မယားကြီးမယားပါသို့းကို မယားပြုမှုဖြစ်ထွန်းသည့်အမွေကိုလည်း။ ၎စုစု၍တစုမယားကြီးသား။ တစုကိုမယားပါသို့း။ ကျန်၎စုကို။ မယားပါသို့းမယားနှင့်၂ပါးစုံမွေးဘွားသည့်နောက်သားတို့ကရယုံစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။အမိတဆက်။သို့းတဆက်မယား ပြုလုပ်ပေါင်းနေရရာ။ သားသို့းမွေးမြင်လုပ်ကျေး ပြုစုရချေသည်ကိုထော်၍။၎စုရန်ဝင်ချေသတည်း။

၁၁၀။ "ယောကျ်ားမိန်းမ။အိမ်ထောင်ကြီးချင်းပေါင်းသင်းကြရာ။လင်ကသား။"မယားကသို့းပါ၌။"မယားတွင်သားသို့းမွေးမြင်ပြီးမှ။လင်ဆေးရာလင်ပါသားနှင့်။"မိဘွေးသင့်နေကြသည်တွင်။ခွဲဝေရာသည်တရားတပါး။

အဘပါအမွေကို။၂ပုံပြု တပုံကို လင်ပါသား။ တပုံကို မိထွေးနှင့်မွေးမြင်သည့်သားရယူစေ။ ၎င်းအမွေကိုမိထွေးပါသို့းမရနိုင်လပ်စေ။မိထွေးပါအမွေမှာ။ မိထွေးကိုယ်တိုင်ရှိသေးကမဝေသာ။ သေလွန်ခဲ့လျှင်။ လင်ယူသည့်အခါ။ သို့းနှင့်အမိအဘာရခွဲဝေပြီးဖြစ်က။ မိထွေးပါသို့းနှင့်၂ပါးစုံသားတို့၂ပုံပြု၍တပုံစီခွဲဝေ။ရယူစေလင်ယူသည့်အခါသို့းနှင့်မခွဲမဝေသေးက။၎ပုံပုံ၍ ၃ပုံကိုမိထွေးပါသို့းရစေ။ တပုံကို၂ပါးစုံသားရစေ။ လင်ပါသားဘထွေးကရကောင်းယူကောင်းသည်မဆိုသာလပ်စေ။ လက်ထက်ပွားအမွေမှာ။ အမိရှိသေးသော်လည်း။ လင်ပါသားကိုလင်ပြု၍ ယူချေသောကြောင့်။ကျန်၂ပါးစုံအမွေကို။၂ပါးစုံသားသို့တဝက်ပေးစေ။၎င်းကပါသည့်သို့းမှာ။ အမိရှိသေးကမရနိုင်။ သေလွန်ကာမိပါသို့းတစု။၂ပါးစုံမွေးမြင်သည့်သားတစု။ လင်ပါသားအဘနှင့်မယားကြီး သားတို့။မခွဲမဝေသေးလျှင်။ မယားကြီးလက်ထက်ကပါရင်းအမွေကို။ ၎စုစု၍။၃စုမယားကြီးသား။တစုကိုမိထွေးနှင့်သားငယ်တို့ကရစေ။ လက်ထက်ပွားအမွေမှာ။၎စုစု၍။တစုမယားကြီးသား။၃စုကို။မိထွေးနှင့်သား ငယ်တို့ရစေ။ မိထွေးအမိလက်ထက်၂ပါးစုံဖြစ်ထွန်းသည့်အမွေကိုလည်း၎စုစုံ၍။တစု

မယားကြီးသား။ ဥစုကို။ မိထွေးနှင့် သားငယ်တို့ရစေ။ မိထွေးအမိကပါရင်းအမွေမှာ။ အဘသည် ၂ ဆက် မြောက် မယားပြု လုပ်လေပြီးဖြစ်၍။ မယားကြီးသားမရသော။မိထွေးနှင့်။မိထွေးသားငယ်တို့အလုံးရစေ။

၁၁၁။ ။မယားကြီးယောသားရှိ။နောက်မယားနေသို့းတယောက်ပါ။၂ ပါးစုံပေါင်းနေရာသားသို့းရှိ။ငှင်းမယားသော။ မယားပါ သို့းကို။ မယားပြု၍ သားသို့း မွေးမြင်ရာ။အဘသော။မယားကြီးသား။မယားလပ်သား။မယားပါသို့း။ ၎င်းမယားပါ သို့းမယ်ားပြု လုပ်မွေးမြင်သည့်သားဥရပ်တို့ဝေရာသည်တရားတပါး။

မယားကြီးသေသားရှိ။နောက်မယားသို့းပါ။ မယားကြီးသားနှင့်အဘအမွေမခွဲမဝေကြသေးလျှင်။မယားကြီးလက်ထက်ကပါရင်း အမွေကို ၂ စုပြု၍။တစုကိုအမိရပြုလုပ်မယားကြီးသားသို့ပေးစေ။ ကျန်အဘစုတစုကို။ ဥပုံပုံ၍တပုံကိုငှင်းမယားကြီးသား။ တပုံကိုမယား လပ်သား။ တပုံကိုမယားငယ်သားရစေ။မယ်ားလပ်ပါရင်းအမွေမှာ။မယားကြီးသားမရမယူသာ။ ၂ ဆက်မြောက်မယားပြုလုပ်လေသည်ဖြစ်၍လပ်စေ။ငှင်းမယားလပ်ဏ်ပါရင်းအမွေကို။ ဥစုစုံ၍။ ၂ စုကို သို့းမယားနှင့်ငှင်းကမွေးမြင်သည့်သားတို့ရစေ။ တစုကိုအမိနှင့်မွေးမြင်သည့်သားတို့ရစေ။လက်ထက်ပွါးအမွေမှာ။ မယားလပ်လက်ထက်ဖြစ်တွန်းသည့် အမွေမှာ။ ၅ စုစု၍။တစုကိုမယားကြီးသား။ ၂ စုကိုမယားလပ်သား။ ၂ စုကိုသို့းမယားနှင့်ငှင်းသားတို့ပါလင်ပြုသူတို့။ငှင်းတစုဥစုစုပုံ၍ခွဲစေရယူစေ။ ငှင်းလင်ပါသားနောက်လင်ကဥပုံပုံ၍ ၂ ပုံကိုရယူ။ တပုံကိုမယားပါသို့း။တပုံကို ၂ ပါးစုံသားရယူစေလည်းဟူ၏။

၁၁၂။ ။မိနှံးမနှင့်ယောကျ်ားချစ်ကြိုက်ကြရာ။ဘမိတို့အလိုမတူ။လင်မယားဖြစ်ပေါင်းသင်းပြေးသွားရာ။ သားသို့းမွေးမြင်သည့်နောက်။အလိုတူပြန်၍လက်ထပ်ပြီးမှမွေးမြင်သည့်သားသို့းနှင့်။ပြေးသွားရာမွေးမြင်သည့်သားသို့းတို့ဝေရာသေ၁တရားတပါး။

ပြေးရာ ရသော၁သားသို့းတို့မှာ။ ဘမိသြဇာကိုမနာမခံ။ အမျိုးထုံးစံကို ဘောက်ပြန်ထွက်သွားရာတွင်။ ပေါင်းသင်းမွေးမြင်သည့် သားသို့းဖြစ်၍။ ငှင်းဘမိတို့သဘောတူ၍လက်ထပ်ပြန်ရာပေးဘွဲ့၍ရသည့်ဥစ္စာ။ဦးယူခုန်နှတ်သွင်းရာရသည့် ဥစ္စာများကို အမွေမရသာလပ်စေ။ ငှင်းတို့ဘမိလက်ထက် ဖြစ်ထွန်းသည့် အမွေဥစ္စာများမှာ။သားကြီး။ သားငယ်။ သားလပ်။ သို့းကြီး။ သို့းငယ်။ သို့းလပ်တို့ဝေထုံးတရားရှိသည်နှင့်လျော်စွာခွဲဝေရယူစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမျိုးထုံးစံကိုပျက်ကွက်။ ဘမိသဘောမတူမမျှသည်ကိုလွန်ဆန်ထွက်သွားရာ မွေးမြင်သည့် သားသို့းဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။

၁၁၃။ ။ယောကျ်ားမိန်းမတို့ပျော်ပြုံးရာသန္ဓေရစ်မွေးမြင်သည့်သားနှင့်။အထင်အလျားဘ မိတို့ပေးထိမ်းမြားရာမွေးမြင်သည့်သားတို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

ဘမိပျော်ရွှင်ပြုံးထူးရာအဘမဲ့ မွေးမြင်သည့်သားဖြစ်၍။ လက်ထပ်ပေးမြားရာမွေးမြင်သည့်သားနှင့်ရည်တူအဘရုမရနိုင်။ အမွေပုံကိုငရုစု၍။ ၃စုကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာမွေးမြင်သည့်သားရစေ။ တစုကို အမိပျော်ပြုံးရာမွေးမြင်သည့်သားရစေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမိပျော်ပြုံးရာမွေးမြင်၍အထင်အလျားမရှိချေသောကြောင့်တည်း။

၁၁၄။ ။အကြင်သို့သည်ယောကျ်ားတပါးနှင့်အမှတ်မဲ့ပေါင်းဘက်၍သန္ဓေစွဲကပ်ရာ။ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်း မပြုအလျော်ယူပြီးနောက်။ဘမိလက်တွင်။ ၎င်းမိန်းမကဘွားမြင်ခြင်း။ဘမိသေဆုံးရာ။ဘိုးဘွားတို့၏အမွေကိုခံသင့်မခံသင့်တရားတပါး။

အလျော်ငွေကိုဘိုးဘွားတို့စားယူ။ ၎င်းမြေးငယ်သည်။တိုးဘွားတို့၏သားရင်းကဲ့သို့ ချန်နတ်အတွင်းရှိချေရသောကြောင့် ၎င်းအမိစုကိုအခြားသားသမီးတို့နည်းရယူခံစံစေ။ ချန်နတ်တွင်မနေထွက်သားက။တိုးဘွားအမွေကိုဂင်းမြေးမခံမယူရလပ်စေ။ အမိပျော်ပြုံး၍၎င်းအဘပေးလျော်သည့်လျော်ငွေကိုရစေ။

၁၁၅။ ။အမိအလျော်စားပြီးနောက်။သားသမီးတို့သည်။အဘအမွေကိုခံရာသည်မခံရာသည်တရားတပါး။

အကြင်မိန်းမသည်။ ယောကျ်ားတပါးနှင့်ပျော်ပြုံး၍သန္ဓေစွဲကပ်။ အလျော်စားယူပြီနေဉ့်က်။ အလျောက်မွေးမြင်သည့်သားက။ အဘအမွေကိုရလိုကြောင်းနှင့် တောင်းရမ်းလာသော်။ ၎င်းအဘတွင်အထင်အလျားတပါးမိန်းနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာတွင်။ ပေါင်းသင်းမွေးမြင်သည့်သားသမီးမရှိက။ ၎င်းအဘမွေကို အလျော်စား၍ မွေးမြင်သည့်သားရစေ။ ရဲကောင်းယူကောင်းသည်မဆိုသာ။ကင်းပြတ်စေ။ ကင်းပြတ်စေဆိုသော်လည်း။, အဘဦးယူချန်နတ်သို့ဝင်ရောက်နေထိုင်။အဘကိုလုပ်ကျွေးပြုစု။အမှုကြိုးပယ်ကိုရွက် ဆောင်ပေက ကင်းပြတ်စေမဆိုသာ။ အလျော်ပေးကမ်းရသည့်ငွေကို အမွေပုံရု၍။ တမိတဘထည်း မွေးမြင်သည့်သားချင်းပေါက်ဖော်တို့ဝေထုံးတရားအတိုင်း။၎င်းသားတစုရစေ။

၁၁၆။ ။မိဘ၂ပါးပေးမြားရာ။သန္ဓေရှိမှန့်ကွာ၍။ နောက်လင်နေသားသမီးမွေး။ ဘမိ၂ပါးသေ။သန္ဓေနှင့်ပါသည့်သား။ ၂ပါးစုံသားထို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

သန္ဓေပါသောမိန်းမကို။ယောကျ်ားတပါးနှင့်ဘမိတို့လက်ထပ်ပေါင်းသင်းနေထိုင်စေရာမှ။အထက်ပါသန္ဓေမွေးမြင်ပြီးနောက်။၎င်းလင်မယားတို့ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြရာ။ ၂ပါးစုံသား၁မွေးမြင်သည့်နောက်။ ဘမိ

ပါးသော။ကျန်အမွေကိုငရဂုဏ်၍ဒုစရိပါးစုံသားရစေ။တရုကိုသန္ဓေပါ၍ မွေးမြင်သည့်သားရစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဘရကိုမဆိုင် မယူသာ။အဓိစုကိုသာဆိုင်ထိုက်ချေသောကြောင့်တည်း။

၁၁၇။ "ငင်းနည်းသန္ဓေပါ။နှောင်းလင်နှင့်ပေါင်းသင်းမှမွေးမြင်။ အဘရင်းတွင်သားသို့မ ရှိ။အဘအမွေကို။သန္ဓေပါသည့်သားနှင့်။ အဘသားချင်း ပေါက် ဖော်တို့ဝေရာမ ဝေရာသောတရားတပါး။

အကြင်မိန်းမသည်။ယောကျ်ားတပါးနှင့်ပေါင်းသင်း၍အမှတ်မဲ့သန္ဓေ ရှိကပ်။ အခြားယောကျ်ား နှင့်လက်ထပ်ထိန်းမြား မှဘွားမြင်။ ငင်းလက် ထပ်ထိမ်းမြားသည်တွင် အမွေခံသားသို့မရှိ။ညီအစ်ကိုတို့ သာရှိချေက။ သန္ဓေပါသည့်သားအဘဦးယူခုန်နှတ်သို့ဝင်ရောက်နေထိုင်။ ငင်းအဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုအမှုကြီး ငယ်ကို ရွက် ဆောင် ချေက။ ဘကြီး ဘတွေးအဘ သားချင်းတို့မရှိနိုင်။သန္ဓေပါသည့်သားအလုံးရစေ။ ငင်းအဘခုန်နှတ်တွင် မနေ။အဘအမှုကြီးငယ်ကိုမရွက်မဆောင်။ အဘကိုမလုပ်မကျွေး။အခြား သူနှတ်တွင်နေချေက။သားမွန်သော်လည်းအဘအမွေကိုမရနိုင်ကင်းပြတ် စေ။ခုန်နှတ်တည်ရာအဘသားချင်းညီရင်းအစ်ကိုတို့ကရစေ။

၁၁၈။ "လင်ဆွေငယောက်။မယားဆွေငယောက်တို့ဝေရာမဝေရာသောတရားတပါး။

အကြင်ယောကျ်ားမိန်းမတို့ သေဆုံးရာအမွေ ဥစ္စာသာကျန် ရှိရစ်၍။ အမွေခံသားသို့မလည်းမရှိ။ဘမိဘိုးဘွားတို့လည်းမရှိ။ညီအစ်ကိုမောင်နှမ လည်းမရှိဖြစ်ချေက။ မိကြီး။ မိထွေး။ ဦးရီး။ဦးလေး။ဘကြီး။ဘတွေးတို့။ လင်ဆွေမယားဆွေတို့ ရှိသည့်အလိုက်။ စုတူညီမျှပြု၍ တစုစီခွဲစေရယူ စေ။ဘက်ကပင်အဆွေငပါးမရှိချေကမင်းဘဏ္ဍာဖြစ်စေ။

၁၁၉။ "အကြင်ဘမိတို့တွင်သားကြီးသေ။ ခြွေးမတွင်သားမရှိ။ ခြွေးမသာကျန်ရှိရစ်သည့် နောက်။ဘမိ၂ပါးစုံသေ။ကျန်ရှိရစ်သည့်သားငယ်နှင့်ခြွေးမတို့။ဘမိအမွေကိုဝေရာ မဝေရာသည်တရားတပါး။

လင်သေသည့်နောက်။ ယောကျ်ားမ၂ပါး သေလွန်သည့်တိုင်အောင်။အ ကြင်ခြွေးမသည်။ ယောကျ်ားမခုန်နှတ်က မထွက်မသွားနေချေက။ အစ်ကို ထင်လျားရှိသည့်နည်း။ ညီနှင့်အစ်ကိုတို့ဝေထုံးတရားနှင့်လျော်စွာ။ခြွေး မနှင့်သားရင်းတို့ ခွဲဝေရယူစေ။အကြင် ခြွေးမသည့်။လင်သေဆုံးရာခုန် နှတ်တွင်မနေထွက်သွားချေလျှင်။ သားသို့မရှိကယောကျ်ားမအမွေကိုခံယူ ကောင်းသည်မဆိုသာကင်းပြတ်စေ။

၁၂၀။ "ညီအစ်ကို တို့သားမယားကိုယ်စီရှိလျက်။အတူနေခြင်းပွား တချက်ထည်းရှာကြီရုထားကြသည့်အတွင်း။ ညီသေဆုံးခဲ့ရာ။ ညီမယားနှင့်အစ်ကို မယားသားသမီးကို။ ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။

အိမ်ထောင်ရုံညီအစ်ကိုတို့။ စီးပွါတချက်ထည်းပြု၍ အတူနေထိုင်။ ညီသေဆုံးခဲ့ရာ။ အကြင်ခယ်မသည်။ ခဲအိုဆက်လက်ထိုက်သူရှိ၍။ ထုံးစံတရားနှင့်လျော်စွာပြောဆိုပါလျက်။ မနာမယူခုနှစ်နှတ်မှထွက်သွားချေသော်။ မိမိလင်နှင့်အတူလုပ်ကိုင်ရှာကြီ၍။ ရှိသည့်ပစ္စည်းရှိလေသည်ဟူ၍မရမယူသာ။ခဲအိုအလုံးယူစေ။ ဆက်လက်ထိုက်သူရှိလျက်။ဆက်လက်ရန်မပြောမကြား။ ပြောကြားသော်လည်း သဘောမမျှ၍မဆက်မလက်။မဆက်သော်လည်းခုနှစ်နှတ်ကမထွက်မသွား။ လင်နှင့်ခဲအိုခုနှစ်နှတ်တွင်နေမျှော။ ညီအစ်ကို အတူရှာကြီ၍ ရသည့်ပစ္စည်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ရှိပစ္စည်းအနက်။တဝက်ကို။ခယ်မရစေ။ တဝက်ကိုခဲအိုရစေ။ ခုနှစ်နှတ်ကထွက်သွားရသော်လည်း။ ခဲအိုတွင်ဆက်လက်ထိုက်သူမရှိ။ ရှိသော်လည်း။ထုံးစံနှင့်လျော်စွာ မပြောမကြား၍။ ခုနှစ်နှတ်က ထွက်သွားရဖျင်။ ထွက်သွားလေသည်ဟူ၍။ ရှိပစ္စည်းကို ခဲအို အလုံးမယူသာ။ တရားနှင့်လျော်စွာထွက်သွားလေသောကြောင့်။ရှိပစ္စည်းအနက်တဝက်ပစ္စည်းကိုခယ်မရစေ။

၁၂၁။ "မောင်နှင့်နှမ။အတူနေခြင်းအိမ်ထောင်ဘက်မရှိ။ လုပ်ကိုင်ရှာကြီစီးပွားပြု၍အတူနေသည့်နောက်။ခွဲခြားနေထိုင်လိုသည့်အခါ။ခွဲဝေထိုက်သည့်တရားတပါး။

မောင်နှမတို့မှာ။ အတူစီးပွါးရှာကြီသော်လည်း။မောင်မှာယောကျ်ားဖြစ်၍။နှမတက်ရှာကြီလုပ်ကိုင်ရသည်ကိုထောက်မျှော်။ ရှိပစ္စည်းကို၃ပုံပုံ၍။၂ပုံကိုမောင်။တပုံကိုနှမယူစေ။

၁၂၂။ "ပေါက်ဖော်တဦးသေ၍။တဦးကုသသင်းပြိုဟ်သည်။သေသူအမွေကို။မသင်းပြိုဟ်သူပေါက်ဖော်တို့နှင့်ဝေရာမဝေရာသော်ထုရားတပါး။

မွေးပေါက်ဖော်အများ ရှိကြသည့်အနက် တဦးတယောက်သေ။ ဘဝိနှင့်အမွေခံသားသမီး ဘို့မရှိ။ မွေးပေါက်ဖော်သာအများရှိကြလျက်။တဦးတယောက် ကသာ ကုမသင်းပြိုဟ်ခြင်းကိုပြု၍။ အခြားပေါက်ဖော် တို့မပြုမစု။ ထိပ်ပြောင်ငွေတိုင်ကိုလည်းပြုစုသင်းပြိုဟ်ရသူသာဆောင်၍သင်းပြိုဟ်ပြီးနောက် ကျန်အမွေကိုခွဲဝေရန်မှာ။တဝိသားချင်းမှန်ကြသော်လည်း။ နာစဉ်မကုမ။ သေလွန်သည့်အခါသင်းပြိုဟ်ထောက်ပံ့ခြင်းကို မပြုနေသောကြောင့်။ မထောက်မပံ့မကုမညီသူတို့။ငင်းအမွေကိုမခံမယူသာကင်းပြတ်စေ။ နာစဉ်ကုမ။ သေလွန်ရာ စရိတ်ကုန်ခံ၍။ ထိပ်ပြောင်ငွေတိုင်ကို ဆောင်ရွက်

သကြိုဟ်ရသူအလုံးရစေ။သကြိုဟ်သည့်အခါ။သားချင်းပေါက်ဖေါ်တို့လာ ရောက်စရိတ်ထုတ်၍ကူညီသကြိုဟ်ချေက။ လိပ်ပြာငွေတိုင်စိုက်၍သကြိုဟ် ရသူအလုံးမယူသာ။လိပ်ပြာငွေတိုင်ဆောင်၍သကြိုဟ်ရသည့်အတွက်တရ ထား၍။ အခြားလာရောက်သူ မွေးပေါက်ဖေါ်တို့နှင့် ရတူညီမျှရယူစေ။ လိပ်ပြာငွေတိုင် ဆောင်သည့်အတွက်ထားသည့်အရုကို လိပ်ပြာငွေတိုင် ဆောင်သူရစေ။

၁၂၃။ "သူစိမ်းဖြစ်ဈေးနာစဉ်ကုမ္ပဏီ သေလွန်လျှင်သင်းပြိုဟ်ရသူနှင့်။သေသူ၏ဘဝိပေါက် ဖေါ်တို့ဝေရာမဝေရာသည်တရားတပါး။"

အကြင်သူတယောက်သည်။ ဘဝိမျိုးဆွေ သားချင်း ပေါက်ဖေါ်တို့ရှိ လျက်။ သူစိမ်းထဲသွား၍နာမကျန်းရှိရာ။ ၎င်းသူစိမ်းကြည့်ရှုကုမသေလွန် ခဲ့လျှင်။ စရိတ်စိုက်ထုတ်။ လိပ်ပြာငွေတိုင်ဆောင်၍ ဘုတ်ကြည်းသကြိုဟ် ပြီးနောက်ကျန်အမွေကို။ သေသူ၏ဘဝိမျိုးဆွေတို့နှင့်သကြိုဟ်သူ တို့ခွဲဝေ ရန်မှာ။ အရပ်ဝေးကွာ ဘဝိမျိုးဆွေတို့ထံ မကြားမပြောနှင့်။ ကြားပြော သော်လည်းပြုစု သကြိုဟ်မိအောင်မလာမရောက်နိုင်သည့် အရပ်ဖြစ်၍မ လာမရောက်ရက။ သေသူအမွေကိုဘဝိသားချင်းတို့မခံမယူသင့်မဆိုသာ ခံယူစေ။သူစိမ်းသကြိုဟ်ရောကျကုန်သည့်စရိတ်ကို။ မျိုးဆွေဘဝိတို့ကပေး စေ။နာသည့်အခါ။သေလွန်သည့်အခါများတွင်။သူစိမ်းကုမ။ သကြိုဟ်ရန် ကိစ္စပြုပြင် ရကြောင်းများနှင့် ဘဝိမျိုးဆွေတို့ထံ ပြောကြား။ လာရောက် ကြည့်ရှုပြုစုသကြိုဟ်နိုင်လောက်တန်ပါလျက်။မလာမရောက်မကုမမသေ လွန်ခဲ့ရော။သကြိုဟ်ခြင်းကိစ္စကိုမပြုနေချေသော်။ ဘဝိမျိုးဆွေဖြစ်သည်ဟူ ၍။သေသူအမွေကိုမရမယူသာကင်းပြတ်စေ။ ပြုစုသကြိုဟ်ရသည့်သူစိမ်း အလုံးရစေ။

၁၂၄။ "အကြင်ယောကျ်ားသည်။မယားတယောက်နေသားသို့ဒိုး၌ဂင်းမယားသေ။မယား တယောက်ယူသားသို့ဒိုး၌ ဂင်းမယားသေ။ တယောက်ယူသားသို့ဒိုး၌ ဘဝိနှစ်ဟိုး သေ။ကျန်အမွေကို။သားဒုယောက်တို့ခွဲဝေရာသည်တရားတပါး။"

မယားတယောက်သေ။မယားတယောက်ယူသည့်အခါ။ သားကြီးနှင့် အမိအရုမခွဲမဝေသေးက။ မယားကြီးလက်ထက်ဖြစ်ပွား သည့်ပစ္စည်း များကို ၂ပုံပြု၍။ တပုံကိုအမိစုပြုလုပ်၍သားကြီးရစေ။ ကျန်တပုံကို ၃စုစု။ ၁စုသားကြီး။တစုသားလင်။တစုသားငယ်ရယူစေ။ဒုတိယမယားနှင့်ဖြစ် ထွန်းသည့်အမွေကိုလည်း။အထက်နည်း၂စုစု၍။ အမွေစုတစုကိုအမိစုပြု လုပ်၍။သားလပ်နှုတ်ထားစေ။ဂျန်၃ပုံမှာ။သားကြီး။ သားငယ်။သားလပ်

တို့တစုစီရယူစေ။ နောက်မယားနှင့်ဖြစ်ထွန်းသည့် အမွေပုံကိုလည်းအ ထက်နည်း ထက်ဝက်ပြု၍။ တစုကိုသား ရစေ။ ကျန်၃ပုံပြု၍ ညီနောင်၃ ယောက်တစုစီရယူစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အမိရကိုအသုံး။ အဘရကိုညီမျရယူထိုက်ချေသောကြောင့်တည်း။

၁၂၅၅။ "အကြင်မိန်းမသည်လင်တယောက်နေသားသို့ရှိ"ငှင်းလင်သေ။ လင်တယောက်ယူ သားသို့ရှိ"ငှင်းလင်သေ"တယောက်ယူသားသို့ရှိ"ဘမိန့်စဖါးသေ။ ကျန်အမွေကို သား၃ယောက်တို့ခွဲဝေရာသည်တရာတပါး။

အကြင်သား၃ ယောက်တို့မှာလည်း။ အထက်ပုဒ်မတွင် ပြမှာ သည့် နည်းအရခွဲဝေရယူစေ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အဘ၏အမွေကို သားခံထိုက်ချေသောကြောင့်တည်း။

၁၂၆။ "အကြင်လင်မယားတို့တွင်။ သားမရှိသို့အံ့မှားရှိ၍။တစုံတယောက် သေသို့ကို လက်ထပ်လင်ပေးမြားပြီးနောက်။ ဘမိ၂ ပါးသေ။အမွေပုံကိုဝေ ရာမဲဝေ ရာသည် တရား။

ဘမိရှိစဉ် သို့းတယောက်ကိုလက်ထပ်သည့်အခါ။ ပေးဘွဲ့ထိုက်သော ပစ္စည်းကို။ ကျန်အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် နှိုင်းချိန်ရာ။ လက်မထပ်သေဘဲကျန်ရှိ သည့်သို့းများကို။ လက်ထပ်ပြီးသို့းနည်းပေးဘွဲ့လောက်ရုံမျှရှိက။ မခွဲမဝေ ရ။လက်ထပ်လင်ပေးသည့်အခါ။ဘမိတို့အထက်သို့းကိုပေးဘွဲ့သည့်နည်း တူမျှအောင်သားချင်းပေါက်ဖေါ်တို့ကပေးဘွဲ့စေ။ မပေးမဘွဲ့မိကျန်ရှိရစ် သည့်အမွေပုံကို။အစ်မခဲအို့တို့ကဖြစ်စေ။ သို့မဟုတ်ဘကြီးဘထွေးတို့က ဖြစ်စေ။လက်မထပ်ရသေးသူတို့သဘောညီမျသူကသိမ်းထားစေ။ အသိး အသိးလက်ထပ်၍။ အစဉ်ပေးဘွဲ့ခဲ့သည့်အတိုင်းပေးဘွဲ့။တဦးတယောက် သာလက်မထပ်ဘဲကြွင်းကျန်ရှိသော်။ ၎င်းသို့းကိုလက်ထပ်ရာ။ အထက် သို့းတို့နည်းပေးဘွဲ့သည့်ပြင်။ အမွေပုံကြွင်းကျန်ပိုရှိရန်ရှိက။ သို့းရှိသမျှစု တူရယူစေ။ သို့းထွေးမှာ လက်ထပ် လင်မယူရသေး ကြွင်းကျန်ရှိသော ကြောင့်။ အမိ၀တ်ဆင်သည့် ပုတီးနှားခေါင်း အ၀တ်တန်ဆာကိုရှင်းသို့း ထွေးရစေ။သို့မဟုတ်သို့းကြီးရယူစေ။ အဘယ်ကြောင့် ရယူနိုင်သနည်း ဟူမူကား။အမိမောင်ရင်းဆိုင်သူဦးရီးက။အမိမရှိသည့်အခါ။ အမိကိုယ် စားပြု၍။တူမကြီးကိုဖြစ်စေ။ တူမငယ်ကိုဖြစ်စေ။ နွားထီး၁။၃ ပိတန်ကိုမ ကျန်း မမာသောကြောင့်။ သို့မဟုတ် လုပ်ကိုင်ရန်မရှိ သောကြောင့်။ ပေး ဘမ်းရမည်တောင်းရမ်းခဲ့လျှင်။ အမိကိုယ်စားပေးရမည့်သူများဖြစ်၍။အ မိပုတီးနှားခေါင်းအ၀တ်တန်ဆာကိုရနိုင်သည်။

၁၂၆။ "အကြင်လင်မယားတို့ရှင်းကွာကြရာ။ သားသမီးများရှိကြလျက်။ ဒီမိတို့နှင့်အတူမနေသိုးခြားနေ၍။ သားသမီးတို့သေဆုံးရာ။ အဘိုး၂ ပါးတို့ဝေယူ ရာသည်ဟုဆိုးစာပါး။

အကြင်လင်မယားတို့ကွာခြားသည့်နောက်။ သားသမီးတို့သဘိမျှားနှင့် အတူမနေသိုးခြားနေ၍။ ၎င်းသားသမီးတို့ သေဆုံးကြရာ။ ၎င်းသားသမီးတို့ အမွေကို။ အဘိမရမယူနိုင်။ အဘအလုံးရေစေ။ အဘာယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။ သားသမီးတို့သိုးခြားနေသော်လည်း။ အဘခုနှစ်နတ်ကမထွက်မလွတ်။ အမိနှင့်ခုနှစ်နတ် ကွဲပြားချေသောကြောင့်။ သားသမီးသေလွန်သည့် အခါ။ သင်္ကြံဟ်ခြင်းကို အမိမပြုနိုင်။ အဘကသဘတုတ်ကြည်းသင်္ကြံဟ်ရမြဲနိုင်ချေ ၍။ အဘအလုံးရယူသတည်း။

ချင်းဝမ္မသတ်ပြီးပြီ။

၁၈၈၁ခုဇွန်လ ၂၂ရက်နေ့။

CONTENTS.

Chapter.		*Page.*
	INTRODUCTION	1
I.	CONTROL AND MARRIAGE OF WOMEN	3
II.	RIGHT OF MARRIAGE AND BETROTHAL	4
III.	THE RIGHT OF MARRIAGE WITH OTHERS ALLOWABLE NOTWITHSTANDING THE RIGHT OF INTERMARRIAGE BETWEEN RELATIONS	8
IV.	LAW OF DIVORCE	9
V.	THE LAW AS TO THE PERFORMANCE OF THE MARRIAGE CEREMONIES EVEN IF THE WIFE SHOULD DIE BEFORE THEIR PERFORMANCE	14
VI.	PENALTY FOR ABUSIVE LANGUAGE AND ASSAULT	15
VII.	SONS AND DAUGHTERS ENTITLED TO INHERIT	17
VIII.	LAW OF INHERITANCE	19

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

MAUNG TET PYO'S
CUSTOMARY LAW OF THE CHIN TRIBE.
TEXT, TRANSLATION, AND NOTES.

II.—TRANSLATION.

By Maung Shwe Eik, Myook, Assistant Government Translator, British Burma.

INTRODUCTION.

I REVERENCE the three Holy gems, the Buddha, his laws, and his holy congregation; I next reverence my parents, my teachers, and my rulers. Having done so, I will now compile a code of laws applicable to the Chins, and in this undertaking may my efforts be successful and may this work stand permanently.

Should it be asked why the reverence is added to increase the bulk of the work, the answer is because it is the practice of all authors who undertake the compilation of any literary work to commence always by paying reverence to the three holy gems, their parents, teachers, and rulers, as a protective against evil consequences as also for the accomplishment of their undertaking.

Soo too commanders of ships, merchants, and travellers by sea, apprehensive of many evils on the way, such as bad weather, or a boisterous sea, or sea-monsters ready to destroy them, pray to their nats and saints to save them from these perils. The dangers vanish and they reach safely the end of their journey.

In the same manner authors who are about to write books, and wishing to get through their work with elegance, accuracy, and perspicuity, as well as consistently with the rules of grammar in order that no ambiguities may occur in the text, commence with the above reverence.

According to the belief of the Burmese there are 101 races of man on the face of the earth, of whom some worship a supreme being and some worship nats. The Milakkus (Mlecchas, wild

races) are not like the races inhabiting large and civilized countries; they have no written books but derive their knowledge from tradition. The laws of the Chins, which form the subject of my present compilation, have not been gathered from written books because the Chins, who are one of the Mleccha races, have no characters in which to write a book. Their laws have been transmitted orally, and my present work therefore contains these oral and traditional laws collected after thorough enquiry for my own information.

The traditional laws of the Chins should be recognized as valid although they are not in books. In support of this may be cited the following facts:

In the year 148 S.E. Gotama died; and in the reign of King Ajatasat, of Rajagrah, in the Majjhimadesa country, the first council or synod was held under the presidency of the venerable priest Mahakassapa for the purpose of rehearsing the laws preached by the Buddha. These laws were not then in writing but were merely committed to memory. It was not until the reign of King Vattagamani, 450 years after the death of Gotama, that his laws were put into writing on palm-leaves in Ceylon by an assembly of 1,000 priests and classified as the three books of Sutta, the five books of Vini, and the seven books of Abhidhamma. Taking this fact into consideration the laws of the Chins, although not contained in books, should also be taken as true.

Four hundred and fifty years after the death of Gotama the scriptures of the Burmese were written with the view of preserving the original syllables, lines, and verses. My object in undertaking this work is also the same as in reference to the Pitakas. My desire is that these laws and rules of the Chins may not become extinct but that they may be brought under the notice of the Government so that they may be given the force of law. In view of this I have consulted the lugyis (elders) and pasans (savants) of the Chins on the subject and have brought out the following pages.

Naturally no person, whatever may be his race or creed, likes his disputes to be settled by the laws of another race in supersession of his own law. Of the existence of Chin laws it is improbable that Government has yet been thoroughly informed because they are not contained in books. It being so, cases in which Chins are concerned are likely to be decided according to the laws of other races, a circumstance which might be productive of displeasure to the Chins. Hence my object in compiling this work is to enable our Judges to decide Chin cases according to Chin laws and not according to the laws of other races, and I think it would be proper therefore to give validity to these laws.

The reason why this Dhammathat does not contain so many subjects as are provided for in the Burmese Dhammathats is because the Chins are a race which from an early period has been in juxtaposition with the Burmese; there is no diversity therefore between the two races in regard to most of their manners and customs, which consequently need not be repeated here. The object of this work is only to bring out such manners and customs of the Chins as are different from the Burmese. May this book be acceptable to all who wish to be wise and learned!

CHAPTER I.—Control and Marriage of Women.

Parents having one, two, or three sons, and an equal number of daughters, may grant each of the brothers the right of control over each of the sisters respectively. But if there are many sons and only one daughter, this right is retained by the eldest brother and will devolve on a younger brother only when the eldest brother waives his right in special favour of the latter: if there are many daughters and only one son, this right is held by the son.

2. If a sister after marriage becomes free from the control of her husband's family nat either through divorce or through the death of her husband, the brother, who had control of her before the marriage, is bound to take her under his control and support her as would her parents until her re-marriage or death. On the death of the brother this obligation extends to his posterity.

3. If the brother, his sons and grandsons, in contravention of the national custom, omit to perform the duties and obligations above described, the right of control shall cease and the right of intermarriage among the relatives shall be void.

4. If a married man dies, any one of his surviving brothers, who is not already married, has the right of marrying the widow of the deceased. Why is this? Because if she, having children by her deceased husband should marry a stranger, the children would be placed under the control of that stranger and of his family nat, and would be deprived of their rights of succession to the property of their deceased father as well as to that of their grandparents. This rule provides for the benefit of the sons and daughters of the deceased.

5. The above right of marriage exists even if there be no children left by the deceased brother. Why is this? Because the rule is intended to preserve the blood relationship according to national custom.

6. On the death of a woman, the widower has a right of marrying his deceased wife's younger or elder sister, if any. Why is this?

Because this rule is intended to preserve the blood relationship as well as to protect the children from being placed under the control of a strange woman and to prevent the property of the deceased from being alienated to a stranger.

7. On the death of a son after marriage, if the father has no more unmarried sons, or he himself has no wife, he has the right of marrying his daughter-in-law, provided he obtains her consent. If she does not consent, she shall not be liable to pay a fine or to forfeit her property. If there should be no brother-in-law available for marriage, she may leave the control of the family nat and go back to her parents.

8. Hitherto there was no scale of valuation of articles given as fine or compensation by the Chins. Consequently much confusion was caused when matters of this description were brought into Court. The Chin pasans, or learned men, have been consulted on this point and the following scale of valuation has been laid down :—

Serial No.	Name and description of articles.	Number.	Value. Rs.	A.	P.
	Names of articles given by way of presents.				
1	Calabash holding kaung (Chin fermented liquor) ...	5	2	8	0
2	Hogs (full-grown)	1	10	0	0
3	Cowrie-embroidered bag	1	2	8	0
4	Kywebya	1	0	8	0
5	Small da	1	0	4	0
6	Forked da (hngettawmigwada)	1	0	8	0
7	Bullock	1	30	0	0
8	Spear (peculiar make)	1	5	0	0
	Names of articles given by way of compensation.				
9	Gong, one cubit in diameter	1	30	0	0
10	Cymbals	A pair	5	0	0
11	Silk sash	1	2	8	0
12	Man's silk jacket	1	5	0	0
13	Ditto head-dress	1	0	8	0
14	Mantle for shoulders...	1	5	0	0
15	Slave	1	30	0	0
16	Woman's jacket	1	5	0	0
17	Do. head-dress...	1	1	0	0
18	Do. petticoat	1	0	8	0

CHAPTER II.—Right of Marriage and Betrothal.

9. Sons of a sister have the right of marrying the daughters of a brother. If the son breaks this engagement and marries

elsewhere, he shall pay a fine of one bullock worth Rs. 30, as also cash Rs. 30; but if both parties are satisfied, a bag of cowries, valued Rs. 2-8-0, can be substituted for the above fine instead of the bullock. Should the woman not be satisfied, the above fine must be paid. If the woman should break the engagement and marry elsewhere, she shall pay a fine of Rs. 30. Should she break the engagement after the marriage presents have been arranged and after inspection of a hog's liver and intestines, she shall make good the expenses of the marriage ceremonies in addition to the fine of Rs. 30.

10. The payment of the fine of a bullock worth Rs. 30 should not be insisted upon by the sister and her son. In consideration of the obligation of her brother and his children to support her in the absence of a guardian, the said fine should be remitted. No fine should be taken even if their sons and daughters fail to marry one another, provided that they engage that the children of their sons and daughters shall marry one another; after which should the engagement be broken in turn by the grandson of the sister, he shall pay twice the amount of fine, or Rs. 60, to the woman because the engagement has been broken by two generations. If the sister's brother be living, a bullock worth Rs. 30 shall be given to him also. If the brother be not alive, this fine shall not be paid.

11. During the lifetime of a sister and a brother if the son of the sister breaks his engagement no fine should be taken, provided a promise be made for the marriage of the grandchildren. If the granddaughter of the brother next breaks the engagement and the opposite party is in turn unfaithful, no fine should be taken as there has been a breach of engagement on both sides. Let another promise be made for the marriage of the greatgrandchildren. Should no such promise be made the right shall not cease, but shall have the same effect as in the time of their great-grandparents.

12. During the time of greatgrandchildren if the great-grandson of the sister breaks the engagement and marries elsewhere, he shall pay a fine of three times Rs. 30, or Rs. 90, as this is the third time of the breach of such engagement. If the opposite party is unfaithful, the same penalty should be inflicted. Besides the penalty the expenses incurred in the preparation of marriage ceremonies should also be paid by the party breaking the engagement. As the engagement has been broken three times, the right of intermarriage ceases and shall not be reclaimed.

13. After a man or woman has each in his or her respective turn broken an engagement, and the engagement is again broken by the third generation on either side, the fine of Rs. 90 should not be

insisted upon because the right of marriage ceases at this time. But the party breaking the engagement in the third generation shall pay a fine of Rs. 30 only, and he shall not take advantage of the right of intermarriage, which ceases with the third breach of the engagement.

14. If the children, grandchildren, or greatgrandchildren of a brother and a sister have respectively paid and received a fine, the right of marriage ceases, after which, if this right is resumed, the previous fine, whether the whole, or a half, or one-third, shall be refunded. Why is this ? Because the right of marriage is resumed after it had once ceased, and the offence previously committed is condoned when the right is renewed.

15. In engagements for marriages other than among blood relations a man who breaks the engagement is liable to pay to the woman a fine of one female's jacket, one head-dress, one petticoat, one looking-glass worth 4 annas and another worth Re. 1. The scale of valuation of these articles has been given in the first chapter. If the woman is the offender, she shall pay to the man a fine of one man's jacket, one head-dress, and a kilt.

16. Not only after betrothal but also if in the course of preparation of the marriage ceremonies (such as examining the liver and intestines of a hog), or after having sexual intercourse, the engagement is broken either by the man or by the woman, the party in fault shall pay the expenses of the ceremonies. A fine of wearing apparel merely is not sufficient, as the breach of the engagement is committed after the preparation of the ceremonies. If the man is in fault, he shall pay a fine of Rs. 30, the price of his body, to the woman ; if she is in fault, she shall pay the man Rs. 25, the price of her body, in addition to the payment of expenses incurred in the said ceremonies.

17. After betrothal, and after the parties have lived together and the woman has become pregnant, if the man breaks the engagement let him pay a fine of Rs. 60; if it is the woman who breaks the engagement after becoming pregnant, she is not bound to pay a fine of Rs. 60 to the man. She shall therefore pay him only the price of her body, which is Rs. 25, besides making good the expenses incurred by the man for the preparation of the ceremonies. Why is this ? Because she suffers the loss of honour in her person.

18. If after betrothal among relatives the parties have lived together and the man breaks the engagement, he shall pay a fine of Rs. 30 in cash and one bullock worth Rs. 30, a full-grown hog worth Rs. 10, and five jugs or calabashes of kaung worth Rs. 2-8-0, and a kyweby'a worth 8 annas. If the woman is pregnant, he shall

pay a fine of Rs. 60, two bullocks worth Rs. 30 each, a kywebya, a calabash of kaung, and a full-grown hog. If the woman be in fault under the above circumstances, she shall pay a fine of Rs. 60: the bullocks, hog, kywebya, and kaung are remitted. Why is this? Because a sister should not eat the pork given by a brother, because she should not accept a fine given by her brother consisting of bullock, hog, kywebya, or kaung; because the daughter of her brother suffers the loss of honour in her person. Owing to these circumstances a woman should be exempted from paying a fine which consists of the said articles.

19. After the death of brothers and sisters, in the time of their grandchildren and greatgrandchildren, if after the parties have lived together the man breaks the marriage engagement, a woman cannot claim two bullocks, because the brother of her grandmother or greatgrandmother is not living. The man who breaks the engagement in the second generation shall pay a fine of Rs. 60 together with one bullock worth Rs. 30, one full-grown hog worth Rs. 10, and five calabashes of kaung worth Rs. 2-8-0, also a kywebya worth 8 annas. If he belongs to the third generation, he shall pay a fine of Rs. 90. After breaches of engagement in the time of sons and grandsons if a man be of the generation of greatgrandchildren, he shall pay a fine of Rs. 30, one bullock, one calabash of kaung, and one kywebya. If he is in fault when the woman is pregnant, he shall pay Rs. 30 in addition to the proper fine.

20. If a woman when pregnant, or after connection, breaks the engagement, she is not bound to give a fine in addition to that specified (sic.? the additional fine specified) in the above section. Why is this? Because it is unusual for a sister and her posterity to accept any fine given by a brother or any one of his posterity. Besides she is entitled to a remission of fine as she has suffered loss of honour in her person.

21. On the death of the husband of a woman, a surviving brother of the deceased has the right to marry his widow, provided he is unmarried and claims this right within three years of the burial or burning of the corpse, when the ghost of the deceased is called by his relatives. If this right be claimed on some subsequent calling of the ghost of the deceased, it shall be void, and the woman shall be at liberty to leave the control of her husband's family nat and go back to her parents and relatives with her children and property.

22. If when the ghost of the deceased is called the woman refuses to marry her brother-in-law, she is liable to forfeiture of all the goods and livestock collected during the lifetime of the deceased and to expulsion from the control of the family nat. If any

children are left, their uncles may have them. But if the children do not wish to remain, or are unhappy under their uncle's guardianship, they are not to be forcibly retained. If they should wish to live with their mother, they may do so. If no property should be left, it is not customary to pay any fine.

23. If after the death of a husband, before seven months have elapsed and before his ghost has been called, his widow marries another man, she is liable to forfeit all her property and to deliver them to the brother-in-law, who has the right of marrying her, as also to pay a fine of a full-grown hog and five jugs of kaung to remove his shame.

24. If the widow of the deceased brother expresses her willingness to marry a surviving unmarried brother and if such brother objects to the marriage, he shall pay her a fine of Rs. 30, and this obligation shall cease altogether because he has no regard for his relatives and for his national custom.

25. On the death of a wife the widower can marry his elder or younger sister-in-law, provided she is unmarried, and if she is not so inclined, she shall not be compelled. The widower shall have the right of marrying other women, provided he begs leave of his father-in-law or his brothers-in-law. Whether or not a sister-in-law is available for marriage, he cannot marry another woman without first asking the permission of his father-in-law or his brother-in-law. If he should not ask permission, he shall pay a fine of a full-grown hog and five jugs of kaung (fer-mented liquor). Why is this? Because he breaks the national custom. When he asks permission the father-in-law or brother-in-law must give him in marriage with his elder or younger sister-in-law, or express disinclination and give him permission to marry another woman. If he is not given in marriage to a sister-in-law, he has the right of marrying another woman without permission.

26. After the death of a wife or a husband it is not necessary to be particular as to the relationship of the persons allowed to have the right of intermarriage. They may be either the children of own brothers and sisters or of alien persons not related by blood.

CHAPTER III.—The Right of Marriage with Others allowable notwithstanding the Right of Intermarriage between Relations.

27. The daughters of brothers and the sons of sisters have the right of intermarriage. But if one party is not come of age while the other party is, the party who has come to puberty shall not be bound to wait for the minor till he or she comes of age. The

law (of nature) that the person who is marriageable must marry cannot be broken. But in each case the consent of the parents must first be obtained and must be given. When permission is so asked a present of five jugs of kaung and a full-grown hog must be made to the parents. When permission is not obtained although asked for, the person asking it may obey his or her own will and shall not be held in fault. Why is this? Because the necessary permission has already been asked for according to the national custom. But if when permission is asked the brother should offer his daughter who has come of age in marriage, no other wife shall be taken on the excuse of permission having been already asked. Failing in this the customary penalty shall be paid.

28. If the daughter of a brother is marriageable but the son of a sister is yet a minor, and if the former is about to be given in marriage, permission must first be obtained from either the sister or a nephew (her son), who shall not object if there is no son among them who is marriageable. The permission must be given. If permission when asked be not obtained, the person asking may obey his will. But if permission is not asked according to custom, and permission is not given because there is a marriageable male adult, the person in fault shall pay the customary fine if a marriage is made elsewhere.

CHAPTER IV.—Law of Divorce.

29. While a man and a woman are living as husband and wife, if the man for no cause tears off her hair, beats her so severely as to break a bamboo over her, or to draw blood, or to leave marks of ill-treatment, she may go back to her parents or brothers should she wish to do so. The husband shall have no right to prevent her from going on the ground that she is his wife. Even if the wife is content to stay with her husband notwithstanding his ill-treatment, her parents or brothers may call her back if they know that she is ill-treated, and the husband shall have no right to prevent them from doing so. If so called by her parents she is bound to go with them although she may say that she does not mind the ill-treatment. Why is this? Because on the day of marriage the man formally promised her brothers and parents not to beat her in the manner above described.

30. After being called away by the parents the wife may have a divorce from her husband should she so wish it. If while the husband is living with his parents his wife leaves or takes a divorce from him on account of his ill-treatment, she cannot, since she has yet no property jointly acquired by herself and

husband, carry away property which belongs to the parents of her husband. But she can take away all the property given to her as dower at the time of marriage and at the time of her being placed within the control of her husband's household nat because she suffered ill-treatment at the hands of her husband in violation of his promise not to ill-treat her. If there are any children arrived at years of discretion, they may stay with whom they please. As regards minors, the mother shall have them, and the father shall be bound to support them. The years of discretion are fixed at seven years, or until a child is able to assist his parents in doing what he is bid.

31. If a husband beats his wife in such a manner as to break a leg or an arm and thus incapacitate her for her work, he shall pay her a fine of two slaves, worth Rs. 60 each, to attend upon her. He shall be divorced from her and forfeit to her all the existing property. Even if an arm or a leg be not broken, if the husband tears off her hair, or beats his wife so as to break a bamboo over her, or to draw blood, or to cause any other marks of hurt, and if when she was placed within the control of her husband's family nat he gave her property not amounting to so much as Rs. 30, the husband shall pay her a fine of Rs. 30; all the jointly acquired property, both goods and livestock, shall be forfeited to the wife. Why is this? Because the man breaks his formal promise at the time of their marriage not to use her ill.

32. If a husband beats his wife in a grievous manner as above described, and if the wife is still willing to live with him notwithstanding the ill-treatment she receives, the husband shall beg pardon from the parents or brothers of his wife. When he asks their pardon he must also make them a present of a grown-up hog and five jugs of kaung worth Rs. 12-8-0. If the parents or brothers are not satisfied with these presents, a bullock worth Rs. 30 must be added. When these presents are given the parents or the brothers cannot but allow their daughter or sister to live with her husband although they may still be dissatisfied with the presents. If their daughter or sister is willing to live with her husband and does not wish to be divorced from him, she shall have her will. Why is this? Because the wife is content with her husband.

33. The reason why parents or brothers may receive presents of a bullock, a hog, and kaung from their son-in-law or brother-in-law is because he (the son-in-law or brother-in-law) has broken his promise made formally at the time of marriage not to ill-treat their daugther or sister and so has put them to shame.

34. If on account of the ill-treatment received at the hands of the husband the wife shquld die and if no compensation will

satisfy her parents or brothers, the husband shall be punished according to the law of the land. Why is this ? Because they will take no compensation but desire to see him punished for his crime.

35. If while a man and a woman are living together as husband and wife, the woman is unfaithful and commits adultery with another man, the husband may, for her first and single offence, chastise her in an ordinary way with a small rattan or switch and he can take legal measures against the man who commits the crime. But if he wishes to divorce her he is at liberty to do so, provided he informs her parents and hands her back to them. He shall not beat her in any way that is grievous. In such cases the husband shall have all the property given by the parents of his wife as dower at the time of their marriage, all property given by his parents at the time of her being placed within the control of her husband's family nat, as also all the property jointly acquired by husband and wife during cohabitation. The wife shall not be allowed to take away even her nadaungs (eardrops) and padis (necklaces). She must go away with nothing more than the tami (female's petticoat) or thindaing (jacket) that she is wearing at the moment. On the other hand, if the husband is still willing to live with his wife on the ground of it being only her first offence, and is satisfied with taking legal measures against his rival, he may do as he wishes. But if a second offence is committed by his wife he has the right of breaking the string of her petticoat and of beating her severely and of expelling her from his home. The wife in such cases shall have no right to claim any property from the husband. Why is this ? Because she breaks her formal promise made at the time of their marriage not to be unfaithful to her husband.

36. If while a man and a woman are living together as husband and wife the husband puts her to work which she is capable of performing and the wife refuses to do as she is bid and thus proves herself to be disobedient to her husband's commands, or if she quarrels with him without any reason, the husband has the right of chastising her three times with a small rattan or switch, and the wife shall not say that her husband beats her severely. Why is this? Because she is disobedient to her husband and quarrels with him so that he cannot forbear. After chastisement three times if she still persists in her disobedient and perverse habits, the husband has the right of putting her away with no other property than the clothes which she is at the time actually wearing. If he does not wish to send her away he may still chastise her. She cannot complain that her husband beats her painfully. He may flog her with a small rattan. Why is this ? Because she does

not reform herself even by being chastised. She is wicked to excess.

37. If a wife wishes to get a divorce from her husband for no fault of his, the husband shall give her a divorce, provided she pays him Rs. 25, the price of her body, and forfeits to him all the property given her by her parents as dowry at the time of her marriage. Again, if a husband wishes to divorce his wife without any reason, he may do so, provided he pays her Rs. 30, the price of his body, and forfeits to her all the property given as dowry by her parents at the time of her marriage as well as the property given her by the husband's parents at the time of her being placed within the control of her husband's family nat.

38. If a husband takes a younger wife without the consent of his first wife, and the latter therefore wishes to be divorced from him, and if the husband be living in the house of his parents, she has the right of obtaining a divorce from him, provided he gives her twice the amount of the price of his body, namely, Rs. 60, in consideration of the jointly acquired property being little. But if at the time of her being placed within the control of her husband's family nat a bullock and other property has already been given by her husband's parents, the cost of which exceeds Rs. 60 in value, she cannot claim the fine of Rs. 60. She shall have only Rs. 30 in such cases. Why is this ? Because the husband breaks faith with his wife while his parents are still alive and while they do not refuse to have control over her.

39. If a husband takes a younger wife without the consent of his first wife, and he and his first wife are living separately from their parents, the husband shall forfeit all the existing property to his first wife and be divorced from her and bear on himself all debts, &c. But in case there is no property at all but only liabilities which the husband has to bear on himself, the husband shall forfeit to his wife Rs. 30, the price of his body. The wife shall have no right to lay claim to any fine if the jointly acquired property is in value Rs. 60 or above (? under).

40. If after marriage a husband calls his wife away, the husband and his parents are not entitled to keep her and the separate marriage property belonging to her more than a year without bringing her within their family nat control, and not even for one full year if there is no pregnant woman in their house. If she is kept more than a year without the ceremony being performed of bringing her within the family nat control, her parents and brothers are entitled to call her back to their house; she is also entitled to a divorce from her husband if she should so wish; and if the husband objects to divorce his wife on these grounds, the cost of the divorce shall be borne by

both parties equally and the separate marriage property belonging to each shall be taken by the respective owners. Why is this ? Because national custom has not been followed : the usual nat ceremonies have not been performed. But if the husband brings his wife to his house and does not perform the ceremony of placing her within his family nat control although there is no pregnant woman living with them, because of an earthquake or an eclipse of the sun which has taken place and in consequence of which the nat ceremonies cannot be performed, the husband shall be entitled to keep his wife in his house for any length of time without performing the said ceremonies. He shall not be held culpable for the delay and omission.

41. If after marriage a husband takes his wife away to his parents' house and the parents on their part take care of her under their family nat control as they would of their own children, and notwithstanding this care and kind treatment she wishes to live separately from them and asks permission of them to do so, she shall not be allowed to go away if they do not approve and if they have no other daughter-in-law living with them. They have a right of detaining her for any length of time. If then she leaves her husband because she is not allowed to live separately, the husband shall have the right of taking all the separate marriage property belonging to her and placed under the control of the family nat. She shall also be divorced from him on paying him Rs. 25 as the price of her body : should she not pay this fine, she shall not be allowed to leave or to obtain a divorce.

42. If after marriage a husband takes his wife away to the house of his parents and she is placed under the family nat control and the parents act parsimoniously towards her and do not supply her as they would one of their own children, and under these circumstances she wishes to leave them, she shall inform the neighbours three times of the treatment she receives from her parents-in-law. After which, if the same treatment is continued, she shall have the right of going away and living separately with her husband, who must follow her. The parents have no right to prevent them from leaving them on the plea that they have no other daughter-in-law. Why is this ? Because the parents have not done their duty ; they have not treated their daughter-in-law as they would have treated their own children.

43. If the parents of a husband are bad and do not properly attend to the wishes of a daughter-in-law in matters of food, clothing, and expenses, as they would in the case of their own children, it is the duty of the daughter-in-law to give notice of her being so dealt with to the neighbours. After giving such notice three times, if the parents continue to treat her as before,

and she is therefore inclined to leave their house but cannot get her husband to follow her, and for this reason she wishes to be divorced from him, she shall have all the property given her and the husband by their parents at the time of their marriage and shall obtain the divorce she wishes. If the marriage property given by the husband's parents and placed within their family nat control does not amount in value to Rs. 30, she shall have Rs. 30 also from her husband as the price of his body. Why is this? Because the husband has been indifferent to the ill-treatment of his wife by his parents. He may be said to have consented to it.

CHAPTER V.—The Law as to the Performance of the Marriage Ceremonies even if the Wife should Die before their Performance.

44. If after a man and woman have married the wife should die before the solemnization of the grand marriage ceremonies, the ceremonies must be performed before the burial of the corpse in order that the national custom should not be broken. While the corpse is in the house the widower is bound in duty to give to his brothers-in-law a full-grown hog, five jugs of kaung, a cowrie-embroidered bag, a number of kywebyas, a forked knife or da, and he must also entertain them and solemnize his marriage ceremonies. If the parents and the brothers of the deceased are satisfied, even one small pig will do. If they are not satisfied, one full-grown hog must be given. Until the marriage ceremonies are over the corpse must not be disposed of. Why is this? Because the tie of relationship is not to be broken. Because their descendants have to intermarry in succession.

45. On the death of a wife, if the corpse is so disposed of without the performance of the grand marriage ceremonies as to dissatisfy the parents and brothers of the deceased, the husband shall pay them a fine of a bullock worth Rs. 30, also five jugs of kaung and a full-grown hog. If these fines are paid, the tie of intermarriage among their descendants shall not be broken: it shall continue. But if these fines are not paid, or if, although paid, they are not accepted by the parents and brothers of the deceased who desire to discontinue the right of intermarriage among their descendants, this right shall cease. But if the parents and brothers of the deceased do not desire the discontinuance of the right and say that the fines must be paid, the fines shall be paid. Why is this? Because the husband of the deceased breaks the custom of his race.

46. If the parents and brothers of the deceased will not accept the fines paid by the widower because he buried the corpse of his wife before the solemnization of the grand marriage ceremonies, and desire to have the right of subsequent intermarriage stopped, the widower shall return to the parents and brothers of his deceased wife all the property given to her by them as dowry at the time of her marriage. But if the property is used or spent during the lifetime of the deceased, its return as aforesaid shall not be compulsory. Let the claim be null and void. Why is this? Because the breach of the national custom has wounded the feelings of the parents and brothers of the deceased.

47. If a husband dies before the solemnization of the grand nuptials, their solemnization cannot be insisted upon. The relations of the deceased shall give to the brother of the widow the cowrie-embroidered bag and the spear or da which he had used in his lifetime. If the deceased left behind no such articles, the sister of the deceased shall obtain them and give them as aforesaid, so that the custom of the race may not be broken. The brothers of his widow shall give him a silk mantle to cover the corpse as also to tie up to the post used in the ceremony of calling the ghost of the deceased. If the relatives of the deceased are not satisfied, this gift must be made. If they are satisfied, the gift need not be insisted on.

CHAPTER VI.—Penalty for Abusive Language and Assault.

The law for assault among strangers is the same as the Burmese law and therefore need not be mentioned.

48. If a son-in-law abuses his father-in-law or his mother-in-law, and the father-in-law is his maternal uncle, he shall pay a fine of one cowrie-embroidered bag, five jugs of kaung, and one full-grown hog. If he carries his abuse to excess, he shall pay a fine of one bullock worth Rs. 30. Why is this? Because he abuses his father-in-law, who is the brother of his mother.

49. It is no offence if the uncle father-in-law in the capacity of a father abuses or reprimands in an ordinary manner his nephew son-in-law in order to prevent him from doing anything that is wrong. He has the right to do so. But if he without cause abuses his son-in-law to excess so as deeply to hurt his feelings, he shall pay a fine of a pot of kaung containing ten viss. A pot of kaung is worth a rupee.

50. If a son-in-law abuses his father-in-law who is not related to him by blood, he shall pay him a fine of five jugs of kaung and a full-grown hog. If he is not satisfied with these, he shall add a cowrie-embroidered bag. This penalty is provided because

the father-in-law is not a relation. He cannot have a bullock. But if his son-in-law abuses him to excess, then the fine of a bullock must be added.

51. If a stranger father-in-law abuses his stranger son-in-law, he shall pay him a fine of a cock worth 8 annas, a 10-viss pot of kaung worth Re. 1, and a Chin turban worth Rs. 2-8-0, in order that the son-in-law may receive satisfaction. The fine of a bullock and cash is not to be given in such a case. Why is this? Because the son-in-law is not entitled to enjoy the property of a father-in-law.

52. If a husband abuses his wife's brother who is a blood relation, he shall pay a fine of five jugs of kaung, one full-grown hog, and a bullock worth not less than Rs. 30.

53. If a husband is abused by his wife's brother who is a blood relation, the latter shall pay a fine of a cock worth 8 annas, a 10-viss pot of kaung, and a piece of silk turban. Why is his case treated differently? Because he is brother of the wife and it is not customary for the husband to take a bullock from his brother-in-law. If they are not blood relations, they may proceed according to the law for strangers.

54. If a nephew son-in-law strikes his uncle father-in-law, he shall pay a fine of a full-grown hog, five jugs of kaung, and a bullock worth not more than Rs. 60. If the assault committed is so grievous as to cause a fracture or to impair a member, the assailant shall pay the penalty provided in the Burmese dhammathats in addition to that prescribed by Chin custom.

55. If a stranger son-in-law strikes a stranger father-in-law he shall pay a fine of five jugs of kaung, a full-grown hog, and a bullock not worth more than Rs. 45; if he causes him grievous hurt so as to cause a fracture or to impair a member, he shall pay the penalty provided in the Burmese dhammathats in addition to that prescribed by Chin custom.

56. If a husband strikes his wife's brother, he shall pay a fine of five jugs of kaung, a full-grown hog, a cowrie-embroidered bag one cubit long worth Rs. 5, and a bullock worth not less than Rs. 50. If he causes fracture of a bone, or impairment of a member, he shall pay the penalty provided in the Burmese dhammathats in addition to that prescribed by Chin custom.

57. If the brother of a sister strikes that sister's husband, he shall be punished with a fine consisting of a cock worth 8 annas, a 10-viss pot of kaung worth Re. 1, a piece of silk mantle worth Rs. 5, and a silk turban worth Rs. 2-8-0. If he causes fracture of a bone, or impairment of a member, he shall pay the penalty provided in the Burmese dhammathats in addition to that prescribed

by Chin custom. Why is this case treated differently? Because a wife's brother will take care of and feed his brother-in-law's children in the event of the latter's absence or death.

58. If a maternal uncle father-in-law strikes his nephew son-in-law he commits no offence, if he is in the exercise of his right of chastising him and if the pain caused is ordinary. But if he causes excessive pain without any reason, he shall be punished with a fine of a 10-viss pot of kaung, a silk coverlet, a Chin turban, and a cock, so that the son-in-law may receive satisfaction. The son-in-law cannot claim a fine of a bullock or cash, because his uncle has the right to chastise him. But if his uncle causes fracture of a bone, or impairment of a limb, he shall pay the penalty provided in the Burmese dhammathats in addition to that prescribed by Chin custom.

CHAPTER VII.—Sons and Daughters entitled to Inherit.

59. This section specifies the class of sons and daughters who are entitled to inherit their parents' estate:—

(1) Eldest son of a chief married wife (mayagyi).
(2) Elder son of a chief married wife.
(3) Younger son of a chief married wife.
(4) Youngest son of a chief married wife.
(5) Eldest daughter of a chief married wife.
(6) Elder daughter of a chief married wife.
(7) Younger daughter of a chief married wife.
(8) Youngest daughter of a chief married wife.
(9) Son adopted (thapyuza) under covenant.
(10) Daughter adopted under covenant.
(11) Waif picked up and nurtured as a son (*kaukya*, a foundling).
(12) Waif picked up and nurtured as a daughter (*kaukya*, a foundling).
(13) Stray coming of his own accord and nurtured as a son (*pyawbaiklaya*, one who stays of his or her own free will).
(14) Stray coming of her own accord and nurtured as a daughter.
(15) Step-son from a husband.
(16) Step-daughter from a husband.
(17) Step-son from a wife.
(18) Step-daughter from a wife.
(19) Sons and daughters of younger wives (mayange).
(20) Sons and daughters of a concubine (apyaung).

The above sons and daughters are heirs to their parents' estate if placed by their parents within the family nat control, and if they continue under that control before the decease of their parents. Why is this ? Because so long as these sons and daughters remain under their parents' family nat control they cannot succeed to any other estate but are entitled to succeed only to the estate of their parents. If adopted children are also placed under the foster-parents' family nat control they cannot succeed to the estates of their own parents; they are entitled, on this ground, to succeed to their foster-parents' estate.

60. The children named below lose the right of inheritance under the said provision :—.

(1) The son and daughter born of the chief married wife.
(2) Those born of a younger wife.
(3) Those born of a concubine.
(4) Step-sons and daughters from husband's side.
(5) Step-sons and daughters from wife's side.
(6) Adopted sons and daughters.
(7) Waifs and strays nurtured as sons and daughters.

The above sons and daughters, if they do not remain within the family nat control of their parents, or even if though so remaining they leave that control before the death of their parents, lose their right to succeed to their parents' estate. Why is this ? Because they do not live with their own parents nor support them, but leave them and enter the nat control of other families. The same rule is applicable to adopted children.

61. The ceremony of placing under the family nat control must be performed on behalf of the sons and daughters born of the chief married wife or of younger wives, or of concubines, or of adopted sons and daughters, or of waifs picked up and nurtured as sons and daughters, or of strays coming of their free will and nurtured as sons and daughters, or of sons and daughters brought either by a husband or a wife, or of a daughter-in-law brought home by a son. It must be performed in the house of a father or mother, or a father-in-law or mother-in-law, and must consist of an entertainment of pork and kaung liquor. The person performing the ceremony must call their relatives and pasan teachers to be present on the occasion. The gold and silver ornaments worn or brought by the person on whose behalf the ceremonies are performed in a long bag, or in the long basket carried by Chins on their back, and must be laid next to the pork and other eatables which are being served up. The party must be then encompassed by a thread so as to include all the property above mentioned. The pasan teachers then pro-

nounce certain incantations over them according to their national custom, and this being done the persons present on the occasion must partake the treat offered to them. After this ceremony has been concluded the children are admitted as being within the control of the family nat and as entitled to inherit the family estate.

62. Although a daughter-in-law is domiciled with the parents of her husband and the said nat ceremony has also been performed on her behalf, yet she is not entitled to any share to their estate beyond what her husband is entitled to. She is entitled only to the share of her husband. Even after the death of her husband if she continues to live with her parents-in-law and does not before their death leave the control of the family nat, she is entitled to a share in their estate. Why is this? Because a husband can inherit his wife's property and a wife is entitled to succeed to her husband's rights.

CHAPTER VIII.—Law of Inheritance.

63. There may be an eldest son, a middle son, a younger son, and youngest son, or eldest daughter, middle daughter, a younger daughter, and youngest daughter of certain parents. The eldest, the middle, and the younger sons and daughters may all be married, and with the permission of the parents may all be living separately from them with their own house and chattels. The youngest son shall not be allowed to live separately although he may have asked the consent of his parents. He must live with the parents and support them in their old age. All the existing property, goods and live-stock of the parents, the youngest son alone must take charge of. Other sons shall not take charge. The parents in their old age may be pleased to live with their eldest, middle, or younger sons. Even under such circumstances if the elder sons object to support their parents, the youngest son is bound to do so. If the parents have no sons but daughters only, she who is not yet married must take charge of their estate and support them. If all the daughters are married and the parents have no one to look after them, the son-in-law who listens to the words of his parents-in-law must, with his wife, take charge of their estate and support them.

64. If parents die leaving sons of different ages, the elder sons are not entitled to larger shares in the estate. The estate must be divided into as many equal shares as there are sons and daughters, with two extra ones for the father and mother. Beginning with the eldest brother, each must take a single share, the shares reserved for the parents being taken by the youngest son in consideration of his having supported his parents, or, in other words, he takes

both the father's and mother's shares. Why is this? Because while the elder sons and daughters were living separately from the parents, the youngest one had to live with them and support them in their old age. Because, on the death of the parents, the youngest son must not leave the house so long as the corpse is still in the house. It is his duty to carry the "ghost post" (a post set up when the ceremonies for calling the ghost of the dead are performed) on his head and to be watching near the corpse.

65. If both parents die leaving no sons but daughters only of whom one alone is married and the rest, a large number, are single, the estate of the parents shall not be divided on the ground of the death of the parents. The unmarried daughters have the right of taking charge of the estate. Why is this? Because at the time when the other daughter was married the parents had already, according to their national custom, given her the portion she was entitled to as dowry, and their duty of making similar apportionments to younger daughters when they get married is still unfulfilled.

66. If both parents die leaving no sons but all daughters none of whom are married, the estate shall not be divided. The eldest shall take charge of it and support the younger sisters; or the brothers of the deceased shall take charge of the estate, and if, while they are thus placed in charge, the sisters who are come to puberty take husbands, the uncles must give them suitable shares of the remaining estate, that is to say, shares must be reserved for those who are yet to be married. If there are more than one sister not yet married, the estate shall not be divided. Either the eldest sister or her uncles shall hold the property in trust. Why is this? Because when those who are now single get married afterwards it will be necessary also to make them gifts similar to the gifts made to those who are already married.

67. If both parents die leaving several daughters, all of whom are married except one, a sum equal to what was given to the other daughters as their marriage portion must be deducted from the estate of the parents and reserved for the unmarried daughter, and what remains after such deduction shall be equally divided among all the daughters. If every one of them is married, the division must be similarly made. Why is this? Because they are not male offspring responsible as a youngest son, and they are the issue of the same parents.

68. On the death of parents the articles used by the father, such as firearms, spears, smoking-pipes and apparatus, gongs, cymbals, cups, trays, kywebyas, and cowrie-embroidered bags shall not be included in the estate for partition. The youngest son who supported the parents shall have them. Why is this? Because

he bears the burden of his parents more than the others. He may also have his mother's jewellery, such as beads, eardrops or nadaungs, as well as her clothing. Although these may be retained in the possession of the youngest son, his wife or his daughter shall have no right to use them. On the occasion of performing the funeral rites of his parents, when he carries on his head the "ghost post" of the deceased, and his sisters are present making a presentation of pigs and kaung liquor, then the brother may, according to the national custom, make an equal distribution of these articles among his sisters.

69. On the death of a mother, if a son lays claim to the estate belonging to the deceased, and if the father has taken no younger wife, the estate shall not be divided. If the father has taken a younger wife, all the articles used by the mother shall be given to the son. All landed property, slaves, elephants, horses, gold, silver, precious stones, all goods and livestock, shall be divided into two equal shares, the share of the father and the share of the mother, one share being taken by the son and the other being reserved by the father. Why is this? Because the chief wife being dead another wife is subsequently taken.

70. If the mother dies and the daughter asks her father for a share in the estate, it shall not be given if the father has not taken a second wife. If he has, the daughter shall have all the articles used or worn by her deceased mother. All the goods and livestock, landed estate, gold, silver, and precious stones, shall be divided into two shares and one share shall be given to the daughter if married, or, if she is still unmarried, the father shall take charge of her share to be given her when she gets married. The other share may be retained by the father.

71. If a father dies, so long as the mother does not marry again no inheritance shall be given although asked for by the daughter. If the mother re-marries, the estate, consisting of goods and livestock, gold, silver, and precious stones, shall be divided into two shares and one share shall be given to the daughter if she is married. If she is not married, her mother must take charge of her share. The other share shall be taken by the mother. When daughters are given in marriage, the mother shall apportion their shares having due regard to their number. As regards the articles used by the father, his brothers shall have them if his widow be married to any of them. In this case the daughters shall have no right to the articles. But if the mother is married to a strange person other than her brothers-in-law, the mother and the step-father shall have no right to the articles. The daughter shall have them all.

72. After the death of the father, if the mother takes no husband, a son cannot claim a share in the property (amwe). He cannot have it even if he lays claim to it. If the mother marries again, the son shall have all his father's personal property. Landed property, elephants, horses and cattle, all goods and livestock, gold, silver, and precious stones, should be made into two equal portions, of which the son shall have one portion. If he son is a minor and is not separated from his mother, his share must be kept in charge of the mother. If the son is not willing to live with his mother but prefers to live with his uncles, his guardians shall take charge of his property. When the son comes to maturity, or takes a wife so that he can take care of his own property, he shall have his property. The other portion goes to the mother. If there are several sons, the guardian shall divide the property equally among them. Why is this? Because their mother takes another husband who, although he may be a brother of her deceased husband, cannot have his personal property. The son shall have them all. Why is this? Because he is the father's own son.

73. If the mother dies and the father marries again and begets a son, the son by the former wife supports his father and his step-mother and lives with them, after which both his father and step-mother die, the property left by the deceased shall be equally divided between the son by the former wife and the son by the latter wife.

As the son by the latter wife is bound in duty to place the "ghost post" of his father on his head and watch his corpse, he shall have the personal property of his father; or if the son by the former wife performs all these duties, he shall have his father's personal property and the son by the latter wife shall have all the personal property of his mother. Why is this? Because the elder son has already made a partition with his father and obtained his share of the estate on the death of his mother.

Again, if the elder son is keeping a separate household for himself and the father and the step-mother are supported by the younger son, and at this time the parents die, the estate property must be divided into four shares, of which one-quarter shall be given to the elder son and three-quarters to the younger one. Why is this? Because the elder son has already made a partition with his father and obtained his share on the death of his mother and the younger son has had to bear the burden of supporting his mother.

74. The mother dies leaving sons and daughters; the eldest son also dies; the father marries his daughter-in-law and begets children, after which the father and his wife (his daughter-in-law) die. The law of partition between the children by the former wife

and those by the latter is this: If after the death of the first wife and on the subsequent marriage with the daughter-in-law the children by the former wife received as their mother's share only half of the existing property, the (father's) separate marriage property (*pay-in*) shall be divided equally between the children of both wives. If on the subsequent marriage the children by the former wife obtained not only their mother's share but their own ultimate shares of the estate property, they shall not be entitled to the subsequent marriage property and to the property acquired during the second marriage. The children of the subsequent marriage shall have them all, and if there are any debts they shall bear them all. Why is this? Because the children by the former wife have already obtained their shares in the estate. If they have not obtained their shares in the estate but only what was their mother's share, the father's separate marriage property shall be divided equally between the children of both wives, and the joint property acquired during the second marriage shall be divided into four shares, of which one share shall be given to the children by the former wife and three shares to the children by the latter wife. If there be any debts, they shall be liquidated in similar proportions. Why is this? Because the sons by the second marriage are bound in duty to support their parents until their death.

75. If the mother dies and the father marries again, the law of partition between the children by the former wife and the step-mother is this: If after the death of the father the step-mother continues to remain within the Uyukôn nat control of the father, the children of the deceased cannot lay claim to any share in the remaining estate. They shall support the step-mother and live with her as they would in the case of their own mother. On the death of the step-mother they shall inherit the whole of the estate. If on the death of the father there is no other relative of his whom his widow can marry, or if there being such relative a marriage is not proposed and she cannot remain any longer within the nat control of the deceased husband, and must return to her parents and brothers, the children by the former wife shall have, under these circumstances, the father's separate marriage property, and the widow shall have all the jointly acquired property during the time of her living with the deceased. If there are any debts they shall be liquidated in the same manner. Why is this? Because there is no son or daughter to succeed to the estate property; because there is no one entitled to a subsequent marriage; because both parties have got rid of their obligation. If after the death of the husband a proposal is made to the widow to marry a relative of the deceased and she does not consent but goes back to her

parents and thereby infringes the national custom, she shall have no right to possession of her separate marriage property and the jointly acquired property during the time of her living with the deceased. The children by the former wife shall have them all. Why is this? Because she refused to marry the relative of her deceased husband although such a proposal was made to her.

76. If the father dies and the mother marries again and the children by the former marriage will not remain under the family nat control of their step-father, they cannot have any property jointly acquired during the mother's subsequent marriage. The step-father shall have it all. Why is this? Because they did not remain with their step-father but lived under the family nat control of their father and grandfather, to whose property they become entitled.

A.—If the mother dies while her children by a former marriage are living under the family nat control of the step-father, and the children ask for a partition of the estate property while still living with their step-father, who has not taken another wife, no partition shall be effected. The step-father shall have charge of the entire estate as they are in the same position as his own children. They shall also support their step-father as they would their own father. On the death of the step-father the step-children shall have the whole estate. If after the death of the mother her children will not stay with the step-father but desire a partition of the estate, the jointly acquired property shall be divided into four shares; one share shall be given to the children and three shares to the step-father. Debts shall also be liquidated in similar proportions. Why is this? Because in the lifetime of the mother they were all living under the family nat control of the step-father.

B.—If during the lifetime of the mother her children are not living under the family nat control of their step-father they cannot have the property jointly acquired by their mother and the step-father, who consequently becomes heir to the whole and must similarly liquidate all debts. Why is this? Because the children live separately and not under the family nat control of their step-father. As regards the separate marriage property belonging to the mother, it shall be divided equally among the children and the step-father if they lived under his control before the death of their mother: even if they never lived under the family nat control of their step-

father, the same division must be made. Why is this? Because the son is heir to his deceased mother's estate and the husband is heir to his deceased wife's estate.

C.—If while the son of a wife by a former marriage is living under the family nat control of the step-father the wife dies and the step-father takes a new wife, the jointly acquired estate property must be divided between the step-father and step-son as in the case of an own father and son. It shall be divided into two shares and each shall have a share; the son shall also have all the separate marriage property belonging to his deceased mother. Why is this? Because the son lives with the step-father although not an own son and because the step-father takes a new wife.

77. If the father dies and the mother marries again and begets children, after which both of them die, the law of partition of the separate marriage property and the property jointly acquired is this. The mother's separate marriage property shall be divided into two shares, and one share shall be given to the children by the first husband and the other share to those by the second husband, or if the children by the former husband are living separately and the children by the latter husband support their parents in their old age, the mother's separate marriage property shall be divided into three shares, of which one share shall be given to the children by the former husband and two to those by the latter husband. Why is this? Because the latter had to support the parents in their old age.

A.—The partition of the property jointly acquired after the mother's remarriage is this. If the children by the former husband are not living with their step-father, they are not entitled to any share. The children by the second husband shall have all the property. If the children by the former husband are living together with the step-father, they are like his own children. They shall have one share and the children by the subsequent marriage two shares of the estate. Why is this? Because, although they are the sons of the same father and mother, the younger brothers are bound in duty to support the parents in their old age, and because the elder brothers have not left the family nat control of their step-father.

78. The law of partition of an estate between an adopted son placed within the family nat control and an own son and daughter is this. The estate shall be divided into a number of

hares equal to the number of own and adopted children plus an extra reserved share. The shares shall be equally distributed among all the children, the reserved share being given to the youngest son. Why is this? Because, although he may be an adopted son, he has lived under the control of the family nat of his foster-parents as their own child and is therefore cut off from inheriting the property of his own parents. He becomes entitled only to his share in the estate of his foster-parents.

A.—The reason why two shares are given to the youngest son is because he is bound in duty to support the parents in their old age and to perform the funeral rites after their death. The reason why the daughter is entitled to inherit a share in her parents' estate is because she has not taken a husband and is still living under the family nat control of the parents; or because, although she may have married, her husband has died or been divorced from her and she has therefore returned to her parents. If, whether married or not she does not live under the family nat control of the parents, she is not entitled to inheritance. Why is this? Because she has left the family nat control of her parents.

79. If the mother dies and the father marries again, the law of partition between the children of the former wife, the children of the latter wife (by a former marriage), and the children born of both husband and wife is this. If the children of the latter wife by a former marriage are not living with the step-father, they are not entitled to shares of the property acquired during the subsequent marriage. Why is this? Because they were not living under the nat control of the step-father but continue to live under that of their own father.

A.—The children by the former wife cannot depart from the family nat control of the father. They are living together with the children of the latter wife under the nat control of the father. The estate shall be divided into three parts and one-third shall be given to the children by the former wife and two-thirds to those of the latter wife. Why is this? Because the younger children have not left their mother and they have served their mother dutifully.

B.—If the children of the latter wife by the former husband are living under the family nat control of the step-father, the estate shall be divided into four shares. One share shall be given to the children of the former wife, one share to those of the latter wife by the former

husband, and the remaining half to those born during the subsequent marriage. Why is this? Because the children of the former husband by living under the nat government of the step-father have forfeited their claims to the property of their own father. They cannot however be cut off from succession to the separate marriage property of their mother, whether or not they live under the nat control of their step-father. This property shall be divided into three shares; one share shall be given to the children by the former husband and two shares to those by the latter. Why is this? Because they are bound in duty to support the parents in their old age and to perform their funeral ceremonies on their death.

C.—If the sons by a former husband are not living under the family nat control of the step-father, they are not entitled to the separate marriage property brought by him. If however they are living as aforesaid, the separate marriage property of the step-father shall be divided into six shares; three shares shall be given to the children by the subsequent marriage, two shares to the children by the former wife, and one to those by the former husband. Why is this? Because the children by the former wife received a half share of the estate when their father remarried. The children by the former wife by living under the nat control of their step-father have forfeited their claims to the property of their own father and are therefore entitled only to the property of their step-father. The reason why the children born during the subsequent marriage are entitled to receive three shares is because they are in duty bound to support the parents in their old age as also to perform their funeral ceremonies on their death.

80. If the eldest and middle sons die, leaving sons and daughters, after which the grandfather and grandmother also die, leaving an eldest son, middle son, and youngest son, the law of partition between their grandchildren and their children is this. The estate shall be divided into as many shares as there were sons by the grandparents, for whom also an extra share shall be reserved, after which one share shall be given to the children of each deceased son and one share to the sons. The youngest son (or his son) shall have the share reserved for grandparents. Although he may be a grandchild, his share must not be denied. He shall have his father's right. Why is this? Because in case the son had

not died, this grandson would have been heir to a share in the estate.

81. If after the death of a son the daughter-in-law remains with his parents and does not take another husband, she is entitled to have what her deceased husband is entitled to. Why is this? Because she does not leave the family nat control of her father-in-law and mother-in-law. Consequently she is not entitled to the property of her own parents; she can have only her husband's share in the estate of his parents. If she leaves her father-in-law and mother-in-law she has no right whatever to their estate, whether she may have children or not. Why is this? Because she departs from the family nat control of her husband and thereby commits a breach of the national custom.

82. If a son does not live under the family nat control of his own mother but lives under that of another, he shall forfeit his claim to his mother's property. Why is this? Because he is not faithful to the custom of his parents and does not serve them but follows his own pleasure.

A.—The above rule applies also to a daughter under similar circumstances. On the marriage of a daughter if her parents have given a share of their property equal to the shares of the other children, she is entitled to no more inheritance if she continues to live under the family nat control of her husband. This rule applies only in the case of moveable property. But as regards landed property, such as lands, gardens, islands, kaing cultivation, she still holds a right to a share. Let her have an equal share with the other sons. Why is this? Because the said property was not parcelled out during the lifetime of the parents. Even in case of moveable property, such as cows, bullocks, horses, elephants, gold and silver, if they have also not been parcelled out it cannot be said to forfeit her claim to a share. She shall have a share, setting-off against it what was given to her as dowry.

83. If a son or a daughter departs from the family nat control of the parents and after entering the family nat control of others comes back afterwards, and re-enters this family nat control, and serves the parents like other sons and daughters, there is no special rule for this. The general law of inheritance is applicable to this case.

84. The separate marriage property belonging to a grandmother cannot be inherited by a step-grandfather if she has borne

no children by him. Her own grandchildren shall have the whole of her property. As regards the property jointly acquired by both when living together, the grandmother's own grandchildren forfeit their claims to it if they do not remain under the family nat control of their step-grandfather. If, on the other hand, they should do so, they shall have one-fourth of it, and the step-grandfather shall have three-fourths. After the death of the grandmother, and before a partition of the property has been made, if the step-grandfather marries again, he cannot but give his step-grandchildren one-half of the jointly acquired estate so long as they remain under the control of his family nat, which places them in the status of own sons. He shall take one share and give one share to the step-grandchildren by his deceased wife. Why is this? Because these children by remaining under the family nat control of their step-grandfather forfeit their claims to the property of their father.

85. If, on the death of a grandmother, the grandfather marries again, after which he also dies; the law of partition between the own grandchildren of the grandfather and the subsequent wife is this. Although she may be destitute of children, if she continues to remain under the family nat control of her deceased husband, she is entitled to one-third of the separate marriage property belonging to the deceased, the remaining two-thirds going to his own grandchildren. But if she departs from the said nat control before a partition has been made, she forfeits her claim to the above right. As regards the property jointly acquired by both after their marriage, the said grandchildren have no right to lay claim to it. They may come to the exclusive possession of the same only after the death of their step-grandmother. But if, notwithstanding that there is a brother of her late husband whom she is under obligation to marry, she leaves the said nat control and thereby breaks the tie of relationship, she is not entitled to any of the property although jointly acquired by herself and her deceased husband. Why is this? Because she breaks the national custom.

A.—If on the death of a grandfather there is no one entitled to marry his widow, or if there being one no offer of marriage is made to her according to custom, it does not amount to an infringement of the customary rules in the event of the deceased's widow leaving his family. The jointly acquired property shall be divided into four shares and three-fourths given to the widow, the step-grandmother, and one-fourth to the deceased's own grandchildren. This partition is made because both parties obey their national law, and shares must be made in accordance therewith.

86. If the property given to a son at the time of his marriage be what was given to him as dower, his parents cannot claim it back from their daughter-in-law although their son may be dead. As it is property which was given on the occasion of the daughter-in-law's marriage with the son and on the occasion of the latter being placed under her husband's family nat control, the daughter-in-law shall have it all. But if the gift of the property was only of a temporary nature and intended to afford them the means of living, it must be returned to the parents of the deceased by his widow, who shall not refuse its delivery; her deceased husband's parents shall have it back as it was only a temporary gift. And if the parents of the deceased say that such property cannot be taken back from the daughter-in-law on the ground of its having been given to her as dowry on her marriage to their son, or if they have no more sons to give in marriage with her, or if no offer is made according to custom and in consequence she is not willing to live with her parents-in-law any longer and departs from their household, the property given her as dowry cannot be recovered by the parents on the ground of her having left them. They shall have no claims on such property.

87. If on the occasion of the marriage of a son, property consisting of both goods and livestock is given to him as dower during the ceremony of the placing within the family nat control, and afterwards the son and his parents die and his surviving brothers claim possession of the said property from the deceased's widow, they cannot have it back as it was given as dower: the deceased's widow shall have it all. But in the event of her refusing offer of marriage from any of the surviving brothers of her deceased husband, she shall not only forfeit her dowry but also any other property of which she is in possession and she must depart from their household.

88. If after marriage of a son, he and his parents die, the law of partition of their property between the deceased's widow and his surviving brothers is this. If, before the partition takes place, the deceased's widow does not leave the family nat control of her parents-in-law, the property shall be divided equally between the deceased's widow and his surviving brothers in the same manner as if the former were still living. But if the widow leaves the household before this partition takes place, she shall forfeit her claim to a share in the property. Why is this? Because she has left their household and has therefore ceased to be one of its members.

89. If a daughter is given in marriage to a man and she follows her husband who dies subsequently, and she comes back to the family nat control of her parents, she is entitled to inherit her

parents' estate. When she takes her share, what was given her as dower must be set off against it and the shares of her relatives must be added to proportionately.

90. The national law provides that a younger son shall, on the partition of an estate, receive a share equal to that of his elder brothers and sisters, and that in addition another share in the name of his parents shall be given him. But if, notwithstanding this right, he fails to support the parents in their old age and on their death he does not perform their funeral rites and omits to place their silver "ghost stake" on his head, and if the elder brothers are all dutiful in these respects, the parents' share shall not be given to the younger son. The elder brothers alone shall be entitled to receive it. Why is this? Because the younger son is not dutiful according to national law.

91. If a daughter on her marriage follows her husband and while she is living under the family nat control of her husband her parents die, their property shall be thus distributed. Suppose the parents die possessed of landed property and valuables in gold and silver. On their daughter's marriage if the dower given her did not comprise landed property so as to make her share in the estate equal to the respective shares given to the other daughters, her dowry having consisted of gold and silver alone, in that case she shall have a share of the landed property equal to the respective shares of each of the elder and younger brothers. If her parents died leaving much gold and silver, and if full shares of these valuables had been given to all the daughters respectively on their marriage as dowry, she shall have a share of the surplus, if any, remaining after her parents' death, as well as of the remaining goods and livestock equal to the respective shares of each of the elder and younger brothers and sisters. Why is this? Because, although she has been given to a man for wife, she is still an heir to the estate of her parents, being one of their own daughters. But if what she had received as her dowry is comparatively large and the residue is comparatively small, or if the remaining property is just enough to be given to the other sons and daughters who have not yet received their dowries in as large a proportion as the other daughter, the latter shall forfeit all further claims to the residue.

92. If after the death of parents their own sons and daughters also die and their daughters-in-law and sons-in-law survive, if the daughters-in-law do not leave the family nat control of the parents of their deceased husbands, and the sons-in-law have no children, the latter are not entitled to shares in the property of the deceased parents-in-law. The daughters-in-law who have not left the family nat control of the parents-in-law shall have all the pro-

perty. If the parents-in-law have left debts behind them, the daughters-in-law shall pay them. If both the daughters-in-law and sons-in-law have offspring and are thus on equal standing, the children of the former shall have two-thirds and those of the latter one-third of the estate of the deceased parents-in-law, setting off against these shares what was given them as dowry on their marriage. If the daughters-in-law have no issue but the sons-in-law have, the estate must be equally divided amongst them after deducting the dowries given them on their marriage. Why is this? Because if the daughters-in-law have sons and daughters the latter are bound to support their grandparents in place of their fathers, and therefore such daughters-in-law should have two-thirds of the estate. But if they are destitute of children, and if the sons-in-law only have issues, the estate must be equally divided among them.

93. If both the parents and their sons and daughters die, the grandchildren alone being left, and the estate of the grandparents is left undivided, the law respecting division between elder and younger sons and daughters shall be applicable for the partition of the estate between the grandchildren. The grandchildren shall have the share to which their parents are respectively entitled. Why is this? Because sons and daughters surviving their parents are entitled to inherit the property left by them.

94. The law of partition between grandchildren is also applicable to their descendants.

95. If sons, grandsons, and great grandsons get married, live separately, and afterwards die leaving no issues, their parents surviving them, these survivors shall have the estate respectively left by the deceased. If there are no parents living, but the grandparents are still alive, the grandparents shall inherit the estates. If neither parents nor grandparents are living, but there are great-grandparents alive, the great-grandparents shall have the estates. Why is this? Because the waters of the five great rivers and the 500 smaller ones all flow into the great ocean, and when the ocean is full there is no more space left, they are driven back by the great whirlpool to their sources. Similarly therefore is the law of partition of estates when there are no descendants left.

96. If, during the lifetime of parents, the elder sons and daughters are given in marriage, and dowries are given on the occasion of their being placed under a family nat control, after the death of parents, the remaining sons and daughters shall have no claim to what has already been given on the occasion of the ceremony of marriage and placing within the family nat control. Were the gifts so made given only for temporary use as a means of living upon, the length of the time of possession of the same by the

elder brothers and sisters shall not be a bar to the younger brothers and sisters making their claims to shares in the same.

97. The provisions of the preceding section apply to the law of partition between brothers and sisters on the death of their parents.

98. If people who have sons and daughters of their own obtain the children of other families for adoption, or rear up waif boys and girls, or rear up stray boys and girls who come to them of their own accord and are pleased to live under the same family nat control as their own sons and daughters, these adopted children, if they do not withdraw themselves from the nat control of their foster or adopted parents, forfeit their claims to succession to a share in the estate of their own parents, and are therefore entitled to shares equal to those of own children in the estate of their adopted parents. Why is this? Because they do not leave their adopted parents but serve them as their own children.

99. If while married sons and daughters are living with their parents in the same house they die, the law for partition of their property is this. If the property belongs to the son-in-law separately from his parents-in-law, the latter have no claim on it, nor is the son-in-law entitled to a share in the property of his wife's parents. He shall take his own property as it is and the parents shall claim no share in it. Why is this? Because, although the son-in-law is living with his wife's parents, he is under a different nat control. A daughter-in-law leaving the nat government of her husband's parents is not entitled to a share in their property; and even if she continues to live with them she cannot have a share during the lifetime of her husband's parents. If she does not leave their family nat control even after their death, and if there remain no other sons and daughters, the daughter-in-law shall have all the property of her husband's parents when they die. Why is this? Because she does not leave the family nat control of her husband's parents but has borne the burden of supporting them as would an own daughter.

100. On the death of an only son who has been married and who has lived together with his parents, if there is no issue left by the deceased, his widow cannot claim a partition of the estate of the parents of the deceased while they are still living. If she does not leave them after the death of her husband, she must support the parents of the deceased as she was wont to do while he was living. When the parents die, she shall have all their property. If on the death of her husband, and before the death of his parents, the daughter-in-law leaves their family nat control, she shall forfeit all her claims to their property except what had been given to her

as dowry. If she has no issue by the deceased, her claim to inherit the property of deceased's parents ceases.

101. A son marries and lives separately from his parents; he afterwards goes back to the house of his parents, taking with him all his property, and dies there. The father shall not have the deceased's property on the plea that the deceased afterwards came and lived in his house; let his widow have all such property. If the deceased's parents have more sons available for marriage with the widow of the deceased, and proposals according to national custom are made to her but she declines and departs from the household nat control of the parents of her deceased husband, in such case she shall forfeit all her separate marriage property, and her late husband's parents shall have it all. If she merely declines to accept the proposals of marriage made to her by the surviving brother but she still continues to live under the household nat control, the parents shall have no claim to such property on the ground of her refusal to marry their surviving son. The widow of the deceased shall have it all.

102. If a daughter is given in marriage, and her parents allow her according to custom to follow her husband to his parents' house, and both of them die leaving an estate, although the parents of the deceased woman make claim to a share in the said property they cannot have it, because they ceased to have any right to inherit her property from the day of her marriage and removal to the house of her husband's parents under whose family nat control she became subject. The parents of the deceased son shall have all the property. If the son dies first and his widow is recalled by her parents, and she leaves the nat control of her parents-in-law taking with her all her property, and afterwards dies in her parents' house, the parents of her deceased husband shall have no claim to the property as it is property which had been taken away when the deceased daughter-in-law left the control of their household nat. Her parents shall have it all. If the daughter dies and her husband survives, and afterwards he also dies leaving an estate, the parents of the daughter have no claims to it. The parents of the son shall have it all. Why is this? Because the family nat control of each party is different.

103. Of several sons and daughters in a family, if any of them be cripple, deaf, dumb, or otherwise incapacitated, he or she shall be entitled to a share in the property of the deceased parents in the same proportion as the other sound brothers and sisters are entitled. The fact of his or her unsoundness shall not preclude him or her from inheriting. But such unsound children shall have no right to the share reserved for the dead parents; only such of the children who support the parents in their old age and who per-

form their funeral rites shall be entitled to their parents' shares. Why is this? Because as the unsound children are incapacitated from ministering to their parents, the right to the shares of the latter falls upon the sound children who perform this duty.

104. If after the death of a husband, and before partition of his property takes place, any of his widows, whether the chief, the junior, or the youngest, leaves the nat control of the deceased, she who continues to remain under it shall be reckoned the chief wife irrespective of her original position in point of precedence. If all of them leave, or if all of them continue to live under the nat control of the deceased, they shall preserve their original positions in marriage, and the property shall be divided into five shares, two being given to the chief wife and the remainder to the other three wives. If the number of wives are either less or more than four, the first wife shall have two shares and the remainder shall be equally divided amongst the other wives. If the chief wife leaves the nat control of her deceased husband before the junior ones do so, the junior wife who continues to live under it and who is the next in seniority shall be reckoned the chief wife and shall have two shares, the rest being equally divided among the other junior wives including the (originally) chief wife. If a junior wife leaves the nat control of the deceased husband, before the chief wife does so, she forfeits all claims to his property. Why is this? Because she paid no regard to her husband's line of family and left his nat control earlier than his other wives.

105. A husband dies leaving a chief wife, a concubine (apyaung), and a slave-wife (kyunmaya). If the slave-wife has no children, she shall forfeit her claim to share in the estate of the deceased, and the first wife and the concubine shall have no claim to recover from the slave-wife the price at which she was bought. The apyaung shall have one-fourth and the first wife three-fourths of the deceased's property. A concubine ("apyaung wife") is one with whom a man does not sleep together in a common bed. He merely keeps her in the house of his chief wife and visits her at times.

106. A man takes a chief wife, a concubine, and a slave-wife, and has children by all of them. All the parents then die. The property of the deceased has to be divided among the children. It shall be made into three-and-a-half shares and two shares shall be given to the children by the first wife, one share to those by the concubine, and a half share to those of the slave-wife. Why is this? Because, although the younger children are bound in duty to support their old parents and bury them after death, only the younger children by one wife are bound to do this duty. The children of

the concubine and of the slave wife are debarred from doing this duty although they may be the eldest sons. Only the son of the first wife is liable to do this obligation, and therefore he is entitled to two shares. The reason why the son of a concubine should get a share, although his mother is only a kept one, is because he lives under the family nat control of his father. As regards the son of the slave-wife, since his mother was bound to pay the price at which she was bought and she is freed from this bondage, a half share is suitable for him.

107. On the death of a chief wife, a man takes a slave woman to wife and then both of them die. His property remains to be divided among the children by the chief wife and those by the slave. The property shall be divided into four shares and three shares shall be given to the children by the former and one share to those by the latter. Why is this? Because although the son of the slave-wife is the younger son, he is not entitled to the performance of the funeral ceremonies of his father, as this duty falls only upon the son of the chief wife; the latter is therefore entitled to three shares in the said property. Although the son by the slave is said to be a slave's son, yet his mother was taken to wife after the death of the chief wife, he ought to get one whole share.

108. If a man dies and his widow marries a slave in her house and then dies, the property of the deceased must be divided among the children of the former husband and those borne by the slave. If the mother and the children of the deceased husband have already taken their respective shares when she marries her slave, the mother's separate marriage property shall be divided into three shares and two-thirds shall be given to the son of the former husband and one-third to that borne by the slave. If the estate has not been divided between the mother and her children by the slave, the property of the deceased husband shall be divided into five shares and four shares shall be given to the son of the former husband and one share to the slave's son. Why is this? Because the slave-husband is indebted to his wife for the price of his body. If the children of the deceased husband do not live under the nat control of the slave step-father, the property jointly acquired with him shall be divided into four shares and three shares shall be given to the children begotten by him and one share to those of the former husband. If the son of the deceased husband lives under the nat control of his slave step-father, the latter's property must be equally divided between the children by both fathers. Why is this? Because although the second husband is a slave of his deceased father the latter's son lives under the nat control of his slave step-father, thereby subjecting himself to a loss of honour.

109. If on the death of a chief wife the husband takes a second wife and then dies, if a partition of the deceased's property has already taken place between the father and the children born of the deceased wife, the separate marriage property belonging to the father must be divided into two parts and one part given to the son of the former wife and the other part divided between the second wife and her childern by a former marriage. If on the death of the (second) chief wife the man has married her daughter by a former husband, the partition shall be made in this way. The property acquired by the man during his marriage with the daughter of his deceased wife by a former husband should be divided into six shares: one share of it shall be given to the first wife's son, one share to the middle wife's son, and four shares to the step-daughter, wife, and children begotten of her by him. Why is this? Because he has taken the mother to wife and next her daughter to wife, and has had children by both, who attend on him and ought therefore to get four shares in the estate.

110. A widower with sons and a widow with daughters marry and beget children. The husband dies and the widow marries her deceased husband's son by a former marriage. The law of partition is as follows. The separate marriage property belonging to the deceased father shall be divided into two parts; his sons by the former wife shall have one part and the other part shall be given to the sons by the second wife. The daughters of the latter by a former husband shall not be entitled to share in the said property. No partition of the step-mother's separate marriage property shall take place during her lifetime. After her death, and if partition of the shares in the estate between the daughters and parents had already been made on her taking a second husband, the said property shall be divided equally between the step-mother's daughters by the former marriage and the sons by the subsequent marriage. If no such partition had been made on her re-marriage, the property shall be divided into four shares, three shares being given to the step-mother's daughters by the former husband and one share to the sons by the latter. The step-father shall not claim a share in this partition. As regards the previous jointly acquired property since the step-son married his step-mother, a moiety of it shall be given to the children born in the former marriage. The daughters by the former marriage are not entitled to a partition during the lifetime of the mother. After her death one share shall be given to the daughters by the former marriage and another share to the sons by the subsequent marriage. If no partition has been made between the step-father and the sons by the first wife, the separate mar-

riage property of the first wife shall be divided into four parts and three parts shall be given to the first wife's sons and one part to the step-mother and her children. As regards the property jointly acquired by the first wife and her husband, it shall be divided into four parts and one part shall be given to the first wife's son and three parts to the step-mother and her children; the property of the step-mother also shall be divided in the same manner. In the separate marriage property of the step-mother the first wife's son shall have no share as his father has been twice married. The step-mother and her children shall have all the said property.

111. If a first wife dies leaving sons, and the widower takes a second wife who already has a daughter, and after bearing children the second wife dies and the widower takes a third wife, the daughter by a former marriage of his deceased second wife, and after begetting children by her the husband dies, the law as to partition between the sons by the first wife, the sons and step-daughter by the second wife, and the sons by the step-daughter wife is as follows. When the first wife dies leaving sons and the father takes the second wife, if the father's property has not already been divided between the first wife's sons and the younger wife's children, the separate marriage property belonging to the first wife shall be divided into two shares and one given to the first wife's sons as their mother's share. The other half, the father's share, shall be divided into three parts and one part shall be given to the first wife's sons, one part to the second wife's sons, and the remaining part to the third wife's sons. The first wife's son shall not be entitled to the separate marriage property belonging to the second wife. It shall be divided into three parts and two parts shall be given to the step-daughter wife and to her children and the remainder to the sons born of the step-daughter wife's mother. The property jointly acquired by the man with the middle wife shall be divided into five shares and one share given to the first wife's son, two shares to the middle wife's son, and the remainder to the step-daughter wife and the children born of her.

112. A woman elopes with a man and bears children, after which she comes back to her parents and with their consent is married to the man, and marriage property is given to her on the occasion and on the occasion of her being placed under the family nat control. The children born during the elopement are not entitled to the property given to their mother at the time of her marriage and of her admission within the family nat control. As regards property jointly acquired by their parents while living together, it shall be divided among the children according to the law of partition applicable to the case. Why is this? Because their

mother was disobedient to her parents and, in violation of the race custom, eloped with a man without their consent.

113. A son begotten through the wanton pleasure of the parents is a son without a father and shall not be entitled to a share of inheritance in the father's estate equal to that of a son born in wedlock. The estate shall be divided into four parts and three parts given to the legitimate and one part to the illegitimate son. Why is this? Because such son was born through the wanton pleasure of the mother and the father was not apparent.

114. A woman bears a son out of wedlock for which her grandparents have accepted a fine. The son thus born lives under the family nat control of the grandfather and grandmother. He is entitled to a share of inheritance in his mother's estate like the other children. If he leaves the grandparents and lives elsewhere, he forfeits his claim to share in their property, but he is entitled to recover the fine which was accepted by them on account of his mother's unchastity.

115. A woman cohabits with a man wantonly and becomes pregnant, for which she accepts a fine; afterwards a son is born. When this son claims succession to the estate of his father, he shall inherit his father's property if there are no other legitimate children. If there is a son by lawful marriage with another woman, the illegitimate son shall inherit nothing but the fine accepted by his mother. But if he lives under the nat control of his father and supports him, he shall not forfeit his claims. The fine which was accepted by his mother shall be included in the estate, and he shall have a share of the estate like the legitimate sons.

116. If a woman who is pregnant is married to a man by her parents and a son is afterwards born; and while they are living together, another son is subsequently born, after which both parents die leaving an estate, it shall be divided into four parts, and three parts shall be given to the son born of the marriage, and one part to the son who was conceived before the marriage. Why is this? Because the son thus born is not entitled to the father's share but only to the mother's share.

117. A woman through her unchastity and association with a man becomes pregnant and bears a son after having been given in marriage to another man. The son's real father has no other children and has only elder and younger brothers. The child subsequently returns to his own father, lives under his family nat control, supports him, and performs all the duties obligatory on sons. His uncles have no claim to his father's property. He shall have it all. But if such son fails to perform all the said duties and lives under the family nat of another man, he shall forfeit all claims to

his own father's property, the right of succession to which then devolves upon the uncles who live with his father and perform the said duties.

118. When a husband and wife die childless and have parents or grandparents, or brothers or sisters, or relatives either on the paternal or maternal side to succeed to the property of the deceased, and there are relatives on the wife's or husband's side, the property must be divided equally among them. If there are no relatives, the property escheats to the Government.

119. On the death of a husband his widow lives with the parents of the deceased, and under their family nat control, till their death. Their property shall be divided between her and the surviving brothers as between elder and younger brothers and as if the elder brother (her husband) were still alive. But if she leaves the family nat control and she has no issue, she forfeits all her claims to a share in the estate of her parents-in-law.

120. Married brothers, both elder and younger, all live together having a common interest in the property gained by all, after which a younger brother dies. An elder brother of the deceased being entitled to marry his sister-in-law, the deceased's wife, offers her his proposals according to their custom, but she refuses to accept the proposals and departs from the nat control of the family of her deceased husband. She forfeits her claim to any property said to be the fruit of the labour of her deceased husband. The elder brother shall have it all. If no such offer is made, or if made is refused by the sister-in-law, who however does not leave their nat control but lives under it, she shall have half of the property as being the fruit of the common labour of the deceased and his elder brother; the other half shall be given to the elder brother. Although she may leave their family nat control, if among the family of the brothers-in-law there is no one entitled to marry her; or if though there is one no proposal of marriage is made, the elder brother shall have no claim to appropriate the whole of the property. As the widow left their household in a manner consistent with law, she shall have half of the said property.

121. If a brother and a sister live together and have the same interest in their common property, the partition of such property between them must be made on the principle that the brother is of the stronger sex and acquires more of it than his sister; two-thirds therefore shall be given to the brother and one-third to the sister.

122. If one of several brothers dies leaving no parents or children to succeed him and he is attended on his sick bed and his funeral ceremonies are performed by one of the brothers only,

the other brothers having neglected to do all these duties, the partition of the property of the deceased is thus made. The brothers who neglected to attend on him while sick and to bury him when dead forfeit all their claims to share in it. He who attended to all the said duties shall have it all. But when funeral ceremonies are being performed if the other brothers come and share the expenses of the burial of the dead, the brother who undertakes the burial shall not take the whole of the said property. He shall have one special share for taking on himself the duty of burying the deceased, and the rest shall be equally divided among all the brothers present.

123. A person having brothers and relatives of his own dies in a stranger's house having been attended during his illness by that stranger who after his guest's death performs the funeral rites and buries him at his own expense. If information of his sickness or death could not be given to his relatives owing to the distance of their residence, or if even though information had been given, they could not have come in time to attend on or to bury him, it cannot be held that such relatives shall lose their claim to the deceased's property. They shall have their shares and pay the costs of the funeral incurred by the stranger; but if the relatives of the deceased do not come to attend on or to bury him although they were sent for and had sufficient time to do so, they shall forfeit their claims to the deceased's property and the stranger shall have it all.

124. A man takes a wife and has children by her. The wife dies, the widower takes another wife and has children by her. The second wife dies. The widower takes a third wife and has children by her. The man and wife die lastly. The law as to partition between the sons by the three wives is as follows. If when after the death of a wife the man takes another and the son by the elder deceased wife has not got his mother's share, the property jointly acquired with her must be divided into two parts of which one shall be given to the son by the elder wife as his mother's share, the remaining half shall be subdivided into three shares and one shall be given to the son by the elder wife and one to the son by the middle wife, and the other to the son by the youngest wife. The property jointly acquired with the second wife should also be divided in the same manner, a share being reserved for the son by the middle wife as his mother's right, and the remaining three shares shall be divided equally among the sons by the elder, middle, and youngest wives. The property acquired with the youngest wife should also be similarly divided into two shares, one share being given to the son by the youngest wife and

the remainder divided into three parts of which let each of the sons take an equal share. Why is this? Because the law provides that the mother's share shall be taken entirely by a son and the father's share shall be divided among all the sons equally.

125. The law of partition between sons by three successive husbands is according to the provisions of the preceding section. Why is this? Because a son has the right to inherit the property of his father.

126. During the lifetime of a mother a daughter is given in marriage and property is given to her by way of dowry. The remaining property by comparison with that given as dowry consists of just enough to be given as dowries to the other daughters when they should get married. On the death of the parents there shall be no partition of the remaining estate among the unmarried daughters. The relatives, on the occasion of the marriage of each, shall give her property equal to what the eldest daughter had received on her marriage. Meanwhile the elder sister and her husband, or the uncles, shall take charge of the property remaining undivided with the consent of the unmarried sisters. If all but one are married and have received their respective dowries, the unmarried one shall have the same share as was given to the married sisters. Should there be any surplus of the said estate, it shall be divided equally among all the sisters. The youngest daughter who remains unmarried shall have her mother's necklaces, earrings, and clothing, otherwise let the elder daughter have them. Why is this? Because after the death of the mother the uncle becomes her representative, and if in such capacity he asks either his elder or younger niece to give him a cow valued Rs. 30 either on account of his illness or of his having no work to do, the nieces are bound to obey him in room of their deceased mother, and they are therefore entitled to the personal property of the deceased.

127. If after the divorce of the parents from one another their sons and daughters do not live with them but live separately on the death of these sons and daughters the mother cannot inherit their property. The father shall have it all. Why is this? Because, although the sons and daughters live separately, they are not free from their subjection to the nat control of their father, which is different from that of their mother. This being so, on the death of the sons and daughters the mother cannot bury them, this duty devolving entirely on the father, who is therefore entitled to all the property left by the deceased children.

MAUNG TET PYO'S
CUSTOMARY LAW OF THE CHIN TRIBE.
TEXT, TRANSLATION, AND NOTES.

III.—NOTES.

General remarks by Dr. E. Forchhammer, Professor of Pali and Government Archæologist, British Burma.

THE literatures of Indian nations generally show defects in the methods of critical inquiry, in the judicial exposition of collected material, and in the chronological records of events, which recommend them but little to the esteem of the more accurate and exacting students from the West. But since Colebrooke, Wilson, Muir, Monier Williams, Dr. Burnell, Haug, and many other students of Aryan and Dravidian languages and literatures have, in consultation with intelligent and learned pandits, studied the political, social, and religious institutions of India, and exemplified in these researches the superior acumen of minds trained for these purposes in the West, the natives have not been slow in following the track pointed out. Rajendralala Mitra, Mandlik, Bhandarkar Nyayalankara, Bhau Daji, and others enjoy, as Oriental scholars, well deserved esteem both in India and Europe.

2. In Burma, one of the latest acquisitions of the British Crown, we are but arrived at the threshold of studies in the literature and languages of the native races. And yet already eleven years ago a book was issued from a native press written in Burmese and compiled by Maung Kyaw Dun, then Extra Assistant Commissioner of Danubyu, which contains a summary of Burmese and Talaing political and religious history, of astronomy, and also a résumé of the British administration in Burma. The work, entitled Pakinnakadīpanīkyam, recommends itself for the fair judgment which the author displays in the selection and arrangement of the material, and in the omission of all, or nearly all, that a European critic would condemn as emanating from national idio-

syncrasies or native incapacity to distinguish between what is real and essential, fictitious and trivial, in the exposition of the native history; yet the book is little more than a judicious selection from existing sources. The Burmans possess an almost Hellenic aversion towards taking any cognisance of the idioms, laws, and usages of the Lu Yain, or "wild" tribes. In the whole body of the Burmese literature there is not a work which would acquaint us with more than the bare names of the many tribes which inhabit or border on the Burmese dominions. The Chin Dhammathat, compiled by Maung Tet Pyo, Assistant Commissioner of Myedè, is quite a departure from the usual routine followed by Burmese authors. As a work setting forth the laws and usages of "Pabbatamanussas," or mountain tribes, it is unique in native literature. And though the compilation is not the result of an independent study of Chin law and customs, but the outcome of a series of questions addressed to Chin lugyis and pazans, who had lived long amongst Burmans and adopted a good number of the judicial, religious, and social notions of the latter, yet the author has well succeeded in bringing into prominence the chief distinguishing feature of Chin laws and customs.

3. The Chins found in British Burma to the number of 55,000 have at different times emigrated from the north of Upper Burma, chiefly from the headwaters of the Chindwin river. According to the provincial census taken in 1881, there are in the Thayetmyo district 16,416 Chins, in Kyaukpyu 11,617, in Prome 10,000, in Henzada, there are 3,652, of this curious race. They are nearly all cultivators of the soil.

4. In order to better understand the peculiar Chin laws and usages, which have become considerably modified and altered through the influence of Burmese law and custom upon the Chins living amongst the Burmans, it is necessary to revert to the social and religious conditions prevalent among the original stock from which they separated. The main body of the Chins inhabit the mountain tracts which lie east of Assam to Yunnan. They are there subdivided into thirty-six clans (or *zō*) which bear the following names:—

(1) Zāpot zō.
(2) Muzon zō.
(3) Panzí zō.
(4) Lei pin zō.
(5) Zingye zo.
(6) Tălaun zō.
(7) Hlat htaungzō.
(8) Lei phyu zō.
(9) Kā zèk zō.
(10) Zing hei zō.
(11) Alei zō.
(12) Gŏt zú zō.
(13) Khālei zō.
(14) Mang ong zō.

(15)	Un zon zō.	(26)	Khadhu zō.
(16)	Khye zŏ zō.	(27)	Tann dshyop zō.
(17)	Kā zein zō.	(28)	Mā Ai zō.
(18)	Klan zun zō.	(29)	Mon dhu zō.
(19)	Zaungdshi zō.	(30)	Kha zàk zō.
(20)	Tán zō.	(31)	Htein zŏ zō.
(21)	Pwoi tshi zō.	(32)	Hlé hlan zō.
(22)	Men dhet zō.	(33)	Plang zō.
(23)	Yein hon zō.	(34)	Htun pauk zo.
(24)	Hmo zŏ zō.	(35)	Zein lein zo.
(25)	Hmáu zŏ zō.	(36)	Păzàn-zō.

5. Each clan occupies a mountain tract separated from the neighbouring clan land by an intervening valley or river; the clans live in perpetual quarrels and warfare with each other: the bottom of the valley being considered debatable ground and the utilization of the river or stream, upon which the lands of several clans may border, being claimed by one to the exclusion or detriment of the other, there are constant occasions for armed clan interference. Whatever the result of the contest may be, the worsted party retires to its mountain fastness, the possession of which is never coveted or disputed by the other clans. The houses occupied by the several clans are considered by inter-tribal law to be a sacred and inalienable possession. The zōs have temporary leaders in their mutual feuds or against a common enemy; but they appear not to be subjected to the authority of a chief, either separately or collectively, who claims pre-eminence by virtue of either greater wealth or superior birth. Each zō is subdivided into families; but whether they hold and cultivate the land in common, or whether it is parcelled out amongst them I have not been able to ascertain; but the latter seems to be the case, for in old Chin erotic songs frequent allusions are made as to how the secret wooer, avoiding the gateway, clears the fence which surrounded the field and house of the family of which the object of his visit formed a part. In an account of the creation of the world and of the settling down of the Chins upon this earth Hui Dün, one of the sixty sons of their chief nat, Hli, who descended from his father's abode to instruct the Chins, advised them to build the sides of their houses with yohna, a species of bamboo (ဆိတ်ဝါး, of the Burmans); to use the yo zing, also a bamboo (the ဖွဲဝါး) for the construction of fences around their fields, to prevent elephants and other animals who destroyed the crops of the Chins from entering them; and also to erect sties for pigs in each enclosed field.

The text runs thus:

Yo zing pūi won xöü wei bhoi,
Yo hna paun khlaung han yei bhōi
Shian wai läiya, won kloö.
Yo zing pūi won ā zöü a.
Yo hna paun khlaun gö.
Zang kyei zōhon khaun wa am zun htäi.
Thuidün han yiei bhōi ö.

Hui Dün said: "With yozing build a hedge; with yo hna "cover the sides of the house, and set up a sty for the hogs: let "these things be done so that elephants, tigers, and bears may not "enter the field (khaun) thus fenced in."

The origin of all evil in this world is ascribed to Zin Htäi, an ill-conditioned, wicked fellow who, after measures had been taken against the fields being damaged by animals, climbed over the fence and killed a hog of his father-in-law with a spear.

Zin Htäi zo zoun zü nö.
Shian wai lái ya nan pyan yo nö.
Hui Dün pū won zim ni zit kö.

"Zin Htäi, on account of being a bad man, returned, and "hiding himself near the fenced-in field of Hui Dün, speared one of "the latter's hogs." This act constitutes the original sin with the Chins: a quarrel ensued, which led to violent deeds and wars amongst them. Compare with this account the origin of evil as given in Burmese law books and in the Buddhist canon.

6. It is hazardous to draw from such premises inferences to be applied in favour either of land being held in common by the clan or parcelled out and possessed by families. The Chins of this province having, two or more generations ago, separated from their respective tribes, are unable to give decisive information on this point. The names of the 36 clans imply professions, which are hereditary in each of them. The Pazan zō furnishes their priests, whose sole occupation is to preside over the ceremonies performed at marriages and funerals. None but they know the formulas pronounced at such occasions, the old sacred songs, embodying the mythological notions of the Chins. Other zōs have their name from being by occupation goldsmiths, manufacturers of swords, of knives and spears, boatmen, &c. But most of the names refer to the nature of military services which they render to the King of Burma and formerly to the Chinese. The clan appellations imply "guardians of the palace," "sword-bearers," "spear-bearers," "lancers," "bowmen," "elephant-keepers," &c. A Chin family

consists of four parts,—the parents, the elder sons, the youngest son, and the daughters. The parents look after the fields, the father after the clan interests at home, in conjunction with the youngest son, who, for the assistance he gives to the parents, is the chief heir of the parents' property. The elder sons are partakers of the clan-privileges or clan-distinctions which have been bestowed upon the clan collectively by the Sovereign for services in war. Each clan gives, in time of war, a contribution of men to the King; this contribution consists of the elder sons of each family; they collect in separate bodies, each clan for himself and distinguishable by the peculiar weapons they wear or the privileges they enjoy, or the position they occupy in the army of the Sovereign. The latter generally places them under the leadership of a Burmese headman, who performs, while they are in camp, the functions of a chieftain, which however ceases with their return to their mountain homes. The privileges and marks of favour, bestowed by the King upon the several clans for war services rendered, and which descend hereditarily in each clan, *not from father to son* but from elder brothers to elder brothers, form the sole basis of precedence or superiority of one clan over the other. A member of another clan may, by abjuring his immediate kinsmen, and by paying a heavy compensation, become a member of another clan, more distinguished than his own. The youngest son takes, with regard to inheritance, the position of the oratha (aurasa) of the Burmese (Hindu) law books, although the latter acknowledge in several places preferential rights to the son who stays with his parents and assists them. Among the warlike Chins the birthright of the eldest son is not the privilege of a tame cultivator or cattle-raiser at home, but to become heir to the common clan rights acquired in war and to maintain them in the same manner as they have been won. The spoil acquired by each individual in a campaign belongs to him individually; hence the comparatively small share which the elder sons are entitled to receive from the family property.

7. But the Chins are also cultivators of the soil: this function is exercised by the parents, the daughters, and the youngest son. The occupation of the elder sons is precarious; they often return no more. I will here add what appear to me the reasons why the youngest son is kept at home and receives the principal share of the parental inheritance. All the members of a family stand under the protection of, and in communication with, the manes of that departed male individual who stood in closest relationship with the oldest surviving male member of the family. A female when marrying must abjure the manes of her family: as soon as the Uyukkan ceremony is performed she comes under the

jurisdiction of her husband's nat, who is the nat of the whole family. On all ceremonies and festivals offerings are made to this family ghost. "Offerings" or "sacrifices," however, are in this case a misnomer. The Chin provides for his comforts in the next world by *transferring* as much of his present property through the agency of his manes to the next world: he will there drink as many pots of khaung, and eat just so much of hog-flesh and buffalo-joints as he made over to his nat in this existence for safe-keeping in the next, in addition to what after his death his male representatives will vote to his memory. The Chin makes propitiatory offerings to other nats of evil propensities, such as the Tünkhono, Wonkhom, Thai thü kongwa, and Lüzün khongwa Nats, with a view to avert their evil influence productive of disease, loss of cattle, or bad harvests. But the stable sources from which he can draw are not furnished from the precarious occupation of the military members of the family but from what constitutes the family property. The youngest son being born last will probably die last, especially as he is not exposed to the dangers of war; and it must be a *son* who pays the tribute to the manes of the departed whether they be those of the father or of the brother who dies before him. The female members have no rights in the merits accruing from offerings to the ghosts of the departed unless they be made through a male of the family. Daughters and wives have the protection and goodwill of the family manes only through their husbands and fathers; the property of the family belongs only to the male members of the house; she may enjoy it with the father or husband, but if her husband dies, the property (excepting her dowry from her own parents) remains in the family into which she has married. If she were to leave that family with a portion of her husband's property, the property would benefit the manes of her parents, or of her second husband; or, if she remains single and does not live with her parents, of the Uieya, or dog nat, the common nat of the genus woman. (According to Chin mythology Hli, the highest deity, created first a male and female Chin, who stood in the relation of brother and sister to each other. Hli placed them on the earth. While wandering about the brother got separated from his sister and was lost; he is said to have then taken a bitch for his wife. The sister finally found his brother thus affianced; she complained to Hli about it, and asked for the favour of becoming the wife of her brother instead of the dog. Hli ordered her to make rich offerings to the canine consort of her brother, so that the bitch might give up conjugal rights in her favour: this was effected, and the brother and sister married. I give the story for what it is worth; but the fact is that the Chin

women to this day make propitiatory offerings to the nat of the dogs to prevent his interfering with their marrying men of their own clan and nearest kinsmen.)

8. A widow may remain in the family of her husband, but then she is a mere cypher, a hanger-on, without enjoying any rights belonging to the family; or she may go with one suit of clothes where she likes. Her connection with her husband's family then ceases entirely. The children born to her by the deceased husband remain with his family. The other alternative is to marry a brother of her former husband or his nearest male relation standing under the government of the same nat as her first husband and the eldest male member of the family.

9. The principle which here operates to prevent the parcelling out of the family property to any but the male members of the same household and household nat is that property is only acquired and held in this world to secure as much as possible of its enjoyment in a future existence; such property is transmitted to the manes of the departed male member by the oldest surviving male individual; in fact the keeping and disposal of the property remains in the male line and descends from the oldest to the youngest, as the latter will probably outlive the others and, not being exposed to the perils of wars, can attend to the home interests of all members of the family, and is most likely to provide for male descendents to the inheritance.

10. The hardworking Chin women do most to increase the amount of family property: so far they are considered a useful acquisition; but they have no account with the manes; no transfer of property to the latter can be made through women. A suitor must give presents to the brother-protector of the girl: these presents cannot be considered as a "bribe;" they are only a compensation for the loss of a hand in the household which helped to increase the family property. At the giving of a girl in marriage (which is done by the brothers and not by the parents), the compensation paid for the girl is proportionate to what her family will lose in the future acquisition of property through her departure and what the family of her husband will gain through her labour. The suitor must make over so much of his property to the brother as will, in the estimation of the latter, compensate the loss to his family and be equal to the gain which accrues to the suitor's family through the acquisition of an additional hand.

Notes by Dr. E. Forchhammer, Professor of Pali and Government Archæologist.

Page 1. Chin laws.—The Chin idiom is now reduced to writing. Some ten years ago a small hymn book and catechism were

printed in the Pwo-Karen characters slightly altered: from this circumstance some writers have inferred that Chin is more directly related to the Karen dialects than to the Burmese idioms; but the Chin belongs to the latter group, as is already plain from the decaying tonal system of the Chin: the letters used for representing it as possessing the full tonal inflectional system of the Pwo are ill adapted to it. A spelling-book of the Chin idiom has lately been printed at the American Mission Press.

Page 2.—King Ajahat of Rajagyo in the Myisimadetha is King Ajatasattu of Rajagaha in Majjhimadesa (Magadha). According to the Mahāvamsa, the Singalese King, Wattagamini, had the sacred canon reduced to writing (91 B.C.). But they had been classified as the Vinaya, Sutta, and Abhidhammapitaka at the third council held by Asoka in Pataliputra (241 B.C.). The Burmans usually count only the three books of the Dīghanikāyo as belonging to the Suttapitakam and maintain that the other four Nikāyas were subsequently incorporated into the Sutta.

Page 2.—The statement that the Burmese scriptures were written 450 years after the death of Gotama, means that the Buddhist Pali scriptures were reduced in Ceylon to writing (91 B.C.). Pali texts were not written in Burmese characters until the 12th century after Christ.

Page 2.—Affinity or resemblance between Burmans and Chins.—The Burmese text does not say "affinity," but "resemblance," *literally* "leaning upon." There is however affinity as well as resemblance between the Chins and the Burmans. Both languages are closely related, and the Burman acknowledges the Chin as his younger brother. The differences in the social and religious conditions of the two nations have become so great through the one having been influenced by Hindu civilization and Buddhism, while the other remained in their mountain fastnesses untouched by either. The resemblance is due to both nations belonging ethnically to the same stock and to Chins having lived subsequently among their more advanced brethren. (This chapter I shall later on greatly enlarge; it will treat fully of the relative position of the Chin and Burmese idioms, their mythology, usage, and customs.)

Chapter 1, Section 2.—Chins marry within the family, joined by consanguinity, or, if this is not possible, within the clan, though out of blood relationship. The clan is a profession, but owing to the aversion to marry Chins of other clans (or strangers), consanguinity becomes general in a clan in course of time. It is in this case the natural result of not being allowed to marry outside the clan, but it (consanguinity) is not the original basis of the clan, as subsisting at present among the Chins. In British Burma this

restriction has been abolished: different clans intermarry. Nga paytu, a small Chin village to the west of Henzada, contains representatives of seven or eight clans who have intermarried. A Chin woman belonging to the Tan zō is married there to a Buddhist Sgau-Karen. I found stuck under the thatch of his roof the Paritgy (Mahāparita, a book on Buddhist ethics), a Dhammathat, and a Ittisāstra (strisāstra, belonging to the erotic literature of India). He does, with regard to his daughters, not allow Chin or Karen law or customs to take effect; they must marry and will be endowed according to the custom laid down in the Dhammathat and followed by the Burmans. The mother of this Chin woman was married to a Chin of the Khye zŏ zō; her eldest son is a cultivator in another village; her youngest son stays at home and is idling away his time by looking after his unmarried sisters. The work in the house and on the field is done by the old lady and the girls. Nearly all the features peculiar to a Chin community have disappeared with the exception of the rights of the youngest son, which the latter maintains against his stepfather, a Burman, who married his mother after her Chin husband had died, and who, in all other matters, carries out without opposition Burmese law and usage.

Section 16.—The preparation for marriage ceremonies consists in examining the liver of a buffalo or the intestines of a hog: any spots visible on the liver or the intestines are considered as unfavourable and the marriage ceremony is postponed. Colonel A. Browne gives a good and accurate account of the marriage ceremony ("Statistical and Historical Account of the District of Thayetmyo," pages 50—52, from "Marriage" to "Death)." Colonel A. Browne's remarks go far to explain many points in the Chin Dhammathat, and for this reason we insert them in this work.

Section 34.—This shows how much the Chins have lost their independence amongst the Burmans. By the *law of the rulers* is meant the law of the Burmans (or British). This Dhammathat depicts Chin law and usage, only inasmuch as the latter survived the influence of Burmese surrounding. Cases involving criminal punishment are generally dealt with according to Burmese Dhammathats.

Section 21.—With regard to section 21, "The surviving brothers of the deceased (husband) have a right to marry his widow provided that they are *unmarried*," I must remark that I have been informed by two pazans and old Chins that in their original home at least, if there is no unmarried brother, one of the married brothers will marry her in addition to his other wife or wives, rather than let her marry elsewhere. About the "calling of the ghost" I cannot as yet give full explanation.

In *Section 37* the Burmese text gives for "at the time of marriage" the expression ကတိကတမ်းခြင်း ; this is an Anglo-Burmese idiom (joining hands), borrowed from the Christian wedding ceremony, observed also by Christian Natives. It is much used now among Burmans, but is applied incorrectly in this place; the expression occurs also in other paragraphs.

Section 39 appears to be contradictory to previous rules and to the Chin law of divorce in general; borrowed, I think, from the Burmese law.

Account of the Chins in the district of Thayetmyo, extracted from the Statistical and Historical Account of that district compiled by Colonel Horace Browne, Deputy Commissioner, in 1873.

Khyengs.

As this district contains a considerable number of one family of that tribe who are known by their Burman name of "Khyengs," a somewhat more extended notice regarding them will not be out of place.

The Khyengs are one of those unnumbered varieties of the Mongolian family of the human race who are found scattered over all the hilly country between Eastern Bengal, the western provinces of China, and the borders of Annam and Cambodia, whose general distinguishing characteristic is that they pursue an erratic form of agriculture. *Arva in annos mutant et superest ager.*

These waifs and strays of humanity have never yet made for themselves a place in the world's history, and the greater portion of their languages and traditions still form a complete *terra incognita* to the ethnologist. None of them have ever developed a form of government higher than the patriarchal family system.

The Khyeng genesis.

What the Khyengs themselves say of the origin of their own and of other races of men is this: In the beginning of the world, after the sun, and moon, and the stars had appeared, the earth, by its own inherent powers of productiveness, brought forth a woman, who was called Hlee-neu. She laid one hundred eggs. These eggs she hatched in cotton wool, and from them sprang 100 human beings, the progenitors of different races of men. She then laid yet another egg, which was exceeding fair to see, being coloured and variegated as if by the hand of a skilful painter. In her affection for the last laid egg, instead of placing it in cotton wool she preserved it in a metal vessel: here it failed to hatch; so thinking it was addled she threw it on to the roof of her house, saying, "if it is destined to be hatched let it go and take its chance of finding a protector." The egg fell from the roof or to some rubbish in the gutter, and

with it was carried away by the eaves-droppings into a stream, down which it floated until it lodged in a yanlaik (*a*) tree.

There it was seen by a bird called by the Khyengs ashe-eun (*b*), who taking a fancy to it sat upon it and hatched it. It produced a male and female, who are the progenitors of the Khyengs. After the boy and girl were born they were separated. When the boy grew up as he had no mate he made a bitch his wife. The Khyeng girl also grew up by herself and was carried off by a bear, who placed her in a tree and kept her there. From this captivity she was delivered by a bee, who came to her and directed her to tie a piece of cotton to his tail, by means of which he guided her to where the male Khyeng was living in the valley of the river, called by the Khyengs Ashe-cu, by the Burmese the Khyeng-dweng. In commemoration of this when children are born a piece of cotton is tied to their hands. The man wished to make this woman his wife, but the woman objected because the bee had told her that they were brother and sister. To settle the dispute they went to their mother Hlee-neu. Her order was that as the man had married a bitch, the bitch should be sacrificed and the man should then marry the woman; that their sons and daughters also should intermarry, but after that the brother's daughters should marry the sister's sons. Hence arose the Khyeng customs of offering up a dog to the household spirits and of giving the daughters of brothers in marriage to brothers' sisters' sons. Hlee-neu loved her youngest born son, but before she found him she had already partitioned off the world among her other children, and there was nothing but inhospitable mountain ranges left for the Khyeng. These she assigned to him, and she gave him also elephants, horses, and cattle, and directed his Burman brother to look after his education. This Burman brother however turned out to be a very wicked and unscrupulous guardian. He pretended to educate Khyeng-yaing-ba, but he showed him nothing but the blank side of his slate, so that he never learnt a single letter. Before he put him on an elephant, he rubbed the elephant's back with cowhage, which so sorely tickled the poor Khyeng's bare skin that he refused to have anything to do with such animals in future and gave them all to his elder brother, the Burman. The buffaloes too the Burman managed to deprive him of. When he tried to ride it the Burman's wife put hereself on the way and got knocked down. The Burman complained to Hlee-neu, who decided that the buffalo should be given over to the Burman in compensation for the injury done. Ultimately of all the animals which had been given to him,

(*a*) Called by Burmans khyengye. | (*b*) Burmese Ngnetdaw. (*Edolius.*)

goats, fowls, and pigs were the only ones which remained in his possession.

The grasping Burman did not even permit his brother to remain in undisturbed possession of his mountain home. When the boundaries of the different countries were marked out, the Burman took care to mark his with permanent objects; but the Khyeng set up no marks save some twisted knots of grass. These were burnt up by the jungle-fires, and then as the Khyeng had no marks to show he was ordered to live wherever the Burman allowed him. Thus his race has never had a country of its own and wanders still over the mountain ranges of Burma.

The origin of every Khyeng law and custom is religiously assigned by the Khyengs to the orders of Hlee-neu, the great mother of the human race, who is said to have laid down a complete code of laws for the guidance of her Khyeng progeny, after which she died and departed to the happy land of "Gna-thein," where she still lives in eternal happiness.

Belief in a future state.

The existence of a heaven or future state of eternal happiness is an essential part of the Khyeng's religion. In the happy land called "Gna-thein," to which good Khyengs go after death, there is neither disease, pain, nor death. There the departed spirits join those of their ancestors and live in perpetual enjoyment of the khaung and baked meats which they sacrifice to the nats during their sojourn upon earth. To ensure entrance into their paradise, constant worship of the nats, with propitiatory offerings of khaung, sacrificial meats, &c., appear to be all that is necessary. The nats are of various kinds: there are nats of the trees, nats of the hills, and nats of houses. The worship of two of them, the Uyukhun and the Mogaung nat (nat of heaven), appears to have been specially ordered by Hlee-neu. Sacrifices to the Mogaung nat are accompanied by offerings of the thabyebeng (*a*) flower, of cotton tassels, and of stones.

Khaung, the Khyeng's national drink.

"Khaung," an intoxicating fermented drink the preparation of which will be described, is the essential feature of Khyeng nat oblations, and indeed of Khyeng life generally. For this blessing also the Khyengs consider themselves indebted to their great mother Hlee-neu. During the infancy of her numerous progeny, Hlee-neu made a tank of milk for their sustenance. When the milk dried up there sprang up in this tank, paddy, the thitkhyo plant, pepper, brinjal, the paitetni, (*b*) and garlic. In the neighbourhood of this tank there lived a porcupine. He drank some of

(*a*) A species of Eugenia.
(*b*) Paitetni (Burmese), a gigantic bean with red seeds.

the milk, and in consequence thereof his hair did not grow like the hair of other animals and he became covered with quills. When their mother's milk dried up, it was feared by the Khyengs that the strength they had derived from it might decrease. To prevent this they were directed to prepare from the products of the tank a decoction to resemble the milk it had contained. The result was "khaung," the orthodox receipt for the preparation of which is this: "Take the bark of the thit-khyo, the root of the "brinjal, the bean of the paitetni, pepper-corns, garlic, and the "entrails of a porcupine, mix them up in rice-flour and make into "balls. Cover these up for three days, and then expose to the "sun until they become wort. Then take parboiled rice and mix "the wort with it. Place in a pot, bury the pot in a heap of "paddy, and uncover after several days. Then add water accord-"ing to taste, and the divine "khaung" is ready to be sucked up "through tubes. In taste it resembles Hlee-neu's milk, and by "drinking it a man's strength is increased. On account of its "excellence it must always be offered to the nats."

Marriage.—The ordinances of Hlee-neu with regard to marriages are these: Khyeng girls are given in marriage by their brothers, not by their parents. When a girl is born she is specially assigned to one of her brothers, or if she has none to one of her father's sister's sons, whose consent has to be obtained by any one who aspires to her hand. Even after marriage the husband has to treat his wife's brother with inordinate respect. If the husband visits the brother-in-law he has to take with him a present of khaung, and when the brother-in-law visits him he must treat him to khaung and pork. If his circumstances do not enable him to do this he has to make the most profound apologies.

Girls as a rule are affianced early to one of their cousins, the correct thing being to marry in one's own family. Should this engagement be broken off, which often happens, the man, if he is in fault, forfeits to the girl five parts of khaung, a bullock worth Rs. 30, a pig 3 feet in girth, a spear, a fork, a bag, and a piece of cloth ornamented with shells. If the girl is in fault, she forfeits a brass dish worth Rs. 15, a silk cloth worth Rs. 5, a silk belt worth Rs. 5, and a silk turban, with eight annas.

When a marriage is contemplated, whether the parties have been previously affianced or not, their friends are invited to drink khaung at the man's house. A pig is then slaughtered, and the liver placed on a brass dish for the inspection of the wise men. If there are any marks upon the liver, the marriage is postponed and the ceremony has to be gone through on another occasion. Should

the signs be unpropitious on the third occasion, the marriage is broken off and the man who has undergone the expense receives from the girl's parents, "in order to wipe away his tears," a turban, a dress, and girdle. Marriages are celebrated in the bride's house. The bridegroom's friends bring pork, and the bride's friends provide fowls. The bridegroom provides the pot of khaung over which the marriage ceremony is performed. A bamboo having been neatly peeled is slit at the top and a cross-stick inserted. This is fixed in the pot of khaung. On each side of the cross-stick the parties seat themselves, the bridegroom's on one side and the bride's on the other. The two parties are bound to "drink fair," *i. e.*, no one must cross over to the side allowed to the other party. If any one does so he forfeits a pot of khaung to the company. Before the khaung has had its effect upon the company, an elder on the bridegroom's side proposes that the marriage be performed according to the commands of Hlee-neu. The elder on the bride's side then recites the decision of Hlee-neu on the application made to her by the first Khyeng man and woman. The bridegroom then has to make presents to the brother of the bride, the one to whom she specially belongs, and to ascertain that he is satisfied. If he is not satisfied, the points of difference are submitted to the elders. As soon as the brother has signified his satisfaction by eating of the pork provided by the bridegroom, the celebration of the marriage is complete and the bride belongs to the bridegroom. The marriage presents are then bestowed. The orthodox portion to be provided by the bride's parents consists of a gong, a brass dish, a brass bowl, and dresses. Bullocks and household implements according to their means. The presents which should be given to the bridegroom are cloth and bags ornamented with shells, a dhalwè (sword), a spear ornamented with tassels, and a cross-bow with quiver and arrows. Presents of turbans are made to the marriage guests, who are likewise feasted with pork, fowl, and khaung. None of the bridgroom's party are allowed to touch the pork, and the bride's party must not eat the fowls. If this rule is broken by any of the bridegroom's party, the offender has to forfeit a pig and a pot of khaung to the company; if broken by the bride's party, the offender forfeits a fowl and a pot of khaung.

After the marriage has been consummated, the husband gives security to the bride's brother that he will treat her properly, *i. e.*, that he will not beat her so severely as to break a bamboo over her, to draw blood or maim her, nor will he cut off her hair. If she misbehaves herself he is permitted to chastise her moderately. Should he afterwards chastise her immoderately, he has to go and make peace with her brother. The brother, if he is not satisfied, can

take his sister away from her husband. The woman also gives security that she will behave to her husband as a wife should do. In evidence of the compact a notch is cut in a tree. Should the wife afterwards desert the husband, her sureties have to find him another wife. If she commits adultery she forfeits the whole of her property to her husband, and the adulterer forfeits two gongs worth Rs. 30, a bullock, a brass dish, a dhalwè, and a piece of blue cloth. If a man takes a second wife he has to obtain the consent of his first wife's brother, who if he is not satisfied can deprive him of his first wife. When a woman's husband dies she is considered to be the property of her husband's brothers and is taken by the unmarried one if there is one. She can marry no one else. She can remain single only on condition of her making a vow that she will lead a life of celibacy and worship her husband's household nat. Should she without taking a vow of celibacy refuse to marry her husband's brother, she forfeits the whole of her property. If after taking a vow of celibacy she marries another husband she forfeits Rs. 30. The man who marries her likewise forfeits three bullocks and a cow. But if her deceased husband's brothers consent to her doing so, she can rejoin her own family and be given by them in marriage to another man. Divorces are easily obtained but are not very frequent. If both parties consent they go before the elders, who pronounce a divorce and receive for so doing a pot of khaung and a pig.

If a woman wishes to put away her husband without sufficient cause, she forfeits a brass gong and a buffalo.

Deaths.—A death among the Khyengs is made an occasion for much eating of meat and drinking of khaung. Bullocks, buffaloes, pigs, and fowls are slaughtered according to the means of the family to entertain the guests and to propitiate the nats so that the deceased may safely reach the happy land of "Gna-thein." The corpse is placed on a stretcher and carried to the burning-place with a fowl tied to its big toe. The fowl's business is to peck at, and frighten away, a large tauktai (gecko) which infests the road to "Gna-thein." At the burning-ground the fowl is killed and burnt with the corpse. The bones of the deceased are afterwards plucked out of the embers, washed in khaung, rubbed over with turmeric, and placed in a pot, where they remain for some time, a year or more, until they can be taken to the family burial-ground (*a*) where they are finally deposited. These burial-places are few in number, and considerable reserve is shewn by the Khyengs with regard to their localities. There is a very extensive one at Pudien in Upper Burma to which the relics of many

(*a*) Called by the Khyengs Sageun-deun; by the Burmese Kyo-daung.

Khyengs who die in British Burma are carried. The removal of the relics to the burial-ground is made the occasion of a second wake. Many animals are slaughtered and much khaung is made. Any particular animal which may have been a special favourite of the deceased is sacrificed on this occasion. At the burial-place a substantial wooden post is fixed on the ground, and this is rudely carved with effigies of Khyengs, elephants, and horses. These are said to be in memory of the first Khyeng's refusal to accept elephants and horses.

Laws of inheritance.

The chief peculiarities of the Khyeng laws of inheritance are that as soon as a woman is married she loses all claims to inherit her parent's estate, provided her parents have other children; and that when parents have several children, the last married, or the one who remains single, cannot leave his parent's house but is bound to remain with them, work for them, and feed them. At the parent's death this child is entitled to three-fifths of their property.

Oaths are taken by Khyengs upon the flowers or leaves of the "thabye" tree (*Eugenia*) and a stone. The thabye tree is said to have been the first which appeared in the world, and stone is used in obedience to one of the commands of Hlee-neu, who said: "Earth is the flesh and stones are the bones of the world. Let the Nat of Heaven be worshipped with the flower of the thabye tree and with a stone. Let a stone be buried under the centre part of the house. When disputes arise and oaths have to be taken, let the swearer hold a thabye flower and let him take up the stone. Let him who ventures to swear in this way gain his cause."

Face tattooing.

It has hitherto been the custom with Khyeng young women, soon after they arrive at years of puberty, to tattoo their faces with transverse black lines, which gives them a ludicrously hideous appearance. This is said to have been prescribed by Hlee-neu with the object of preventing the young men of other nations from falling in love with Khyeng virgins. Others say it was adopted with the view of preventing Burmans, who are always ready to tyrannize over the Khyengs, from depriving them, as they once did, of their most comely females. The custom until lately was universal; but in British territory some young women may be found who have been bold enough to discard this national custom.

Government of the Khyengs by Burmans.

The Burmese Government generally appointed Khyeng headmen who had jurisdiction over all the Khyengs within certain limits. These headmen were entitled to a haunch when animals were

sacrificed to the Uyukkun nat and to a pig when offerings were made to the village nats. Khyengs arriving from other parts also had to offer them a pot of khaung.

Appearance and occupation of Khyengs.

The Khyengs in appearance resemble the Burmans much more than any of their cognate tribes, the Karengs for instance. A Khyeng man, when he abandons his natural dress, which is nothing but a very narrow strip of cloth (an Indian langoti) and adopts the Burman putso, is undistinguishable from a Burman save by the absence of tattooing on his legs. Their invariable occupation is cultivation, which is generally taungya, so that they can move about from place to place. Under British rule however many of them are taking to ordinary paddy-cultivation. With the acquisition of paddy-fields they generally lose much of their propensity for roving. Under Burman rule they were probably never permitted to acquire any fixed property in land. There are ten Khyengs in the police. With this exception there is not a Khyeng who has any occupation except cultivation. Many centuries of oppression have made the Khyengs generally a retiring and timid race, though they are much less so than the Karengs. They are seldom genial and communicative, except when under the influence of khaung. A Khyeng seldom takes to violent crime, but when he does do so he becomes a most dangerous character, exhibiting considerable boldness and great skill in eluding capture.

00078626

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018